

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:
celo leto . . . . . K 24—
pol leta . . . . . 12—
četrt leta . . . . . 6—
na mesec . . . . . 2—

v upravnishtvu prejeman:

celo leto . . . . . K 22—
pol leta . . . . . 11—
četrt leta 5:50
na mesec 1:90

Izbaja vsak dan svoja izvzemši nedelje in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna petit vrsta za enkrat po 14 vin, za dvakrat po 12 vin, za trikrat ali večkrat po 10 vin. Parte in zahvala vrsta 16 vin. Poslano vrsta 20 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravnishtvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Poznamo štoviška volja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:
celo leto . . . . . K 25—
pol leta . . . . . 13—
četrt leta 6:50
na mesec 2:30

za Nemčijo:

celo leto . . . . . K 30—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto . . . . . K 35—

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v prtiličju levo), telefon št. 34.

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakma.

Upravnishtvu (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica: št. 5 telefon št. 87

Slovensko vseučilišče.

Po zaslugi slovensih klerikalcev ni danes nobena stvar tako malo aktualna, kakor vprašanje o slovenskem vseučilišču. Nekoč je bil to prvi narodni postulat in sicer postulat, glede katerega so se vsaj načeloma strinjale vse slovenske stranke, tako da ga je moral priznavati ves svet za skupno zahtevo vsega slovenskega naroda. Vlada je s tem tudi računala in je pod pritiskom tega dejstva na usta ministra Hartla izrečno pripoznala opravičenost te zahteve, in se njeni praktični realizaciji vsaj nekoliko približala.

Tega ni še kdove kako dolgo, a vendar — kako so se od tedaj razmere premenile. Predragičile so se tako temeljito, da moramo danes priznati žalostno in ne ravno častno dejstvo, da slovensko vseučiliško vprašanje danes ni aktualno. Bilo je aktualno, dokler so imeli slovenski naprednjaki v državnem zboru toliko moči, da so mogli vzdrževati to zadevo na površju in v ospredju vzlic ljutemu odporu Nemcev in vzlic pasivni resistenci osrednje vlade. Čim je pa volina usoda izrgala naprednjakom mandate iz rok, čim se je narodnonapredno zastopstvo v parlamentu skrčilo na enega samega poslanca, od tedaj ni slovensko vseučiliško vprašanje nič več aktualno, ker se klerikalci za to zadevo ne brigajo. Položili so vsa narodna vprašanja ad acta in ž njim vred še najraje vseučiliško vprašanje, za katero so se itak vedno le navidezno interesirali, ki jim pa v resnici ni bilo nikdar simpatično.

Od tistega trenutka, ko so klerikalci v kranjskem deželnem zboru ugrabili skoro 700.000 kron znašajoči vseučiliški zaklad, da obvarujejo z njim svojo gospodarsko organizacijo pretečega ji poloma, zanje sploh več ne eksistira slovensko vseučiliško vprašanje. Vrgli so ta prvi narodni postulat hladnokrvno pod mizo — in niti vredno se jim ne zdi, da bi ga sploh še omenjali.

Slovensko vseučiliško vprašanje se bo rešilo v parlamentu in nikjer drugje. Od slovenskih klerikalcev pa morejo samo politični idealisti in navikni pričikovati, da bodo ti začeli resno politično akcijo za pridobitev vseučilišča in jo resno in uspešno dognali. Lahko, da bodo,

kakor že večkrat, ta narodni korak zopet zdaj zlorabili, da bi ž njim maskirali svoje vedno samo klerikalno strankarske cilje zasledujoče politike, a za stvar samo se ne bodo nikoli zavzeli.

V zadnjem času se v različnih publikacijah pojavljajo zopet spisi, ki kažejo, da je med slovensko napredno inteligenco zanimanje za slovensko vseučiliško vprašanje še vedno tako živo, kakor v onih bolj-ših časih, ko so se napredni poslanci v državnem zboru borili za naš prvi postulat. »Soča« na pr. prijavlja zdaj prav zanimivo »spomenico slovenski javnosti« o slovenskem vseučilišču, v kateri vnovič pledira za ustanovitev slovenskega vseučilišča v Trstu. To so vsekako veseli pojavi in tolažilna znamenja, da še ni vsahnilo zanimanje in vnema za najvažnejšo in najpotrebnejšo kulturno institucijo vsega slovenskega naroda, to je tudi koristno delo, kajti s takimi razpravami se vzdržuje in neti zanimanje naroda vobče za našo stvar ali — aktualno s tem ne postane to vprašanje.

Klerikalci so si ustanovili tako organizacijo, da obdaja njihove volilce nekaj kitajski zid — nepristopni so zunanjim vplivom, nobena, tudi še tako pametna beseda ne pride do njih. Vsled tega se čutijo klerikalci popolnoma neodvisne od javnega mnjenja in vsled tega si upajo delati politiko, ki bi je najširšim interesom naroda naravnost v obraz.

Zaman je vse prizadevanje, prisiliti klerikalce potom podučevanja javnega mnjenja, da bi se zavzeli za slovensko vseučilišče, katerega se v svojem srcu neizmerno boje, še dosti bolj, kakor naši narodni nasprotniki.

Slovensko vseučiliško vprašanje bo šele takrat zopet aktualno, kadar bodo klerikalci izgubili vsaj toliko svoje parlamentarne moči, da jih bo mogoče zopet prisiliti k vpoštevanju narodnega postulata, prej pa ne.

Trnjeva pot stavbe slovenske šole v Dičji vasi na Koroškem.

Da ustreže željam in odpomore resničnim potrebam, sklenila je druž-

ba sv. Cirila in Metoda leta 1910. graditi v Dičji vasi na Koroškem šolsko poslopje za trirazredno ljudsko šolo s slovenskim učnim jezikom in nemškim jezikom kot obligatnim predmetom.

Ker je bilo vodstvo tedaj mnjenja, da je v slučaju šolske stavbe okrajno glavarstvo stavbna oblast, vložilo je dne 6. avgusta 1910. prošnjo za stavbno dovoljenje na c. kr. okrajno glavarstvo v Beljaku.

Na to prošnjo je razpisalo c. kr. okrajno glavarstvo v Beljaku s razpisom z dne 8. septembra 1910 št. 3061 okr. š. s. komisijonalen ogled na dan 15. septembra 1910, h kateremu je povabilo vse merodajne faktorje.

Ker ni bilo v stavbnem zakonu vtemeljenih ugovorov zoper to stavbo, dalo je naposled družbi sv. Cirila in Metoda stavbno dovoljenje z odlokom z dne 10. oktobra 1910 št. 28.443/4. Doslej je tekla, kakor se vidi, vsa zadeva prav gladko, a sedaj se prične trnjeva pot te šolske stavbe.

Družba je smatrala, ker ni bila obveščena, da se je vložila kaka pritožba zoper to nameravano stavbo, da je stvar popolnoma v redu, ter začela skrbeti, da čim prej odda stavbna dela in čim prej postavi pod streho šolsko poslopje.

Z razpisom istega okrajnega glavarstva z dne 6. februarja 1911 št. 1959/4 je bilo društveno vodstvo obveščeno, da je deželna vlada v Celovcu vsled rekurza, katerega sta vložila zoper stavbno dovoljenje občinsko predstojništvo v Bekštajnu in krajni šolski svet v Dičji vasi, razveljavila uradnim potom stavbno dovoljenje, katero je izdalo okrajno glavarstvo v Beljaku in sicer zategadelj, ker ni bilo v tem slučaju, to se gre za privatno šolsko stavbo, kompetentno okrajno glavarstvo, za izdajo stavbnega dovoljenja, pač pa v zmislu § 13. stavbnega reda za koroško občinsko predstojništvo v Beljaku, kateremu je bilo nastopati v tej stavbni zadevi kot stavbna oblast ter izdati stavbno dovoljenje.

Dolžnost okr. glavarstva je bila, obvestiti druž. sv. Cirila in Metoda, da so se vložile zoper to stavbno dovoljenje pritožbe.

Kakor smo se informirali, pa družba o tem niti obveščena ni bila.

Da je v tem oziru vršilo okrajno glavarstvo svojo dolžnost, bi družba gotovo se v tem stadiju ne brigala za oddajo stavbe!

Pritožba, katero je družba vložila zoper to odločbo deželne vlade v Celovcu na ministrstvo za javna dela, ostala je brezuspešna.

Končno se je obrnila še na upravno sodišče. Taisto je s razsodbo z dne 15. marca 1912 št. 3389 ex 1912 kasiralo izpodbijano odločbo deželne vlade v Celovcu, v kolikor je ista izrekla, da je okrajno glavarstvo nepristojno izreči se o prikladnosti stavbišča in nameravane stavbe za šolske namene, v drugo pa pritožbo kot neutemeljeno zavrnilo.

Upravno sodišče se je tedaj načeloma izreklo, da ima stavbno dovoljenje dati v tem slučaju, to se gre za privatno šolsko stavbo (katero je tedaj smatrali kot privatno stavbo) občinsko predstojništvo kot po koroškem stavbnem redu pristojna stavbna oblast prve stopnje, da je pa okrajno glavarstvo, odnosno okr. šolski svet kompetenten izreči se o tem, ali je stavbišče in nameravano poslopje prikladno za šolske namene ali ne.

Kakor rečeno, se je okrajno glavarstvo o prikladnosti stavbišča in poslopja za šolske namene že izreklo v svojem odloku z dne 10. oktobra 1910 št. 28.443/4, treba je bilo tedaj v zmislu navedene razsodbe upravnega sodišča naprositi le še občinsko predstojništvo v Bekštajnu za stavbno dovoljenje.

Pribijemo že tu, da je bila pristojnost občinskega predstojništva za stavbno dovoljenje izrečena v razsodbi najvišjega sodišča za upravne zadeve.

Družba je nato vložila dne 29. marca 1912 pri občinskem uradu v Bekštajnu prošnjo za stavbno dovoljenje, opremljeno z vsemi potrebnimi prilogami. Občinski predstojnik na to prošnjo sploh ni reagiral.

Ker ni bilo nobene rešitve, pritožila se je družba dne 11. junija t. l. naravnost na deželno vlado v Celovcu ter prosila, da naj vlada ukrene potrebno, da se bode vendar enkrat ta stavbna zadeva rešila.

Deželna vlada je rešila to pritožbo z razpisom z dne 5. julija 1912

št. 2810, izjavljajoč, da je potrebno ukrenila. Imela pa je ta pritožba uspeh, kajti občinski predstojnik bekštanski, prisiljen po deželni vladi, je končno razpisal z razglasom z dne 16. julija 1912 št. 585 komisijonalne poizvedbe in obravnavo na dan 30. julija 1912 popoldne ob 2. na licu mesta, izjavljajoč, da je uvedel v tej stavbni zadevi v zmislu § 13. koroškega stavbnega reda skrajšano postopanje (das abgekürzte Verfahren). Kaj pomeni pri bekštanskem občinskem predstojniku skrajšano postopanje, bomo kmalu izvedeli.

To je razglasil občinski predstojnik s pripombo, da more dotične načrte vsakdo vpogledati pri občinskem uradu, in da se morejo eventualni ugovori zoper nameravano stavbo najpozneje pri tej komisiji podati, ker bi se sicer smatralo, da tej stavbi pritrjujejo, in bi se dalo stavbno dovoljenje, če niso zoper isto uradni pomisleki.

O tem razglasu bila je tudi družba sv. Cirila in Metoda obveščena. In se je družbeno vodstvo, kar je samo ob sebi umevno, tega ogleda udeležilo.

Pri ogledu ni bilo nobenega ugovora, nakar je občinski predstojnik odredil, da se bo zapisal dotični zapisnik v neki gostilni.

Pripomnimo tu, da je k temu ogledu zbornal občinski predstojnik velik aparat, udeležil se ga je distriktni zdravnik dr. Miksche, nek tehnični uradnik in dr. Mischitz iz Beljaka (to ime kaže, da je mož pristnega germanskega pokolenja) in še neke druge osebe, katerih imen nismo mogli poizvedeti. Ko se je sestavljal zapisnik o tem uradnem poslovanju, oddal je pred vsem dr. Mišič kot zastopnik krajnega šolskega sveta izjavo, da se gre v predležem slučaju za šolsko stavbo, kakor je to razvidno iz stavbne prošnje in razglasa občinskega predstojništva, da je pa občinski predstojnik le tedaj pristojen za komisijo, kadar se gre za dovoljenje stavbe, ki ni določena za šolske namene, — nadalje, da stavbna komisija ni pravilno sestavljena, ker se k današnji komisiji ni pritegnila pristojna šolska oblast. Predlagal je konečno, da se naj občina izreče v tej stavbni zadevi za nepristojno, ker je namen stavbe natančno označen.

Na to je dal na zapisnik zastopnik družbe sv. Cirila in Metoda, da

LISTEK.

Gosp. Bucek kot predsednik.

Spisal Luigi Calco.

Ker vem, da poznate vsi gospoda Buceka, ki je bil tudi prizadet pri zadnji *) nesreči na kamniški železnici, zato vam bodem povedal, kako je postal ustanovitelj in predsednik slavnega pevskega društva »Ljubljanski Golovec«.

Stvar se je pa zgodila tako-le: Pred kakimi dvema leti, ko je gospa Buca s vojim zarodom odjadrjala za štiri tedne na oddih v nebeško Žirovnico, kjer se zbira svet ljubljanskih letoviščarjev, sm sedeli gospod Bucek in njegovi prijatelji zopet enkrat zvečer na senčnatem vrtu radi pristnega cvička in velikih porcij renomirane ljubljanske gostilne »Pri črnem krokodilu«. Prvo besedo je imel, kakor se spodobi za takega veljaka, gospod Bucek, ki nam je bridko tožil, kako mu je dolčas, ko ni doma gospe Buca in da iz same žalosti po svoji boljši polovici do treh in tudi do štirih zjutraj ne more zaspati. Pritrjevali smo mu vsi, da je sedaj, ko ni v Ljubljani ne dijakov, ne vojakov, res pravi ljubljanski dolčas, in bili

*) Ne verjamem. Opomba stavčeva.

mnjenja, da se mora priti temu v okom. Toda kako?

Ko smo to za mili naš slovenski narod velevažno vprašanje na vse strani preresetavali, pokazalo se je, da ima vsakdo izmed nas drugo sredstvo za odpomoč proti dolgčas — le gospod Bucek je strmel zamišljeno pred se in ni rekel ne bev ne mev. Oživil se je še le, ko je Zdravko Hitropis, ravnatelj v justičnem podjetju združenih doktorjev Paragrafoviča in Ekspenzaroviča, izrekel krilaste besede »Osnujmo si pevsko društvo za naš okraj!« Gospod Bucek je pograbil takoj za to veleaktualno misel in pritržil Hitropisu, da je ustanovitev pevskega društva za naš okraj res živa potreba, ker je znano, da je v Ljubljani itak premalo društev, da radodarni ljubljanci komaj čakajo, da bi se ustanovilo zopet kako novo društvo, da bi mogli zanj prispevati in da storimo le svojo rodoljubno dolžnost, če odpomoremo ti živi potrebi.

Gospod Bucek se je ob svojih lastnih in vznešenih besedah tako razvnel in navdušil, da je zaklical plačilni natakariči Ani: »Štefan vina na mizo! — nam pa »In medias res!« Navdušeni vsled narečenega štefana in njemu skoro sledečih tovarišev, začeli smo pod spretnim vodstvom gospoda Buceka nemudoma snovati za naš okraj prepotrebno pevsko društvo. V ustanovni seji, ki je trajala zdržema do treh zjutraj, smo se združili na sledeče kardinalne točke:

1. Naše društvo se imenuje po slovitim našem nebotičniku »Ljubljanski Golovec«. (Predlog Zdravka Hitropisa.) 2. Prvi predsednik društvu je gospod Bucek. (Z navdušenim trknjem kozarcev soglasno sprejeti predlog istega predlagatelja.) 3. Današnje omizje se kot osnovni odbor izreče permanentnim in ima vsak večer svojo sejo »Pri črnem krokodilu«. (Předlog zavarovalnega uradnika Čvičkoslava Žejnega.) 4. V najkrajšem času priredi »Ljubljanski Golovec« veliko narodno slavnost za slučaj lepega vremena na ljubljanskem gradu, za slučaj grdega vremena pa v vseh prostorih Narodnega doma, in naj pripade čisti dobiček zakladu za nabavo prepotrebne društvene zastave. (Predlog gospoda Buceka.) 5. Za kumico zastavi se naprosi gospo Buco po posebni deputaciji, ki se takoj izvoli. (Dodatni predlog Zdravka Hitropisa.) 6. Pravila naj se takoj sestavi in druge formalne sitnosti opravi Zdravko Hitropis kot sočasno izvoljen pravni konzulent novega društva. (Predlog Čvičkoslava Žejnega.)

Od tega zgodovinskega dne (prav noči) dalje vršile so se vsak večer »Pri črnem krokodilu« društvene seje pod predsedstvom gospoda Buceka. Obravnavalo se je pri teh sejah najnujnejše društvene stvari. Kakor nameravana narodna slavnost in nabava društvene zastave. Pri tem se je tudi pilo dolgo in mnogo — vse seveda, kakor se to spodo-

bi, na račun predsednika, gospoda Buceka, da je lažje prenašati svoje hrepenenje po svoji boljši polovici. Sprejela so se tudi mimogrede en bloc pravila, katera si je kar tiskana izposodil Zdravko Hitropis od enega izmed ostalih sedemdesetih ljubljanskih pevskih društev, in določil dan, kdaj naj se vrši velika narodna slavnost. Po povratku gospe Buca se je pa predstavila triperesna deputacija (gospod Bucek, Hitropis in Žejni) izvoljeni kumici, ki se je nekaj časa branila nezasluzene časti, a se končno je vdala, pregovorjena po prepričevalnih besedah za take posle nalašč rojenega Zdravka Hitropisa.

Skoro so po vogalih ljubljanskih ulic in cest oznanjevali strmečemu prebivalstvu dva in pol metra dolgi plakati, da se vrši 2. otabra velika narodna slavnost »Ljubljanskega Golovca« na korist društvenega praporja in da bode ta veselica nudila posetnikom sicer brez petja najmnogovrstnejšo zabavo kakor produkcije »Vilharmonije«, koriantoli, šaljiivo pošto, srečolov, pečene jančke, menezarijo s slavnoznano brno itd. Navdušenje za to narodno slavnost je bilo nepopisno in splošno. Že itak veliko navdušenje je pa priklopelo do vrhunca, ko so stopili obdorniki »Ljubljanskega Golovca« pred ljubljanske odvetnike, notarje, trgovce, hišne posestnike in druge znane ljubljanske rodoljubne dobrotnike s polami in prošnjo za prostovoljne prispevke v gotovini in boljnih dobitkih

za srečolov. Ljubljanski odvetniki in notarji so z navdušenjem polagali svitke cekine na oltar domovine, trgovci so pa izbirali iz svojih bogatih zalog najnovejše in najdražje stvari in jih darovali kot dobitke ter pri tem le obžalovali, da ne morejo s še bolj finimi stvarmi povzdigniti rodoljubno slavlje novega, iz žive potrebe porojenega pevskega društva.

Tako je napačil drugi zgodovinski dan (seveda tudi noč, kakor se bode videlo pozneje) v društveni kroniki »Ljubljanskega Golovca«. Ker je znani bog Jupiter Pluvius imel 2. oktobra ravno nujno opravilo v prijaznem Kamniku, kjer se tudi sicer skoro vsak dan oglašja, vršila se je velika narodna slavnost na ljubljanskem gradu. Ker berete obširne in natančne popise naših velikih narodnih zabav, ki so si kolikor toliko slične druga drugi, itak vsak dan v naših slovenskih dnevnikih, vas s tem seveda ne bodem mučil. Le toliko pripomnim, da je bil moralni efekt te do ranega jutra trajajoče narodne slavnosti skoro brez primera v zgodovini slovenskih narodnih zabav v velikem slogu — še boljši pa gmotni uspeh, ker je znašal čisti dobiček skoro 3000 kron, kar je gotovo najslajnejši dokaz o rodoljubni požrtvovalnosti zavednih ljubljancinov in lepih ljubljank. Najkrasnejšega moralnega uspeha tudi ni mogla izpodkopati infamna in lažnjiva pisava nekega ljubljanskega dnevnika, ki je iz same grde zavisti

krajni šolski svet v Dičji vasi ni opravičen zoper zaproseno stavbo ugovarjati. V predležem slučaju gre za stavbno dovoljenje v zmislu § 13. koroškega stavbnega reda. To stavbno dovoljenje mora dati občinski predstojnik, ali je za zabraniti. Občina kot taka mora nastopiti kot stavbna oblast prve stopnje. Njena stvar je tedaj, dovoliti stavbo, ne glede na to, v kak namen je določena. Stvar okrajnega glavarstva pa je, dati dovoljenje, odnosno izjaviti se, ali je poslopje za šolske namene prikladno ali ne. V predležem slučaju pa je okrajno glavarstvo že izreklo svoje mnenje o stavbnih načrtih, ter se je že izreklo o tej šolski stavbi.

Pristojnost občinskega predstojništva beštanjanskega je v zakonu utemeljena in se je tudi c. kr. upravno sodišče glede te pristojnosti v istem zmislu izreklo. (Razsodba z dne 15. marca 1912 št. 3389 ex 1912.) Predlagal je konečno, da se naj ugovori krajnega šolskega sveta v Dičji vasi zoper to stavbo odbijejo, ker niso ne opravičeni, ne utemeljeni, ter prosil, da se naj tej prošnji ugodi.

Nato se je oglasil zopet dr. Mišič, pravil je, da ima tudi pooblastilo od občinskega predstojništva, se opral na neko listino, katero je imel v rokah, ter rekel, da občinski predstojnik ni pristojen.

Občinski predstojnik se je izjavil potem nepristojnega in sicer vsled izjave zastopnika krajnega šolskega sveta. »Der Gemeindevorsteher als Vertreter der Gemeinde erklärt sich laut vorliegender Aussagung (pravilno nemški bi se moralo glagoliti: Mit Rücksicht auf die verstehende Aesserung) des Vertreters des Ortschaftsrates Gódersdorf als nicht kompetent von Amtswegen, und zwar aus den vom Vertreter des Ortschaftsrates in Gódersdorf angegebenen Gründen.«

Nato je občinski predstojnik zaključil uradno poslovanje, izjavljajoč, da bode izdal pismeno rešitev o izjavi inkompetence, ko je še zahteval družben zastopnik, da se dostavi družbi prepis tega zapisnika v osmih dneh, in da se prečita ta zapisnik.

Sedaj pa postavimo to postopanje občinskega predstojnika beštanjanskega pod kritično rešeto.

Ako se je v tej stavbni zadevi smatral občinski predstojnik beštanjanski nepristojnim, potem je to gotovo vedel že koncem marca tega leta, ko je sprejel prošnjo za stavbno dovoljenje, in ni še le na to prišel dne 30. julija 1912. Ako se je pa smatral nepristojnim, potem bi moral to prošnjo zaradi svoje nepristojnosti takoj odbiti, ne se pa še le pri lokalnem ogledu izreči o tem. Vprašamo pa, zakaj je razpisal lokalni ogled v zmislu § 13. koroškega stavbnega reda, katerega navaja v svojem razglasu, ako se je smatral nepristojnim?

§ 13. koroškega stavbnega reda pravi, da pristojajo vsa uradna posla pri privatnih stavbah občinskemu predstojništvu. Če se je osmelil občinski predstojnik oprati se na določbo tega paragrafa, potem je dobro vedel, da gre za zasebno stavbo, vedel je tudi dobro, da je pristojen v tej stavbni zadevi.

To postopanje bije pa pravici tem bolj v obraz, ako se uvažuje, da se je leta 1910, ravno isti občinski predstojnik pritožil zoper odlok c. kr. okrajnega glavarstva v Beljaku z dne 10. oktobra 1910 št. 28.443/4, s

katerim je dovolilo navedeno stavbo, in da je deželna vlada razveljavila ta sklep zaradi nepristojnosti okrajnega glavarstva.

Ako se je občinski predstojnik leta 1910 smatral za kompetentnega v tej zadevi, ako je z uspehom izpodbijal leta 1910 pristojnost c. kr. okr. glavarstva v Beljaku v tej stavbni zadevi, kako je mogoče, da se je ravno isti občinski predstojnik v ravno isti stavbni zadevi smatral leta 1912, za nepristojnega?

Ker se je občinsko predstojništvo leta 1910, smatralo za pristojno stavbno oblast, za to se vendar leta 1912, ne more izjaviti za nepristojno.

Vsled tega postopanja občinskega predstojništva se je vsa stavbna zadeva slovenske šole v Dičji vasi zavlekla — pa samo zavlekla. Gotovo se bode družba zoper tako postopanje pritožila.

Med tem časom, ko se bije boj za slovensko šolo v Dičji vasi, pa je že brez vseh težko zgradil v Dičji vasi nemški šulverajn svojo šolo.

Nemški šulverajn tedaj sme graditi v popolnoma slovenskem kraju svojo šolo, s katero bode skušal nadaljevati svoje pomembno delo, družbi sv. Cirila in Metoda pa se hoče z vsemi mogočimi sredstvi onemogočiti stavbo slovenske šole, katere bi bila vitalnega pomena za slovenske prebivalce tega kraja, katere hoče ugrabiti nemški moloh.

Poizvedeli smo še sledeče zanimive okolnosti:

Iz zapisnika o zgoraj navedenem lokalnem ogledu, katerega je v prepisu poslalo občinsko predstojništvo beštanjansko družbi sv. Cirila in Metoda, je posnemati, da je k lokalnemu ogledu povabilo tudi dr. Mišiča kot zastopnika nemškega šulverajna.

Zvedeli smo pa, da se družbenim zastopnikom o priliki, ko se je sestavljal zapisnik o tem ogledu, ni povedalo, da se je k temu uradnemu poslu pritegnil zastopnik nemškega šulverajna, ker bi zoper to gotovo protestirali.

Po določilih § 9. koroškega stavbnega reda razpisati je občinskemu predstojniku, predno izda stavbno dovoljenje, lokalni ogled, k temu je povabiti mejaše in druge interese. Nemški šulverajn je pa pri tej stavbi ravno tako malo smatral interesanta, kakor krajni šolski svet.

Ako pa je občinski predstojnik smatral nemški šulverajn za interese, potem bi moral tedaj, ko je šlo za stavbo šole nemškega šulverajna, povabiti k določnemu lokalnemu ogledu tudi družbo sv. Cirila in Metoda kot interese, ko je vendar družba sv. Cirila in Metoda prošila preje za stavbno dovoljenje, kakor nemški šulverajn.

Seveda tega občinsko predstojništvo ni storilo!

To je tedaj trnjeva pot šolske stavbe v Dičji vasi! Pričakujemo o družbi sv. Cirila in Metoda, katere je že toliko storila za ohranitev slovenskega naroda, da v tem boju za slovensko šolo ne odneha, ter stori vse potrebne korake in se posluži vseh zakonito dopuščenih sredstev, da nam konečno izvojuje prepotrebno slovensko šolo v Dičji vasi. In tako se bode preje ali pozneje gradila ta slovenska šola kljub vsem zaprekam, katere ji stavijo nasprotniki Slovenstva!

skušal oblatiti velepomembno narodno slavo, a je za svoje nesramno pisanje prejel od razsodnega občinstva kot plačo le brezmejno zaničevanje. Naše pevsko društvo »Ljubljanski Golovec« je imelo sedaj v svoji blaginji kupa denarja in le naravno je bilo, da je skušalo sedaj s svojo prisotnostjo poveličevati razne narodne prireditve drugih bratskih društev v Ljubljani in posebno še izven Ljubljane, kakor tudi veselice vseh ostalih narodnih društev, katerih ravno ni malo po naši širni slovenski zemlji. Sledili so torej društveni izletki, ki so naši slovenski javnosti dokazovali, da se naše društvo krepko razvija in deluje in da je vedno pozorno na braniku za naša sveta prava. Seveda se je gospod Bucek kot neumoren predsednik zvesto udeleževal vseh teh izletov in sicer največkrat brez gospe Buce.

Med tem se je pa že izdelavala v nemškem Gradcu prekrasna društvena zastava, za katero je društvo v svoji brezmejni požrtvovalnosti odločilo svoto 2500 K, ki se je imela pokriti iz blaginjskega preostanka od velike narodne slavnosti in pa iz dohodkov velike veselice, ki se bode napravila povodom slavnostnega razvitijskega praporja.

Ko je bila pa društvena zastava gotova in dospela v Ljubljano, sklenil jo je odbor razstaviti v izložbi narodne tvrdke Gričar in Mejač, ter prirediti veliko slavnost, pri kateri naj na čelu našega društva prvikrat ponosno zaplopala društvena zastava. In zopet so — kakor sem že zgo-

raj popisal — dičili vogale ljubljanskih ulic in cest velikanski plakati društva »Ljubljanski Golovec«, oznanjajoč rodoljubnemu občinstvu ljubljanskemu, da priredi »Ljubljanski Golovec« veliko narodno veselico, pri kateri se bode razvila društvena zastava, ki ji bode kumovala preblagorodna gospa Agneza Buca. In zopet so stopili neumorni odborniki okrog naših odvetnikov, notarjev, trgovcev in drugih radodarnih duš, ter pobrali z navdušenjem na žrvenik mile domovine darovani narodni davki v obliki gotovega denarja in krasnih dobitkov.

Med tem sta vladala v hiši predsednika gospoda Bucaka največje vznemirjenje in nepokoj. Vsaj tudi ni čuda. Ona je imela kot kumica čez glavo posla in skrbi za napravno sijajne toalete, v kateri je imela kumovati pri razvitijskega praporja — on pa čez glavo posla in skrbi s pričujenjem slavnostnega govora, katerega je sestavil s priznano temeljitostjo Zdravko Hitropis, ne da bi izpustil le najmanjši dogodilj iz slavnostne družbene zgodovine. Ne morda iz galantnosti, temveč kot strogo resnicoljuben človek moram pa na čast gospe Buce priznati, da je imela ona svojo sijajno toaleto že gotovo, ko je gospod Bucek še stokal in se potil v sredi svojega slavnostnega govora, katerega so pa takrat že vsi štirje Buckovi otroci znali do dobra na pamet. No, železna vstrajnost in neupogljivost neumornost gospoda Bucaka je premagala končno le vse ovire tako, da je na predvečer velike

Družba je pa za svoje delovanje potrebna vsestranske podpore, na kar narodno čuteče občinstvo opetovano opozarjamo.

Liste, ki se zanimajo za to, kako se moramo koroški Slovenci boriti za svoj narodni obstanek, pa prosimo, da donatisnejo ta članek.

Na naslov mariborskega škofa.

V kratki dobi zadnjih 4 let je pobegnili iz lavantinske škofije v Ameriko 5 duhovnikov. Razum ene izjeme so pobegnili vsi ostali iz strahu pred kajho, katero so zaslužili vsled narnostnih ali drugih zločinov. Mislimo, da je v tem oziru lavantinska škofija dosegla zadnja leta med vsemi svojimi tovarišicami v solnograškem okrožju rekord. Ker se dokazi globoke moralne pokvarjenosti osobito med mlajšo duhovščino vedno bolj množe, ne moremo več sklepati na posamezne slučaje temveč na gotov sistem, ki vse to zakrivilja. In istinito — ako pogledamo zadnja leta nazaj, vidimo, da se je baš v tej dobi velik del duhovščine pod vplivom krščanskosocialnih, škofu dr. Napotniku samemu do skrajnosti sovražnih krogov okoli dr. Korošča in dr. Hohnjeca v Mariboru popolnoma odtujil svojemu poklicu in pozabil na vse obzire, ki jih je dolžan svojemu stanu. Ne vemo sicer, ali veljajo do ločila, ki jih je izdal kardinal Katschthaler za javni nastop duhovnikov, tudi za našo škofijo ali samo za Tirolsko — toliko pa je gotovo, da bo mera tudi pri nas v kratkem več kot polna. Duhovnika vidiš danes kot političnega hujšaka, kot grabitelja časti svojega bližnjega, kot denuncijanta, kot agitatorja za gotove gostilne in trgovine; duhovnika vidiš do polnoči in še dalje prepevati in razsajati s fantalini in ničvrednimi deklicami po gostilnah; duhovnika vidiš na veseljah, godbah, plesih, pri gledaliških predstavah dvomljivo umetniške in moralne vrednosti, kjer urejuje celo žensko garderobo; duhovnika vidiš pri vsaki volitvi, grozečica s pestmi, psujočega, nagovarjajočega k pretepu in bojkotu. To ne more vzeti v doslej še konfesionalno enotni in mirni vladikovini dobrega konca, to mora voditi do verskih bojev in preprirov, pod katerimi bo ljudstvo silno trpelo. Kajti taki nastopi duhovništva mu morajo vzeti vero in zaupanje do vsake avtoritete, vzeti mu morajo vse ideale in vso oporo v tisti konfesiji, katere narodu tudi mi nočemo jemati in se je ne dotikati. Pozivamo torej knezoškofa, ekscelenca dr. Mihaela Napotnika, da vse te stvarne razloge vpošteva in napravi z železno roko med svojo podrejeno duhovščino v najkrajšem času potrebni red.

K učiteljskim dnevom v Celju.

V Celju, 9. avgusta.

Dragi gostje, narodno-napredni učitelji iz vseh slovenskih zemelj, nas posetijo jutri in pojutrišnjem v Celju. Veseli nas, da se vrši letošnja glavna skupščina Zveze avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev haš v Celju. Kajti ta beseda je na Spodnjem

Štajerskem in izven njegovih mej pravi bojni klic, je v naših narodnostnih in kulturnih bojih program sam za se. Program, ki se krije z mislimi, željami in dejanji naših gostov, osobito pa spodnještajerskega učiteljstva. Bode nam zato tem iskrenejšo pozdravljeni, bratje in sobojevniki!

Klerikalci bodo rekli: Liberalno učiteljstvo je zbrano tam v liberalnem Celju. Ne ozirajte se na nizkotna podtikanja klerikalcev in njihovih kolovodij! Mi pravimo, da smo liberalci in smo ponosni na to. Kajti liberalizem je ona politična struja, katere je poskrbela prav tako v naši državi kakor v celi Evropi za zdravo telesno in duševno odgojo otrok na temelju šolskih in zdravstvenih zakonov. Doba, v kateri so nastali ti zakoni v Avstriji, je bila liberalna in razvijala je v zmislu načel liberalne politične struje, toli plodovito postavodajstvo na šolskem polju, kakor nobena druga za njo. Klerikalci so si postavili edino nalogo, da glodajo že desetletja na liberalnem ljudskoškolskem zakonu in stremijo v zvezi s svetim Birokracijem in nemškimi nacionalci, kateri so na politična načela svojih očetov popolnoma pozabili, edinole za tem, kako bi naš ljudskoškolski zakon pokvarili in njegove določbe preprečili. Saj je znano, kako se izpolnjujejo njegova določila glede učiteljskih plač!

Klerikalci še sanjarijo vedno o ugledu, razmerah in moči, katero je imela cerkev v prelepih feudalnih časih. Takrat je še bila človeška družba strogo ločena v stanove in razrede, vsa posvetna in cerkvena dostojanstva so zavzemala le sinovi visokih stanov. In bil je liberalizem, ki je to idilo kruto razrdil, bil je liberalizem, ki je prvi zastopal zahtevo po socialni enakosti in po predpogoju iste: splošne, posvetne, obvezne in brezplačne šolske omike. Liberalno načelo je: Bistri glavi mora biti odprta vsaka pot, brez ozira na to, je-li moška, je-li ženska, je-li delavska, kmečka ali plemenitaška. V tem zmislu in po teh načelih se je bojeval liberalizem za šolstvo tudi v Avstriji. Tega boja ni utegnil izvojevati, ker je prišel poprej odločilni politični vpliv. Ali da njegove zasluge še učiteljstvo spoštuje in da je pripravljeno se samo za ista načela vojskovati, je zanj gotovo le častno. Kajti treba je še marsikatero izpopolnitve.

Ako ima namreč država pravico nalagati staršem bremena šolske omike in zahtevati obvezen šolski obisk, potem bi morala po načelu osebne svobode (baš to liberalno načelo je klerikalcem neka strašnega!) prepustiti staršem pravico, da po svoji volji določajo, v kaki smeri in po kakih svetovnih načelih naj se to šolanje vrši. V tem oziru postopajo različne države različno: na Francoskem je ljudska šola brez veroizpovedanja. Francoz je mnenja, da mora imeti vsakdo, kdor hoče s svojo glavno misli, gojiti svoje (in ne slepo priučene) verske čute, imeti svoje prepričanje. V Belgiji je zopet ljudska šola docela podvržena cerkvenemu vplivu. Pri nas imamo danes še pristo šolo — kako bo v bodoče, ne vemo. Vendar pa mora tudi slovensko učiteljstvo v zvezi z vsemi ostalimi mednarodnimi avstrijskimi tovariši ta visok zaklad varovati in braniti.

Ali »Celje« je tudi danes kakor pred desetletji, bojni klic, ne le štajerskega, temveč vsega avstrijskega Nemštva. Učiteljstvo nima le visoke

naloge, braniti svobodo naše šole, ono mora braniti tudi njeno Slovenstvo. In to je v obmejnih pokrajinah, koder ima vso moč v rokah Nemeč ali Italijan, težka in z največjo požrtvovalnostjo zvezana naloga, katere zahteva voliko, veliko idealizma, železne volje in vstrajnosti. V očigled moči, katero si je že dobil črno-rumeno-zlato pobarvani Birokracij nad šolo, se je težko ustavljati koncentričnim napadom krajevnih, okrajnih in deželnih civilnih in c. kr. renegatov na slovenski poučni jezik. O drugih šikanah niti ne govorimo. In za ves ta trud in napor ima učitelj v zahvalo največkrat surove napade, recimo v »Slovenskem Gospodariju«, »Domoljubu«, »Miru« ali kakor se že vsi ti interakcionalni, v slovenskem jeziku pisani časopisi imenujejo. Potreba zares, da pride učitelj na Zavzino skupščino med istomisleče tovariše in tovarišice, da se duševno okrepča in oživi.

Ker je moč organizacije večja ko moč poedinca, mora biti nepriemerno večja tudi nje odgovornost. I to je liberalno načelo — treba ga je upoštevati in si dati vester račun od vsega dejanja in nehanja. Dobro je treba pomisliti, kako morajo biti močje, ki imajo voditi tako organizacijo, da ne postane z neodločnostjo, lenobnostjo ali vsled sebičnosti voditeljev članstvu v prokletstvo. Bolevati se ima dandanes vsak posameznik in vsak stan — boj ni, za Zvezo nobena nesreča. Dokler se bode borila kakor doslej za pravično stvar, bode tudi zmagovala.

Te in podobne misli mi silijo v pero, ko prišem pozdrav narodno-naprednemu učiteljstvu, hitečemu na celjsko zborovanje. Ne čakajo ga tu bučne slavnosti, niti šumni sprejem, temveč samo delo in priprave za bodočnost.

Ali v delu je rešitev!

Določilo mojsterskih preizkušenj

stopi dne 17. avgusta 1912 v veljavo. § 114 a obrtnega reda z dne 17. avgusta 1907 določa glede mojsterskih preizkušenj sledeče:

Trgovski minister lahko tistim zadržam za posamezne kategorije ali za sorodne kategorije rokodelskih obrtov, ki na polju vzgajanja obrtniškega naraščaja pa § 114. lit. e in § 104. b z uspehom izvršujejo svoje dolžnosti, po zaslišanju trgovske in obrtne zbornice in združne zveže, kjer obstoji, prizna pravico, da sprajmo v pravila določila o opravljanju preizkušenj za mojstre svojih članov. Zadrage morajo v tem slučaju skleniti posebne preizkušne ređe, katere je predložiti v odobrenje deželni politični oblasti.

Pri preizkušnji za mojstre je treba dokazati sposobnost za samostojno izvrševanje obrta na ta način, da napravi preizkušnjo v sestavi proračunov, o znanju knjigovodstva, korespondence in pravilnega računanja.

Preizkušni red mora natanko določiti, pod kakšnimi pogoji se prosilci dopuščajo k preizkušnji vobče in posebej tisti, ki ne pripadajo zadrugi; nadalje, kako naj bode sestavljena preizkuševalna komisija, koliko in kakšno gradivo naj se izprašuje, kako naj se pri preizkušnji postopa, kako izpričevalo se naj izda o uspehu, ali če se sme preizkušnja ponoviti

manja vredni skromnosti prepustilo drage volje drugim bratskim pevskim društvom in ad hoc ustanovljenim divjim pevskim zborom izvajanje pevskih točk. Društvo se ni ustrašilo nobenih gmotnih žrtv in v tem svojem stremeljenju našlo vedno najkrepkejšo oporo v svojem dičnem predsedniku gospodu Bucaku, ki je potem, ko je bila društvena blaginjska do dna izžrpana, posegel v svoje, bogato založene žepe in tako omogočil, da je bilo naše slavno društvo zastopano povsod pri narodnih prireditvah s svojo zastavo.

Tako bi bilo morda še danes, če ne bi bilo naše društvo izredilo na svojih prsih strupenega gada. Ko smo imeli zopet sejo radi izleta v prijazni Kamnik, kjer je »Kamniška Lira« hotela prirediti ljudsko slavnost, je na splošno ogorčenje prišel Čvičkoslav Žejny naenkrat s predlogom, da mora naše društvo kot pevsko društvo začeti gojiti petje, da se morajo vršiti redne pevске vaje itd. Kar groza je spreletela vse odbornike, ko so čuli ta revolucionarni predlog Čvičkoslava Žejnega, o katerem se je že poprej, kadar je bil slučajno odsoten, namigavalo, da ko-ketuje z našim najhujšim konkurentom pevskim društvom »Trnovski karp«. Ko je prišel na dan z gorenjim predlogom, nam je bilo vsem takoj jasno in odkrito, da smo redili na društvenih prsih ostudnega gada, ki je že prodal svojo črno dušo našemu neizprosному tekmeču »Trnovskemu karpu«. Iz dna duše nam je vsem izpregovoril predsednik gospod Bu-

cek, ko je na ta predlog Čvičkoslava Žejnega zagrmel nad njim: »Izključen iz društva! Dam ta svoj predlog na glasovanje.« Predlog gospoda Bucaka je bil takoj in z navdušenjem in soglasno sprejet ter s številnimi šefani zamočen. Z milimi pogledi na šefane in z ogorčenimi besedami: »Se bova že še videla, prijatelj Bucek!« je moral nato zapustiti izključeni Čvičkoslav Žejny društveni lokal »Pri črnem krokodilu«, dočim smo pa mi za njim kadili s šefani.

Kakor mi je gospod Bucek takoj drugi dan popoldne prišel pripovedovat v mojo prodajalno, ima doma upor, revolucijo in pekel. Ko sem ga vprašal, kaj se je zgodilo, mi je pa začel razkladati svojo nesrečo. Drugi dan po izključanju Čvičkoslava Žejnega je šla gospa Buca na trg s kuharico, da nakupita vse potrebno in še kaj boljšega za kosilo. Na trgu se ji je pa prav prijazno približal Čvičkoslav Žejny, jo pozdravil z globokim poklonom in povprašal po njenih občutkih in po uri, kdaj je gospod Bucek prikolovratil domov. Ko mu je gospa Buca povedala, da je bil gospod Bucek pri seji in da se je seja zavlekla skoro do 4. ure, ji je hinavski Čvičkoslav Žejny začel odpirati oči, da se pri vseh teh sejah samo pije in kroka, da se na izletih zopet samo kroka in pije in da gre vse to na račun in za dober denar gospoda Bucaka, ki bo skoro zapravil njeno lepo doto, ki jo je prinesla k hiši in spravil na beraško palico vso hišo. Tedaj je bil ogenj v strehi. Gospa Buca je pustila kar kuharico na trgu

in določiti preizkuševalno takso, ki jo je plačati zadrugi v pokritje stroškov.

Trgovinski minister lahko tudi po zaslišanju trgovske in obrtne zbornice, zadrugne zveze in prizadetih zadrug, prizna posameznim zavodom, ki po svoji uredbi jamčijo, da se pri njih opravi preizkušnja za mojstre, kakor ustreza stroki, pravico do izvrševanja mojsterskih preizkušanj za določene obrti, obenem se jim predpiše preizkuševalni red.

Ako se za pravica podeli strokovnim šolam, se izda dotični ukaz sporazumno z ministrom za bogočastje in nauk.

Kdor uspešno napravi mojstersko preizkušnjo in hoče samostojno opravljati obrt, sme nositi naslov izprašenega ali preizkušnega mojstra.

Po dobi petih let, ko stopi ta zakon v veljavo, to je 17. avgusta leta 1912., se z ukazom trgovskega ministra, po zaslišanju trgovske in obrtne zbornice, zadrugne zveze in prizadetih zadrug predpiše v splošnem ali pa za določene kraje, da smejo pri vseh ali pa le pri posameznih rokodelskih obrtih imeti vajence samo tisti obrtniki, ki so z dobrim uspehom prestali mojstersko preizkušnjo.

Ta ukaz pa ne velja za že obstoječe samostojne obrtnike, marveč le za tiste, ki bodo svojo obrt proglasili po 17. avgustu t. l.

Trgovsko ministrstvo je že leta 1907. izdalo preizkuševalni red za mojsterske preizkušnje, vendar je pa še jako malo strokovno obrtnih zadrug, ki bi imele pravico za obdržanje mojsterskih preizkušanj.

Preizkušnja velja torej le za one rokodelce, ki bodo po 17. avgustu 1912. začeli samostojno izvrševati rokodelski obrt in tudi za te ni prisilna. Kdor se neče tej skušnji podvreči, lahko tudi brez te postane samostojni obrtnik, ne sme pa nositi naslov izprašenega mojstra in ne sme imeti nobenega vajenca.

Preizkušnja sama na sebi pa ne bo tako kaj hudega, kakor bi se eden ali drug lahko predstavljal. Predsednike preizkuševalnih komisij bo imenovala obrtna oblast po zaslišanju prizadetih zadrug, zadrugne zveze in pa trgovske in obrtne zbornice. Pri zadrugnih izpraševalnih komisijah izvoli zadruga dva prisednika za dobo treh let in enega tretjega, ki pa mora biti strokovni izvedenec za knjigovodstvo in računanje pa odposilje, oziroma imenuje tudi zadruga.

Obrtna oblast lahko odposilje k preizkušnji enega svojega zastopnika, ki pa ima le dolžnost, paziti na to, da se preizkušnja po odobrenem izpraševalnem redu vrši.

Zadruga lahko tudi že v naprej sestavi listo onih del, ki naj služijo za praktično preizkušnjo dotičnega obrta.

Praktična preizkušnja obstoji v tem, da izdelata mojstersko delo pri preizkuševalni komisiji, koder pa to ni mogoče, ima pa izdelati le vzorce risb in načrtov.

Predmeti mojsterskih del ne smejo izprašancu povzročati posebno velikih stroškov in zamude časa, in se je omejitvi bolj na risbe in načrte.

Teoretična preizkušnja obstoji pa v tem, da se izpraša o sestavi izvršenega dela, za dobavo surovin in potrebnega orodja, eventual. tudi o poznanju potrebnih strojev. Zadruga lahko tudi sestavi posebno listo, iz katere se izprašavec ustmeno izprašuje.

Preizkušnja v knjigovodstvu in računanju obstoji pa le v zmožnosti enostavnega knjigovodstva, menič-

in kakor najhitrejši aeroplan odrčala proti svojemu domu. Ko se je gospod Bucek še zibal v polusnu na mehkih blazinah zakonske postelje in sanjal o prefriganih jetercah, s katerimi bo prepodil neprijetno kisline sinoči zavžitega cvička iz svojega želodca, tedaj ga je iz teh prijetnih sanj vzbudil ogorčeni glas njegove Buce. »Kake ljubeznjivosti sem moral tedaj slišati, ti ne bodem pravil,« je nadaljeval ves potr gospod Bucek; »le toliko ti povem, da sem moral svoji ljubi Neži, ko mi je poldrug uro zmišljala glavo, svečano obljubiti in s prigojeto potrditi, da bodem še danes odložil svojo predsedniško čast in se za večno zbrisal iz krokarskega (njene besede) društva »Ljubljanski Golovec« in nato sem našel šele pred svojo Nežo milost in na mizi prefriganega jeterca, katerih sem si tako pozelel. Sedaj pa nesem na pošto priloženo in petkrat zapečaten pismo na naslov pravnega konzulenta Zdravka Hitropisa in v tem pismu se zahvaljujem za predsedniško čast, želim društvu najlepšo bodočnost in naznanjam sočasno svoj izstop.«

Zalosten je odšel gospod Bucek iz prodajalne in nesel na pošto usodno pismo. Nekaj tednov na to se je pa pevsko društvo »Ljubljanski Golovec« prostovoljno razšlo, kakor je bilo brati v uradni »Ljubljanki« v razglasu, ki ga je podpisal društveni pravni konzulent Zdravko Hitropis.

nega prometa in oprave poštnih hranilnice, kakor tudi o navadni obrtni korespondenci.

Izpraša se tudi v potrebnih zadevah zakonodajstva, zlasti predpisov, ki se tičejo njegovega obrta in delavskega reda.

Izpraševalna taksa ne sme presegati čez 40 kron.

V interesu bodočega obrtništva je, da izve o predpisih preizkušnje mojstrov in se za iste pravočasno pripravi.

Eng. Franchetti.

Štajersko.

Iz Sevnice nam poročajo: V nedeljo, dne 11. avgusta, hoče prirediti tukajšnja podružnica nemške šole javno šolsko slavnost. Slavnostni prostor bi naj bil okrašen s frankfurcaricami, kar pomenja za mladane popolnoma slovenski trg Sevnice samo izzivanje in žaljenje narodnega čuta slovenskega prebivalstva. Županstvo je torej ravnalo popolnoma pravilno, da je okrašen slavnostnega prostora z veleizdajniškimi frankfurtericami prepovedalo, ker bi drugače ne moglo prevzeti jamstva za vzdrževanje reda in miru. Doslej je faktično že večkrat došlo ravno zaradi nemško-nacionalnega izzivanja ob šolskih slavnostih do pretepev in nemirov. Ali Nemci so se proti tej odločbi sevniskega županstva pritožili na višje mesto in tam so njihovi pritožbi ugodili ter frankfurterice dovolili. Radovedni smo, ali bi dovolile višje oblasti na pr. v Celju slovenske zastave? Doslej jih še niso, dasi tvorijo Slovenci v Celju mladane polovico prebivalstva. Meri se pač vedno z drugačno mero ko Nemcem. Za eventualne posledice svojega sklepa bo pa moralo biti odgovorno brežiško okrajno glavarstvo, oziroma štajerska namestnija.

Iz Mute v Dravski dolini nam pišejo: Pobalinsko šalo si je dovolil v nedeljo na Muti znani Auer s požarno brambo. Ker se ta dan ni imel s kom pretepati, je napojil doma trobentača požarne brambe. Popoldne pa jim je postalo v Auerjevih krčmi, ki je vedno prazna — dolgčas, Auer si je znal pomagati. Kot občinski in požarne brambe odbornik je ukazal trobentačema, da sta šla po trgu trobit, kakor da bi bil požar. Požarniki in tržani so leteli vkup vsi prestrašeni. Nazadnje se je pa zvedelo, da je poklical Auer požarno brambo, da bi mu gasila žejo. Seveda je zavladalo potem skrajno razburjenje, katero je skušil Auer potlačiti z darovanjem pivom. Gospod Hauptman, sosed Brinar, so bili grozno razburjeni. Tudi mladi in stari Erber sta bila neki jako neprijetno vzradoščena nad novim činom proslulega Auerja. In v torek je imel odbor požarne brambe sejo ter je sklepal, kako bi menda nagradil vzornega odbornika Auerja. Župan Erber ga pa najbrže priporoči »Südmarki« za novo podporo.

Iz Gornjesavske doline. Na Gosposvici, dne 15. avgusta ob 3. popoldne, koncertira narodna godba iz Gornjega grada ob lepem vremenu na trati pred Časlovo gostilno, ob slabem vremenu pa v zgornjih prostorih imenovane hiše. V glavnem pa se vrši ustanovni občni zbor Ciril-Metodove podružnice za Ksaverij-Ljubno. Ker je Radmirje skoraj v sredini med gornjesavskimi trgi, nadejamo se pri tej narodni prireditvi mnogobrojne udeležbe.

Iz Št. Ilija v Slovenskih goricah nam piše somišljenik: »Redki smo tu naprednjaki in škoda, velika škoda je, da se naprednega, odlično narodnostnega časopisja tukaj tako malo bere. Klerikalnega časopisja nam pošiljajo iz Maribora cele skladovnice. S posebnim zanimanjem prebiram v vašem listu rezke kritike naših tukajšnjih razmer; te razmere so res take, da bi se odkritosrčen narodnjak nad njimi razjokal. Slovenstvo Šent Ilija je danes le še fikcija; če bo šlo tako naprej, nas bo v enem desetletju politično tu popolnoma konec. In kako dolgo se bo še potem tu slovenski govorilo, je uganka, ki se da lahko rešiti. Pregovor pravi: riba pri glavi smrdi — in res je tako. Pred nekaj leti smo imeli tu kaplana G., ki je povzročal take škandale, da so ljudje na cesti pljuvali za njim. S tem je seveda gnal vodo na mlin nemškutarjem, ki pritegnejo tu nase vse svobodomiselnje ljudi. Naprednjaki namreč nima prostora med tukajšnjimi Slovenci! Župan, »vzor-narodnjak«, Thaler, sliši, kako deca iz takozvane »slovenske šole« pozdravlja z »Grüss Gott!«; doma pa ta »brani-telj« meje in menda celo podpredsednik »Slovenske Straže«, tako drugače ne govori, ko nemški. O škandalu v občinskem odboru, kjer so slovensko-klerikalni odborniki glasovali za razžirjenje nemške šentiljske šole, niti tu nadalje ne govorim, da ne obtežim preveč Thalerjeve »narodne« vesti. Drugi takj »slovenski« odlič-

njak šentiljski je Baumann. Ko so se vršile lani volitve v mariborski okrajni zastop in je vse bilo odvisno od enega glasu, ni šel ta poštnjak volit, temveč se je odpeljal v — Marjino Celje. Klerikalno časopisje je molčalo, saj grede svete stvari pred posvetnimi, »četudi izkrvavi pri tem mučeniški narod« — Kakor je pisal neki kranjski župnik. In tako gre tu naprej. Na eni strani kvirajo ljudi Nemci, na drugi ti vzorni voditelji in poštnjaki — ni čuda, da so »nestalni in pokvarjeni«, katero sodbo vam »Slovenski Gospodar« toliko zamera in prav po klerikalno izkorišča. Zakaj pa naprednjaki ne skušate tu razviti svoje politične organizacije? Spočetka sicer uspehi ne bodo veliki, ali glavno bo, da bode zvedel kmet tudi za slovensko napredno stranko. In naši »voditelji« bodo izpostavljeni kritiki ter si ne bodo več upali tako igrati z usodo nas obmejnih Slovencev kot dosedaj. Duhovniška politika nas bo vsled sebičnosti in propadlosti njenih nositeljev tu ob meji res spravila popolnoma na kant.

Hmeljsko društvo v Zalcu javlja, da se bode pričelo letos obče obriranje hmelja v petek, dne 16. avgusta (dan po Veliki Gosposvici). Obriralci dobe na Južni železnici, t. j. od Brežic do Celja, od Maribora do Celja in od Hrastnika do Celja se in nazaj za polovico znižano vozino v III. razredu osebnih vlakov, ako se izkaže za legitimacijami, katere ima občinski urad na razpolago. Z eno legitimacijo se pelje le ena ali pa tudi poljubno več oseb ene skupine. Legitimacije morajo imeti občinski pečat, županov podpis in se morajo skrbno hraniti. Hmeljarsko društvo še posebej poudarja, da bodo imeli hmeljski obriralci letos zelo dober zaslužek, ker je hmeljska rastlina tako polna, kakor še nikdar poprej, in ker so se tudi pomnožili hmeljski nasadi. Hmeljskih obriralcev se rabi torej mnogo.

Paberki iz »Slovenskega Gospodarja«. Neprostovoljno priznanje. Pred kratkim smo sprožili v »Slovenskem Narodu« misel, naj bi tudi dr. Korošec razdelil svoje počitniške dijete med revne šolarje po Savinjski dolini, kakor je to storil Roblek. Sedaj priznava »Slov. Gospodar«, da je bilo lepo od Robleka, da je svoje nezasužene počitniške dijete razdelil — ali od dr. Korošca, ki ima na leto siromak samo 14 do 15 tisoč kron dohodkov in mnogo porabi za sprehode, za izlete na kvarnerske otoke, in za medikamente itd., take noblesse ni pričakovati. — Proti uradništvu je rohnel — državni uradnik dr. Verstovšek na nekem zakotnem »političnem shodu« v gornjegrajskem okraju. Pravi, da zahteva uradništvo od ljudstva vedno le žrtve in žrtve. Res je, dr. Verstovšek vleče kot državni uradnik plačo in za to nič ne dela; za svoje žalostno politično diletnatstvo pa še dobiva mesečno 600 kron. Pametno ni, da bi je dr. Verstovšek s takimi obtožbami uradništva samega sebe po zobeh; pa zavedni »katoliško-narodni« njegovi volilci itak nič ne mislijo in bi izrekli zaupanje, če bi bilo treba, še farovski metlji. — Za nedolžno mladino se zavzema v zadnji številki »Slovenskega Gospodarja« s posebnim patosom — dr. Anton Korošec. Obvarovati jo hoče pred vsem »nesramnim liberalnim listov!« Prijatelj dr. Korošec, varuj jo raje pred Šorni in Berki, če si sploh poklican za varuha — nedolžnosti! — Iz Rajhenburga je priobčil »Slov. Gospodar« dopis, v katerem prav mogoče zagovarja kaplana Gaberca, češ, da je pošten. Da bi kaplan Gaberc kradel kaj drugega kot čast pošteni rodbini, nismo trdili, če pa je človek tudi še poleg tega lahko pošten, je po klerikalnih pojmih mogoče. Sicer bo pa itak govorila sodnija. Samo »Büffel« nam naj ne uide do tistih dob v kako ameriško prerijo.

Iz Celja. Kakor poroča »Narodni List«, se vrši v nedeljo dne 6. oktobra v Celju glavni zbor Narodne stranke. Popoldne in zvečer bo velika ljudska slavnost v prid narodnemu skladu.

Maribor. Gosp. urednik! Vaš dopisnik iz Celja (št. 176) se huduje nad tem, da si državni poslanec Korošec na shodih pripravljajo ljudstvo s tem, da ob nedeljah ima najprej rano maš in pridigo. To ni več kaj novega. Tako dela ta škofov politikar po Štajerskem že pet let. Nad tem se mi nič več ne spodbikamo. Pa to je res spomin vredno, da je v Galiciji v nedeljo 21. julija t. l. Korošec, ta junak dunajskih kabaretov in židovskega Mai-Korsa »vsemal mladeniče k ljubezni do Jezusa in Marije in do lepih čednosti.« (»Slov. Gosp.«)!! Nedolžne besede, pa tako ogabne iz takih ust!! — V nedeljo 11. avgusta bo pri Svetem Jurju ob J. ž. ravno tako. Plakati pravijo, da bo dr. Jos. Hohnjec stisnil veliko mašo in pridigo v eni pčli uri; ves drug čas nedelje pa je posvečen znanju, telovadnju, gostilnam, petju, pitju ... do ranega drugega jutra. To

se imenuje Slomškova slavnost. In tudi dr. Hohnjec je škofov politikar in kronprinc Korošček.

Sokol na Vrnskem priredi v četrtek 15. t. m. ljudsko slavnost v velikem obsegu. Mnogo društev je že do sedaj prijavilo svojo udeležbo, druga pa, upamo, store še svojo dolžnost. Na prostornem vrtu sredi trga bo okoli in okoli mnogo šotorov, v sredi pa prostor za telovadbo. V šotorih se bo točilo delniško pivo žalske pivovarne ter fino vino iz soda. Na razpolago bodo seveda tudi buteljke. Poleg kavarne, slaščičarne itd. bo tudi šotor, kjer se bodo dobivala vsakovrstna topla in mrzla jedila. Prodajalo se bo, kar izrecno poudarjamo, vse po nizkih cenah. Zatorej je dolžnost vsakega rodoljuba, da izkaže Sokolu svoje simpatije ter po hiti na veselico. — V četrtek naj se zbere vsa Savinska dolina na Vrnskem. Na zdar!

Drobne novice. Na Muti je zaprla v torek marbeška sodnija trgovino Antona Priverškega. — Prostovoljna požarna bramba v Šmarji pri Jelšah priredi v nedeljo dne 18. avgusta pri Skaletu v Mali Pristovi vrtno veselico s srečolovom, šaljivo pošto itd. Začetek ob 3. uri popoldne. Svira šmarska godba. Čisti dobiček se porabi za nakup društvene zastave. — V Radgoni se je dne 7. avgusta ustrelil s službeno puško huzar 16. huzarskega polka Ludvik Orban. Vzrok samomora je bojda neka družinska zadeva. — Iz Breznega v Dravski dolini nam poročajo: 6. avgusta popoldne je nakladalo več delavcev na brezenskem kolodvoru deske. Pri tem je došel delavec Kotnik po nesreči med odbijače, ki so ga tako zmekčali, da je pol ure pozneje umrl. Kotnik zapušča vdovo in več otrok. — Iz Brežic poročajo: V Zverinjku in Bojsnem so se zadnje čase tatvine tako sumljivo množile, da so ljudje že mislili, da je tudi tod na delu kaka hrvaška tatinska tolpa. Končno pa se je posestnik Petrišiču le posrečilo ujeti kmečko hčer Antonijo Stibrič iz Zverinjaka kot tatico. Stibrič je svoje tatvine že priznala. — V Peklu pri Poljčanah je bil izvoljen za župana hotelir Jožef Baumann. — Umrl je v Loku pri Zidanem mostu Anton Kajtna, šolski načelnik in prej skozi 15 let župan občine Loka.

Koroško.

Učiteljsko vprašanje na Koroškem. Kakor znano, je sprejel koroški deželni zbor v letošnjem zimskem zasedanju v februarju predlogo glede ureditve učiteljskih plač na Koroškem. Po tem načrtu, ki nikakor ne odgovarja potrebam učiteljskega stanja in njegovim opravičnim zahtevam, bi dobilo učiteljstvo vsaj nekaj in bi se vsaj nekoliko zboljšal njih gnotni položaj. Ta zakonski načrt bi moral stopiti v veljavo že 1. julija t. l. Toda v avgustu smo že, ta načrt pa še ni sankcioniran, in v raznih političnih krogih na Koroškem se širi mnenje in bojazen, da cesar tega načrta sploh ne bo sankcioniral. Vsled številnih vprašanj učiteljstva in drugih krogov so se obrnili nekateri na poslanca Steinwenderja, da naj poizve, kaj je in kako stoji s tem vprašanjem. Poslanec Steinwender je odgovoril, da podpirata sankcijo tega zakonskega načrta kakor naučno, tako tudi finančno ministrstvo, in da so tudi merodajni politični krogi vsi za to, da se načrt čim preje zakonito ugotovi. Brez doma je treba, da dobi ta zakonski načrt v kratkem času sankcijo.

Beg računskega podčastnika. V Celovcu je pobegnil računski podčastnik 4. husarskega polka v Rivi, Rudolf Kögl. Vojaške patrulje in žandarmerija so preiskali vso okolico, toda begunca niso dobili. Zadnje sled za njim imajo, da se je odpeljal s parnikom od vojaške kopalnice ob Vrbskem jezeru, toda neznan kam.

Primorsko.

Iz poštne službe. Za poštne asistente so imenovani certifikatisti torpedni mojster Ivan Koton in računski podčastnik trdnjavskega topničarskega polka v Pulju Ernst Ferencič in Karel Čeh za tržaško pošto ravnateljstvo in ognjičar Vencl Kerhanek za praško ravnateljstvo.

Iz sodne službe. Pomorski podčastnik Milan Popovič je imenovan za sodnega kanclista v Vodnjanu.

Na vrtu kolodvorske restavracije v Divači (M. Dolničar) vršil se bode v četrtek (Veliki Šmaren) t. j. 15. t. m. veliki vojaški koncert sl. godbe c. in kr. pešpolka št. 87 iz Pulje. Začetek ob 4. uri popoldan. Vstopnina 60 vinarjev za osebo.

Črnogorski princ Mirko je prispej s svojo soprogo in dvema otrokoma v Portorose, kjer ostane 14 dni.

Studenc nafte. Pri kopanju temelja za novo gledališče Fenice so našli delavci na dva vira nafte.

Polagalec podmorskih min S. M. H. »Salamander« je pripeljal včeraj iz Pulje v Trst moštvo za novo bojno ladjo »Viribus Unitis« in se je takoj po izkrancju moštva vrnil v Pulj.

Vojak okradel častnika. V Trstu so aretirali vojaškega beguna Andreja Rebeke, ki je služil pri 97. pešpolku in pobegnil zaradi neke doma izvršene tatvine. Pri preiskavi so dognali, da je mož ukradel tudi nekemu častniku, ko je služil še v Karlovcu, znesek 1900 K. Rebeke je izročila policija vojaškemu sodišču.

Aretiran defraudant »Austro-Americane«. Dne 24. junija t. l. je zapustil krovni komisar parnika »Laure« Andrej Čokelj v Neaplju parnik in se ni več vrnil. Po njegovem odhodu so konstatirali v blagajnah velik primanjkljaj in tudi več dragočnosti in važnih listin potnikov je odnesel Čokelj s sabo. Med tem časom je prepotoval podjetni mož skoro vsa večja italijanska pomorska mesta in izvršil več izdatnih goljufij na račun raznih laških parobrodskih društev. Nato se je vrnil v Trst, kjer ga je doletela včeraj usoda. Spoznal ga je neki bivši njegov znanec na kolodvoru, ovidil ga je policiji, ki ga je prišla ravno ko je stopal v vlak, da se odpelje v Solnograd.

Sleparski izseljevalni agent italijanski inženir Meraldi, katerega so v Trstu aretirali, ima tudi več sokrivcev, katere so že izsledili. Posebno pozornost je vzbudila v mestu aretacija ravnatelja tržaške taksa-meterske družbe inženirja Margonija. Margoniju so dokazali, da je skupno z Meraldijem vabil in pregovarjal delavce, da bi se izselili v Brazilijo, kjer potrebujejo veliko delavcev za gradbo novih železnic. Tudi on jim je obetal izvrstne zaslužke. V resnici pa sta delala oba le zato, da bi spravila delavce na pot in dobila zato provizijo od parobrodskih družb. V afero je baje zapletenih še več znanih oseb.

Skok iz 5. nadstropja. Snoči je našel manjša družba, ki se je vracala okoli polnoči v Trst na cesti Margherita na neko mlado žensko, ki je skočila raz okno. Ko so prišli do nje je dekle govorilo: »Dal mi je piti in me vrgel skozi okno.« Družba je poklala takoj policijo, ki je dognala, da je ponesrečenka 24letna služkinja Josipina Wulzova, doma na Koroškem, ki služi pri trgovcu Cocu. Preiskava je dognala, dosedaj, da v njeni sobi ni bilo nikogar in da izvršila Wulzova dejanje in hipni blaženosti. Wulzova je baje skrajno histerična ženska. Odpeljali so jo v bolnišnico, kjer so dognali, da si je Wulzova zlomila levo roko in nogo in da ima težke poškodbe na glavi.

Podjetni dečko. Včeraj je prišla tržaška policija v prosti luki mladega fanta, ki je bil sicer čedno oblečen, samo njegovi čevlji so bili ne navadno sumljivi. Peljali so ga na policijo, kjer se je fant izkazal, da je 13letni Emanuel Sein iz Laurahütte na Nemškem. Hotel je videti na vsak način morje, ukradel je svoji materi 35 mark in se napotil v Trst. Potoval je največ peš, nekoliko pa se je vozil. Mladega moža so internirali in obvestili njegove starše, da pošljejo po njega.

Ponarejalec denarja. V Trstu so aretirali nekega Italijana Santa Geravina iz Ravene, ker je ponarejal petkronske tolarje. V njegovem stanovanju so našli popolnoma opremljeno delavnico, celo zalogo materiala in več ponarejenih tolarjev.

Potresne opazovalnice. Na pomorskem observatoriju v Trstu so zaznamovali včeraj ob 2. uri 31 min. po noči seismografični aparati katastrofalen potres v oddalji 2000 km. V Pulju pa so pokazali na hidrografičnem uradu seismografični aparati potres ob 2. uri 34 min. in so zaznamovali najhujši sunek s 6 sekundami. Pravilno so ugotovili v Pulju, da je ognjišče potresa približno 1100 km in sicer nekje na Balkanu. Kakor smo že včeraj poročali je bil močan potres v Carigradu in ob 3. uri 20 min. Čutili so tri sunke in sicer v smeri od jugozahoda proti severovzhodu. Koliko je napravil potres škode še ni znano. Gotovo pa je, da mesto ni bilo središče sunkov, marveč leži isto v bližnji okolici. Potres so čutili tudi v več drugih krajih na Balkanu.

Polom v Pulju. Pred kratkim so aretirali kakor smo že poročali v Pulju zaradi sleparstva pri mestni občini bivša uradnika mestne plinarne Mihaela Pavliča in Josipa Brozina. Po dovršeni predpreiskavi so jih odpeljali včeraj k okrožnemu sodišču v Rovinju.

Naprednjaki, prispevajte za Narodni sklad!

Otvoritev 'Doma na Vršiču'

Že v soboto, dne 3. avgusta so pripeljali popoldanski in večerni vlaki veliko množico turistov in izletnikov, ki so hoteli videti novo, lepo stavbo kranjskogorske podružnice S. P. D. v svečanostni njeni obleki. In nedelja dopoldne je znova dovela cele trume veselih planincev v prijazno Kranjsko Goro, ki je bila okrašena s trobojnicami in od tod po prelepi Velikopešniški dolini na vrh sedla mej Mojstrovko in Vršičem.

Ko se turistu, prišedemu po široki in od gosp. Zakotnika dobro vzdržavani gorski vozni poti, odpre pogled na romantične vrhove, ki obdajajo Trento, in se mu zdi, da ga bo vedel kokrak navzdol, se mu ustavi oko ob lično izdelani planinski stavbi na južnem pobočju Vršiča. Širokolučno zre s svojimi tovrstnimi, s slečem okrašenimi okni na potnika, vabeč ga k odmoru in okrepilu.

In oboje smo našli v nedeljo, na slavnostni dan »Doma na Vršiču«! Nemožno je sicer bilo, pogostiti nad 500 glavno množico v notranjih prostorih planinskega doma, toda lepa trata pred njim je zadoščala tem bolj, ker je nudila lepote željnemu očesu očarljiv pogled na solnčnokrasne gorske vrhove in orjake. Zadoščal pa je »Dom na Vršiču« s svojo bogato zalogo vsem telesnim, okrepitve in razvedrila željnim potrebam stotoglavne množice. Da, celo pozabili smo, da se nahajamo v gorskem planinskem zavetišču, tako mnogostranske in izborne stvari je producirala izborna kuhinja »Doma na Vršiču«. Race, piščanci, jagnjetina, bržole v izvrstni prireditvi so poleg drugih kuhinjskih dobrin potolažile tudi razvajenejšo želodce, in izvrstna kapljica je pripomogla svoj del k slavnostni razpoložitvi.

In ta krasni, gorski svet, ta bajno lepi pogled, kamor upreš oko, ta divni zrak, to žarko sonce! Nič manj pa tudi veselje v očeh vseh, ki so s ponosom zrlji na novo planinsko slovensko postojanko, na novo našo trdnjavo.

Zadnji gostje še niso prišli, ko se je slavnost pričela z mašo in blagoslovitvijo »Doma na Vršiču«. — Oskrbel je vse to znani ljubitelj naših gora triglavski župnik Aljaž, ki je tudi s primernim nagovorom duhovito pozdravil goste. Za njim je predsednik kranjskogorske podružnice S. P. D. dr. Tičar nagovoril zbrane goste, dal duška veselju podružnice nad vse pričakovane prekašajočo udeležbo in nad uspešnim delom, pozdravil posebe brate Čeha, ki s tako ljubeznivo slede našemu napredovanju in našemu delu ter s tako vneto delujejo zlasti za povzdigo poznavanja lepote kranjskogorske okolice. Pozdravil je dalje bratstvo narod hrvatski in njega zastopnike. Pa tudi domačinov: Kranjskogorcev, Mojstrancev, Ratečanov ni pozabil omeniti, ki so v tako mnogobrojni množini posetili slavnost svoje podružnice, za katere procvit se je že tolikrat izkazala njihova gorka ljubezen. Zahvalil se je tudi vsem, ki so pripomogli k današnji slavnosti in ki se še trudijo zanje, zlasti neumornim gospod in gospodičarjem, ki so dom okraševali, ki sodelujejo požrtvovalno in nesebično danes in vse te naporne dni. Orisal je turistični pomen novega doma in nič manjši njegovi narodni pomen, saj so Slovenci na lastnih tleh morali pohajati do sedaj pod neprijazno streho male, nemške »Volkshütte«. Zelen je novemu planinskemu domu srečne bodočnosti in mnogega obiska, češ, ljubezen naša ga je postavila, ljubezen naj ga štiti in mu vzdržuje življenje.

Pozdravili so podružnično slavje dalje v govoru dr. Dvorsky za Čeha, dr. Tomišek za osrednji odbor, svetnik dr. Čačić za Hrvate, dr. Pretnar za tržiško podružnico in dr. Gruntar za soško, dr. Saboty imenom navzočih domobrancev planinskega polka.

Za novi planinski dom, ki je zgrajen v modernem smislu in ima posebne, zelo lične spalnice ter krasno obednico in kuhinjo ter je stal nad 20.000 K, so si pridobili zaslug pred vsem gosp. inženir Skaberne, ki je izvršil vse načrte in je vse delo nadziral. Izvršil je stavbo zelo hitro in začetkom pod težavnimi razmerami podjetnik Valentin Dežman iz Lancovega. Oprava pa je delo mizarja Mraka in Juvana.

Delovanje so podpirali gosp. drž. poslanci dr. Franta, dr. Ravnihar in podpredsednik Pogačnik, dalje univerz. profesor Tille iz Prage. Seve tudi osrednji odbor.

Z gmotnimi prispevki in darovi so podpirali kranjskogorsko podružnico gđ. Ivanka Jegličeva, razni gg. odvetniki in uradniki, denarni zavodi, Mojstranci in Dovžani, Kranjskogorci, Korenci, Ratečani, Dobravci.

Za otvoritev so se trudile z ukusno dekoracijo in pripravami gđ. Pirjeveci, gđ. Budinekova. V kuhinji pa so neumorno delovale ga. Ogo-

revčeva iz Škoče Loke, gđ. Pogačnikova iz Dobrave, gđ. Tičarjeva iz Kranjske gore in gđ. Černetova od ravnotam. Stregle pa so neumorno pred vsem gđ. kranjskogorske in tudi loške ter rateške. Zabiti tudi ne smemo marljivih točalk ge. Klandrove, gđ. Lenartove in gospodov: Jakoba Černeta, Iv. Jalena, Lenarta, Rusa, Petrovčiča in drugih.

Prav lepo so peli kranjskogorski pevci in pevke pod večjim vodstvom gosp. Bezga.

Omenjamo naj še, da so na predvečer in na slavnostni dan z raketa in streljanjem na vrhu Mojstrovke in na Vršiču prav pridno se trudila Jakob Pečar in Janez Černe iz Kranjske gore.

Ti in še mnogi drugi so pod paznim nadzorstvom podružničnega predsednika pripomogli mnogo do lepo uspele planinske slavnosti, katera bo ostala mnogoteremu v nepozabnem spominu.

Novemu, res lepo izdelanemu planinskemu domu pa želimo vse sreče in velikega obiska!

Dnevne vesti.

✚ **Korito, samó korito!** Politično renegatsvo je v naših materijalističnih časih precej vsakdanja stvar. Pri vsakem slučaju političnega renegatsva se lahko vpraša: Kaj vleče pisarja drugam? — In vedno bo odgovor: lakota slave, blaga — manj poetično povedano: korito. Naj pride danes zopet narodno - napredna stranka na krmilo, pa bo vse polno ljudi, ki bodo ubežali iz klerikalnega tabora in se njej obesili na sukno. Ker je klerikalna stranka brezobzirnejša in krutejša od vsake druge stranke in načeloma tudi najsoobnejšega človeka ne pusti do kruha, če se njej ne proda, zato je pri nas toliko renegatov, kolikor je služb, na čijih podelitev imajo klerikalci vpliv. Kolikor služb — toliko renegatov; in renegatov prej še več, ker uskoči časih tudi kak človek, ki že ima službo, pa bi rad še to in ono doseglj. Če pogledamo po klerikalnih vrstah, vidimo skoraj same renegate. Skoro vsak je bil naprednega mišljenja in je zaradi korita preskočil. Klerikalce to seveda jako ženi. Iz različnih vzrokov. Sram jih je, da nimajo svojih ljudi niti toliko, kolikor jih najnujnejše rabijo ter si morajo pomagati s kupljenimi ljudmi. Škoduje jim to pri res vernih ljudeh, ki se gotovo hudo čudijo, ko zagledajo priznanega liberalca naenkrat v vlogi imenitnega klerikalca. In, kar je najlepše: ti renegatje ostanejo, dobivši službo, sicer pri klerikalni stranki, pa ne store zanjo prav nič več in se je sramujejo. Vidimo jih, da pač volijo ž njo, sicer se je pa ogibajo, ne dajo zanjo nič več — treba je le pogledati v izkaze »Slovenske straže« — in bi se najraje družabno držali liberalcev. Samo in edino korito izvablja inteligente v klerikalni tabor. To bridko resnico bi »Slovenec« silno rad utajil in zdaj je to poskusil na nov način. Zdej skuša dopovedati javnosti, da preskakujejo kruhoborci v klerikalni tabor. ker 1. sploh niso bili nikoli pravi liberalci, nego je na dnu njihovih src živela katoliška vera; 2. ker se je preokrenil duh časa na katoliško plat in 3. ker je politično in gospodarsko delo klerikalne stranke tako čudovito, da vleče z neodoljivo silo tudi inteligenco v črni tabor — škoda da nimamo humorističnega lista, ta bi našel v tem »Slovenecem« modrovanju mnogo hvaležnega gradiva. Resno se s takimi flavzami seveda ni mogoče pečati. Zdej naj le še pojasni »Slovenec«, zakaj te privlačne sile klerikalizma nič ne učinkujejo na ljudi, ki od klerikalcev, zakaj prevzema to samo tiste, ki bi se radi prerinili do korita. Dokler tega ne dokaže, ostanejo njegove flavze samo flavze in bo veljalo še naprej — da samo korito vleče pisarje drugim. Samó korito!

✚ **»Dan« in narodno - napredna stranka.** V začetku svojega izhajanja se je »Dan« priporočal občinstvu posebno s tem, da je izvrševalni odbor narodno - napredne stranke pozdravil njegovo ustanovitev in da odbrava njegovo izdajanje. To je bilo v »Dnevu« opetovano povedano in posebno poudarjeno. Zdrava pamet pravi, da izvrševalni odbor ne bo pozdravil in odobraval lista, ki ne stoji na stališču narodno - napredne stranke. Vsaka stranka ima vendar samo interes na tistih listih, ki njo podpirajo in ne na drugih listih. Ker pa je »Dan« pri različnih prilikah stranko napadal in ji metal polena pod nogo, tako da je že večkrat prišlo celo do polemike z njim, ker so v »Dnevu« bile že stvari, za katere pač narodno - napredna stranka absolutno ne mara imeti nobene odgovornosti — gosp. Dimnik naj le pregleda mladinski vestnik — in ker je zdaj »Dan« kolikor toliko sodeloval pri pripravah za ustanovitev narodno - socialne stranke, smo dali izraza prav živi želji mnogih zvestih pristašev, naj se po-

javni razmerje med »Dnevom« in med narodno - napredno stranko. »Dan« bi rad nastop našega lista bagateliziral in javnosti natvezil, da je ta želja našega lista le izraz zasebnega mnenja posamične osebe, a naj bo le pomirjen: lahko se reče, da je tako pojasnilo želja velikanske večine vsega občinstva, ki stoji na strani narodno - napredne stranke in ki se že dlje časa čudi, kako da stranko napada tisti »Dan«, čigar ustanovitev je izvrševalni odbor pozdravil. Gosp. Dimnik naj si svoje izpade kar lepo prihrani. »Dan« je nazi želji ustregel na svoj način. Obelodanil je frazovito izjavo, v kateri pravi, da je popolnoma in vsestransko neodvisen list, ki graja vse, kar se mu ne zdi skladno z njegovimi načeli, in hvali in podpira vsako namero, ki odgovarja njegovim principom, da ni razdirajoč element, da noče vstaj in razdora, temveč združuje vseh naprednih življenj. Take splošnosti so prav poceni, a se ne strinjajo niti z nekdanjim naglašanjem, da izvrševalni odbor narodno - napredne stranke pozdravlja in odbrava izdajanje »Dneva«, niti iz dosedanjim postopanjem »Dneva« napram narodno - napredni stranki. Izjavo jemljemo na znanje in bomo po njej uravnavali svoje nadaljne postopanje, izhajajoč, kakor že doslej, vedno s stališča, da je združevanje vseh naprednih življenj najpotrebnejša stvar za uspešno bojevanje proti klerikalizmu in da se je krepko in odločno zoperstaviti vsemu, kar more to združevanje ovirati in v narodno - napredni stranki delati razprtije, pa čeprav bi to poskusil »Dan«.

✚ **Klerikalna gostoljubnost.** Pred par dnevi so imeli kranjski klerikalci več slovenskih mladih gostov, ki so napravili pod pokroviteljstvom klerikalne stranke tudi izlet na Bled. Samoobsebi je razumljivo, da ti dijaki niso razpolagali z velikimi denarnimi sredstvi. In tako se je dogodilo, da jim je v Radovljici zmanjkalo denarja in da so se morali obrniti na ondotne dobrosrčne ljudi s prošnjo, naj jim pomagajo, da morajo vrniti v svojo domovino.

✚ **Loterijski komite za srečanje na korist slovenskim umetnikom** se je konstituiral tako - le: gospa Franja dr. Tavčarjeva, predsednica; gospa Marija Pintarjeva, podpredsednica; gospa Minka Govekarjeva, tajnica; ga. Minka Jelačinova, nadzornica knjigovodstva; gospa Marica Peruškova in gđ. Antonija Kadivčeva, odbornici.

✚ **Zanimivo Aškerčevo pismo.** Imamo v rokah to-le Aškerčevo pismo: »Blagorodni gospod urednik! Pri nekem sosedu sem videl »Rim-skega Katolika« in v njem »kritiko« o — Gorazdu. Mahnič morebiti misli, da mu bom odgovarjal, no mož se moti. Z okleskom ne znam pisati, peresa pa je škoda. Človek res ne vé, kaj bi pri teh »dohtarjih« teologije bolj občudoval: ali enostransko neumno naivnost, ali mohamed. fanatizem, ki ga bruhaajo iz sebe, — ali brezmerni napa in grdo nadutost, ki se kaže v teh svetnikih! In ta sofistika! Judovski farizeji in Sokratovski sofisti, to so bili pravi šušmarji v zavijanju in njih podlost bila je prava poštenost v primeri s temi »rim-skimi katoliki«! In ljudje te baže domišljajo si resno, da predstavljajo »krščansko« učenost! Mislijo tudi, da koristijo »dobri stvari«. Koliko somišljenikov ima Mahnič pri vas v Ljubljani, ne vem; v Mariboru je dozdej pre samo jeden, ki bi goriskemu kritiku rad delal konkurenco. Bogoslovci so mi pravili, da theol. dr. Feuš o vsaki priliki ponavljá to-le mystično skrivnost: »Döllinger pride globoko v pekel, še globlje pod njega pa — Gregorčič!« itd. Vidite, kaj vse vedo taki dohtarji teologije, kar se nam nedoktorskim kaplanom niti ne sanja, in kar Vi, ki niste nikoli pečali se s krasotami hebrejskega alfabeta, še menj morete slutiti! — Krsnikove humoreske napravile so mi že marsikatero veselo uro. Jako me veseli, da se je oglašil v »Zvonu« zopet dr. Tavčar. Če ste pridobili njegá za »Zvon«, mislim, da vam ne bode težko, pridobiti še Gregorčiča Bog daj! V »Zvonu« pogrešam v novjšem času poročil o severnoslovenskih književnostih, ki nam jih je pisal svoje dni dr. Štrekelj. Zanimivo je, kako galantno nas bratje Hrvati — ignorujejo, dočim se mi temeljito seznanjamo z njihovimi literaturami po krasnih do-pisih Staretovih. Srečno novo leto vam in »Zvonu«! želi Vaš udani Aškerčev. — V Šm. (arju) 6. 12. 88.

✚ **Iz šentjakebske fare v Ljubljani** dobivamo malone vsak teden kakor pritožbo glede počenjanja župnika Janka Barleta. Povemo pa takoj da ne bo župnik koga po krivici dolžil, da ni Goeliwanisch s temi pritožbami v nobeni zvezi. Najnovejša pritožba se tiče izpraševanja nevest. Te dni je župnik govoril neki odlični nevesti tako, da tega ni mogoče javno povedati. Dovolj je, če rečemo, da je tako izpraševanje

škandal. Morda razburjajo gospoda župnika neprestani obiski različnih deklet, ki hodijo v njegovo stanovanje in obiski, ki jih župnik dela, dalje skupni izleti kakor zadnjič v Veslesovo. Če je tako, naj pa župnik pridno hodi v Kolezijo in naj svoje občevanje omejuje na duhovske brate, vsekako pa si farani odločno prepovedujejo tako izpraševanje nevest, kakršno je vpeljal g. župnik.

✚ **V pojasnilo.** V zadnjih dneh je bila Kolinska tovarna zavlečena v strankarske polemike. Jasno je, da pri težavnem narodno - gospodarskem položaju, v kakršnem se nahajajo vsi slovenski narodi in posebno še Slovenci, ne more biti namen slovenskega industrijalnega podjetja, da bi se vrtikal v strankarske in politične boje. Tudi Kolinska tovarna ne more in ne sme imeti takega namena, saj ravno njo kot izrecno slovensko podjetje z vsvo vohemenco napadajo in njene izdelke brezobzirno odklanjajo naši narodni nasprotniki iz narodnostnih ozirav. Kolinska tovarna, ki ji je bil boj od strani nemške konkurence vsiljen, je ta boj sprejela; takoj pa je tudi vedela, da se ta boj za »biti ali ne biti« dá izvojevati le, če sama napne vse sile in če jo v tem boju proti nemškemu velekapitalu podpirajo vsi narodno čučeji ljudje. — Dasi-ravno pa se Kolinska tovarna principielno ne udeležuje strankarsko-političnega boja, je vendar treba reagirati na trditve, ki so v zadnjih dneh bile o nji izrečene ali napisane, ter jih primerno pojasniti, kajti te trditve so deloma popolnoma neresnične, deloma pa pristransko pobarvane. — Trdilo se je, da je Kolinska tovarna odpustila nekaj uradnikov zato, ker so baje narodno - socialnega mišljenja. To je gola neresnica. Kolinska tovarna se je vedno najstrožje držala principa, da čisto nič ne sme vplivati na politično pripravljanje svojih uradnikov in delavcev in jim v tem oziru nikoli ni stavljala nikakih mej. Neresničnost omenjene trditve je pa razvidna že iz tega dejstva, da je od odpuščenih 5 uradnikov 1 realist, 1 kršč. socialist, 2 ne pripadata javno k nobeni politični stranki, in samo 1 je nar. socialist. Zakaj je Kolinska tovarna odpustila teh 5 uradnikov? V zadnjem času so se združile v eno veliko organizacijo celoto sledeče tovarne: Tovarna za kavne primesi Berger v Horkách, trgovska akc. družba Bava sin v Vys. Veseli, trg. akc. družba za izdelovanje kavnih primesi v Kromerizu, tovarna za izdelovanje kavnih primesi v Pisku, tovarna kavnih primesi v Kolinu, tovarna kavnih primesi v Chropinju, tovarna kavnih primesi v Sadovi Wyszni, tovarna kavnih primesi v Rečianih, tovarna kavnih primesi v Domeniškah in tovarna kavnih primesi v Ljubljani. Vsled tega se je pokazala nujna potreba vso upravo centralizirati. Ker pa je vsaka teh tovaren imela svoje lastno uradništvo, bi bila v centralni upravi naenkrat nekatera mesta po večkrat zasedena; bilo bi po več blagajnikov, po več knjigovodij itd. in tako se je morala Kolinska tovarna odločiti, da v osrednjo upravo sprejme samo del uradništva, naravno seveda najbolj kvalificirane moči, kajti jasno je, da v eni pisarni ne more potrebovati po več blagajnikov ali knjigovodij. Vsled tega je morala nekaterim uradnikom naznaniti, da na njih sodelovanje ne more več reflektirati. Trem od odpuščenih petih uradnikov pa je pozneje spet ponudila mesto v svojem podjetju. Nikakor torej ne odgovarja resnici, da bi Kolinska tovarna zavzemala neprijazno stališče proti uradništvu narodno - socialnega mišljenja. — Naravnost tendenčno - lažnjiva pa je trditev, da so nekateri tukajšnji časopisi od Kolinske tovarne podkupljeni. Kakor večina tvrdk mora tudi Kolinska tovarna računati z reklamo. Njeno blago so doslej vsi slovenski časopisi priporočali radi, pač zato, ker so bili prepričani, da priporočajo dobro blago solidnega domačega podjetja. Prepričani so pač tudi bili, da je treba v boju tuje konkurence proti domačim podjetjem njih izdatne pomoči tem slednjim, da se obdrže vsaj tista domača podjetja, ki jih tuja konkurenca še ni uničila, kakor se je zgodilo že s celo vrsto nekdanj cvetočih domačih podjetij, ki so prešla v tuje roke. Poudariti pa je treba kar najodločneje, da nima Kolinska tovarna z nobenim slovenskim časopisom nikakršnega dogovora, kjer bi se na ta ali oni način omejevala svoboda objavljati inserate v prilog konkurenci, ali pa svoboda objavljati novice proti tovarni sami. Če se je morda kdaj dogodilo, da ta ali oni časopis ni hotel priporočati tuje konkurence, se je to dogodilo po lastnem svobodnem predudarku dotičnega časopisa, ki je bil pač mnenja, da ne gre, da bi slovenski časopis podpiral konkurenco podjetju, ki je edino slovensko podjetje te vrste na celem jugu in je važen faktor na narodno - gospodarskem

življenju slovenskega naroda ter se zanima na realen način za povzdigo slovenskega naroda v narodno - gospodarskem, narodnem in kulturnem oziru in se ne smatra za izključno dobičkarsko podjetje. Če pa ta ali oni časopis morda kdaj ni nastopil proti Kolinski tovarni in ni sprejel proti nji kake novice, je pač stvar njegovega okusa in zdrave razsodnosti, ki ne pripušča, da bi se v resnem in poštemem listu objavljale prenagljene vesti, ki jim po navadi sledi blamaža v obliki popravkov. — Neki časopis je prinesel tudi vest, da ravnatelj Kolinske tovarne gosp. Rječički ni bilo prav, da se je nekaterim odpuščenim uradnikom v podjetju spet ponudilo mesto. Ravnatelj Kolinske tovarne, arhitekt Vincenc Křička je velezasluzen delavec na češkem narodno - gospodarskem polju. Njegova trgovska dalekovidnost in stremljenje v vsakem oziru povzdigniti narodno - gospodarsko pozicijo naroda in podjetja, katerega je predsednik od njegove ustanovitve, naravnost izključuje, da bi bil proti sodelovanju kake moči, ki z interesom in zadovoljivo vrši svoje dolžnosti. Temu principu dosledno sledeč je z vztrajnim delom povzdignil malo tovarno lokalnega pomena v ogromno podjetje, ki reprezentira važno silo na slovenskem narodno - gospodarskem polju in čegar pomen sega daleč naokoli. — Toliko se nam je zdelo potrebno omeniti z ozirom na neresnice, ki so se v zadnjem času širile o Kolinski tovarni, pač samo iz neinformiranosti in iz krogov, ki jim gotovo ni na tem, da bi škodovali domači industriji.

✚ **Več snage v Ljubljani.** Piše se nam iz občinstva: Ljubljanski magistrat se trudi kolikor mogoče, da bi bile ceste, ulice, pota in prelazi čedni in snažni. Tudi nekateri gospodarji ga podpirajo v tem stremljenju ter pridno snažijo hodnike ob svojih hišah in vrtovih; žal, da gre do vse smeti na cesto. Nekateri ljubljanskih gospodarjev, ubožnih in bogatih, pa se ne zmenijo prav nič za snago ob svojih poslopijih, da celo hodniki ob javnih stavbah so navadno polni nesnage. To smo nemalokrat zapazili ob vladni palači, kjer leže smeti in različni odpadki po cele dni; tam pometajo in stresajo celo notranjo nesnago na javno cesto. Vsa ta nemarnost ob ljubljanskih hišah bi se po navedenem zgledu snagoljubnih hišnih posestnikov kaj lahko odpravila brez posebnih stroškov. Magistrat naj le ukaže vsem hišnim gospodarjem, zasebnim in javnim, naj ob svojih poslopijih in vrtovih imajo vedno snažne hodnike, utrjene ali posute, ter ne pometajo z njih smeti na cesto, ampak jih spravljajo v posebno posodo, ki jo bo vsak dan mestni smetnar izpraznil v svoj voz. Prepričani smo, da postane naše stolno mesto, ako se naš dobrohotni nasvet izvrši, mahoma prav čedno in lično, v higijskem oziru pa tudi še bolj zdravo. Prosimo, da se propagira nasvetovana uredba javne snage v Ljubljani.

✚ **Poročil se je danes gospod Anton Jeršinič, c. kr. profesor v Ljubljani, z gđ. Miciko Zupanova** iz znane narodne rodbine na Sv. Jakoba trgu. Čestitamo!

✚ **Deško zavetišče v Meidlingu** pride z 100 gojenci in lastno godbo v ponedeljek, dne 12. avgusta ob 11. uri 14 minut dopoldne v Ljubljano. V ponedeljek, dne 12. avgusta ob 8. zvečer je koncert v hotelu »Union«. V torek, dne 13. avgusta ob pol 12. do pol 1. popoldne promenadni koncert v »Zvezdi«, zvečer ob pol 8. predstava v deželnem gledališču pri zelo nizkih cenah. V sredo, dne 14. avgusta ob 5. popoldne koncert v hotelu »Bellevue«. V četrtek, dne 15. avgusta so dobrodelne predstave v korist fonda za dijaške zlete, ki jih namerava še prirediti dijakom srednjih šol tukajšnja podružnica avstrijskega mornariškega društva, in sicer ob 4. popoldne telovadba in mladinske igre na dirkališču v Lattermanovem drevoredu in ob 7. zvečer koncert v hotelu »Bellevue«. Za predstavo v deželnem gledališču je predprodaja vstopnic v Šešarkovi trafiki v Šelenburgovi ulici.

✚ **Abiturijentom, ki se hočejo posvetiti živnozdravniškemu študiju.** Visokoškolski odbor na živnozdravniški visoki šoli na Dunaju je letos razposlal ravnateljstvom vseh srednjih šol v Avstriji spomenico, v kateri je natanko pojasnil sedanji položaj živnozdravniškega naraščaja. Število slovenskih veterinarjev se je v lanskem letu vsled preoptimičnega slikanja razmer silno pomnožilo in se je bati nadprodukcije živnozdravnikov; poleg tega se je tudi učni red v marsičem izpremenil. — Svetujemo torej vsem abiturijentom, ki resno mislijo na živnozdravniški študij in nočejo biti razočarani, da se počue iz spomenice pri ravnateljstvih svojih prejšnjih zavodov. Natančnejše informacije pa dajejo za Kranjsko: Ipavec Raško, Idrija; za Štajersko:

Veble Franc, Kapele pri Brežicah; za Koroško: Močilnik Anton, Libinše pri Pliberku; za Primorsko: Pahor Filip, Gor. Vrtojba pri Gorici. — Za akad. društvo slovenskih veterinarjev na Dunaju: Fr. Pestotnik, t. č. predsednik; Viktor de Gleria, t. č. tajnik.

Poseben vlak iz Ljubljane v Postojno. Kakor običajno vozi tudi letos v priliki poletne jamske veselice dne 15. t. m. poseben vlak iz Ljubljane v Postojno. Vozne cene so polovične ter znaša vožnja za III. razred tja in nazaj samo 2 K 70 v, za drugi razred 4 K 10 v, in za I. razred 5 K 50 v. — Vlak odhaja iz Ljubljane ob 12. uri 42 min. opoldne, prihaja v Postojno ob 2. uri 35 min., iz Postojne odhaja vlak ob 8. uri 2. min., ter prihaja v Ljubljano ob 9. uri 22 min. zvečer. — Veselica se vrši pri vsakem vremenu. Nihče naj ne zamudi ugodne prilike ogledati si ta dan bajne krasote podzemeljskega sveta, zlasti še, ker je p. t. izletnikom dana prilika obedovati doma, kar je vsekakor treba vpoštovati, ker so ta dan gostilne in restavracije prenapoljene.

Posebni vlak iz Gorenjske v Postojno. Dne 15. t. m. se vrši ob 3. uri popoldne v Postojnski jami poletna veselica. Vsled tega vozi ta dan prvič posebni vlak za polovično ceno z Gorenjske v Postojno in nazaj. Ta vlak odhaja z Jesenic ob 10. uri 14 min., prihaja v Ljubljano ob 11. uri 57 min. ter ima zvezo z posebnim vlakom, ki vozi ta dan tudi iz Ljubljane v Postojno. Vozne cene so, kakor omenjeno, polovične, vstopnina v jamo je znižana na 2 K. Veselica se vrši pri vsakem vremenu, ter se p. t. občinstvo opozarja na ugodnost te nizke cene posebnega vlaka.

Za nameravano železniško progo Škofja Loka - Žiri - Idrija - Sv. Lucija se je vršil dne 6. avgusta v občinski pisarni v Žireh sestanek zainteresentov. Zborovanje je vodil in mu predsedoval idrijski župan Štravs. Sklenilo se je, da se sestavi dva krajevna odbora in sicer eden za Škofjo Loko - Žiri, drugi za Dole - Idrijo - Spodnjo Idrijo do goriske meje. K odboru se naj priklonijo še zainteresentov občin Mengeš, Vodice in Smednik. Krajevni odbori izvolijo izmed sebe deputacije, ki gre na Dunaj k ministrom. Izvolili so se na to zastopniki raznih občin v krajevni odbor, idrijska dolina pa si šele izvoli krajevni odbor na posebej za to v Idrijo sklicanem sestanku. Bilo je ta dan zelo veselo razpoloženje v Žireh, saj se je na sestanku govorilo o novi progi, kakor o gotovi stvari. Le nekaj se je nam čudno zdelo, da je bilo na sestanku toliko župnikov, ki so imeli glavno in prvo besedo.

Iz Novega mesta. Zadnji čas se po mestu in okolici potepa mnogo ljudi, ki so vsled slabe plače ostavili delo pri gradnji železnice v Beli Krajini. Ker se ne morejo in nočejo z delom preživljati, obiskujejo hrame in kočje kmeta, ki ima sedaj mnogo dela na polju. Pred kratkim sta se dva postopača vtihotapila v hišo Janeza Blažiča v Mačkovicu in bi gotovo nabrala in odnesla marsikaj, da ju niso zapazili mlatiči na sosednjem skednju, ki so takoj odšli nad nepovabljenega gosta. Ta dva pa sta potegnili nože in začela mahati okoli sebe. K sreči je prišel kovač Gorenc, ki jih je razorožil in jima pobral delavske knjizice, nakar sta ušla v gozd. Ljudje in orožniki ju niso mogli izslediti. — Ljudje na samotnih krajih so zelo v strahu pred takimi individui, saj je znanih več slučajev, da je kak slični postopač ali grozil z orožjem, streljal ali pa brez vsakega vzroka zažgal poslopje.

Nov betonski most čez Krko. V Straži pri Novem mestu bodo nadomestili stari leseni in za promet komaj sposobni most z novim betonskim mostom. Most spaja deželno cesto iz Suhe Krajine z novomeško dolino, po njem se vrši promet iz Bele Krajine in iz Toplice v Stražo. Novi most bo nad 80 m dolg in troški so preračunjeni na okroglo 90.000 K. Ministrstvo za javna dela je dovolilo 30.000 K podpore.

Belokranjska železnica. Na progi pred Novim mestom so začeli vrtati drugi rov nad prvim, ki je že skoraj dogotovljen. Pred vhomom v predor je zgrajena takozvana galerija. Pri napornem delu v rovu se je ponesrečil eden izmed delavcev. Pri rušenju skale mu je priletel kamen tako nesrečno v trebuh, da so ga težko ranjenega prenesli v bolnico usmiljenih bratov v Kandiji. Na Loku so že dozidani trije podstavki za oboke mosta, ki se bo vzpenjal čez Krko. Tudi so že začeli s predpripravi za gradnjo provizoričnega lesenega mostu. Delo gre na ilovnatih in močvirnih tleh le počasni naprej.

Župnik, dobri pastir. Znano je, da je fara Bela cerkev na Dolenjskem ena najnaprednejših fara, kar nemalo grize tamošnjega župnika Znidaršiča, ki nagaja faranom kjer le more in jih draži kolikor more. Ob priliki zadnje košnje je bilo vreme

nestanovitno in deževno in tako malo lep in za sušenje krme ugodnih dni, da je bilo očitno in neizogibno, da bodo morali posestniki sušiti in spravljati domov tudi ob nedeljah, če nočejo, da jim vse uniči dež. To dobro vedoč je pa župnik kričal ob neželjah s priznice, da se ne bi kdo preotrznil, da bi šel sušiti in spravljati domov, ker bo kot brezverc za večno pogubljen in ga bo hudič na raznjju pekel. — Kmetje pa, ki ne živijo od same brezdzelice, ampak od dela svojih rok, so šli po cerkvenem opravilu na delo. Župnik pa jih je ves razjarjen napadal in ošteval za najlepši-mi psovskami in jim grozil s peklom. Eden izmed kmetov se pa oglašil: »Saj vemo, kaj hoče s svojim vpitjem. Če bi mu dali najlepši in največji del krme, bi se kmalu potolažila nebesa in on.« Slično ni dovolil speljati mrve domov v nedeljo župnik Peterlin v mastni fari Šmihel, ki je že iztisnil nad 80 tisočakov iz žuljev svojih faranov. Seveda, njemu se ni bati ne suše ne moče, ker ima trdne škornje in polno malho.

Skale so se odtrgale v Kokovnici nad Tržičem. Dne 7. t. m. popoldan se je odtrgala pod vrhom Kokovnice velikanska skala (nad 20 m³), katera je drvila proti Tržiču, s takim hrustom, da se je celo v Bistrico slišal. Za Tržič bi bila usodepolna, da se ni razcepila na dvoje in potem se dvojici še na dva dela in več manjših kosov. Obstala sta dva velika dela teh pečin blizu cerkve sv. Jožefa, eden del prav blizu prvih tržiških hiš, eden večjih kosov pa je obdržal za neko bukvijo, kateri je zelo nevaren ako bi se otočil. S kako silo je drvila skala, je razvidno iz tega, da si je delala pot skozi boršt in lomila čez 30 cm debela drevesa in pri tem delala skoke čez 15 m dolge in nekatere jame teh skokov so čez 1 meter globoke. Oblasti naj bi preiskale to pečevje in kar je rahlega razstrelila, da se prepreči večja nesreča za prihodnje.

Iz Begunj pri Cerknici. V sredo proti večeru je začelo tu deževati, a to ni bil pohlevni in dobrodelni dež, ampak ploha, kajti lilo je kakor bi iz škaf zlival. Naša vas stoji bolj na gričku, a kljub temu je bila vsa cesta preplavljena, pri nekaterih posestnikih je voda vrla tudi v kleti in hleve. Vzrok temu je največ slavni cestni odbor, kateremu je poprava ceste, deveta skrb; že zgodaj spomlad je bil gromoz za nasipanje ceste napeljan, a še sedaj leži na ravno istem mestu in nekaj kupov ga je še celo v jarkih (kanalih), koder naj bi se voda odtekala, tako da je pri vsakem malem dežju pot vodi zaprta. Čudno ni, da si voda pri takem nalivu, kakor je bil sedaj, sama poišče pot. Kaj pa cesta proti Cerknici? Ta pot je najbolj priljubljena za sprehajališče, radi njene lege; ob zahodni strani je mali griček tako imenovana »Prtiška« na nasprotni strani stoji Slivnica in v podnožju šumlja prijazni potok. Svoj čas je bila ta cesta v najlepšem redu, a danes? Celo tuji, kateri so kdaj poprej tod hodili, se temu čudijo in poprašujejo, zakaj je cesta sedaj tako zanemarjena. Torej slavni cestni odbor le tako naprej, in gotovo lahko pričakujete odlikovanje, za zasluge tako marljivega delovanja glede ceste.

Gosp. Božidar Štifter, drž. svetnik ruski itd. vrnil se je iz svoje, domovine na Dunaj, kjer so mu nekateri bivši sošolci in prijatelji priredili odhodnico. Sestanek je bil presrečen pri »Gabrijelu« Habsburggasse. Kako prijetne vtise je prejela soproga imenitnega rojaka v domovini svojega soproga! V znešenih besedah sta proslavljala prizore, ki so ginoli do solz. G. Štifter je obljubil, da pride iz Rusije k 45letnici mature, ki bo l. 1916 v Celju. Dunaj sta Štifterjeva zapustila 6. avgusta potujoča čez Kijev v Kalugo.

Kinematograf »Ideal«. Od sobote 17. avgusta dalje, začetek večernih predstav ob 8^{1/2}. Spored za soboto 10., nedeljo 11. in ponedeljek 12. avgusta 1912: 1. Paris in njegove stavbne krasote. (Koloriran naraven posnetek.) 2. Ročna torbica gospe krojačice. (Humoristično.) 3. Letalni meeting v Aspernu. (Aktualno.) 4. Pozorni pes. (Komična učinkovitost.) 5. »Trpljenje matere«. (Drama v dveh dejanjih. Igrajo prvi pariški umetniki.) Samo zvečer. 6. Samo ne debele žene. (Krasna humoreska.)

Zdravstveno stanje mestne občine ljubljanske. Od 28. julija do 3. avgusta je bilo novorojenih 14, dva mrtvorjena, umrlo pa jih je 28, in sicer 19 domačinov in 9 tujecev. Umrli so za ošpicami 1, za jetiko 3, (med temi 1 tujeec), vsled mrtvouda 2 in za različnimi boleznimi 2. Za infekcijskimi boleznimi je obolelo 6 oseb in sicer 4 za škrlatico, 1 za grižo in 1 za egiptovsko očesno boleznijo.

V mestni klavnici ljubljanski so zaklali od 17. do 28. julija 64 volov, 3 bika, 7 krav, 106 prašičev, 200 telet, 43 kostrunov in 12 kozličev. Vpeljali so 528 kg mesa in 1 zaklano goved, 1 prašiča in 10 telet.

Polot dvoih letnih žepnih tatov v Ljubljano. Ze svoj čas smo poudarjali, da laški tatovi v Ljubljani nimajo sreče. Da pokradejo, se jim še posreči, zato so zelo sproti, nikakor pa ne pridejo s svojim plenom srečno domov, marveč vedno zapadejo roki pravice. Tako smolo sta imela tudi v sredo popoldne na južnem kolodvoru dozdnevni 44letni oženjeni skladiščnik Jožef Lombardo iz Catanije v Siciliji in 30letni Agatino Privitera tudi iz Catanije. Navedenca sta se semkaj pripeljala z vlakom iz Trsta v skupnem kupeju. Ko je vlak na južnem kolodvoru obstal, je stopil v kupe posestnik in trgovec Anton Stare iz Selšaka pri Litiji. Komaj stopi v voz, že začuti v žepu tujo roko, nakar pograbí neznanca za vrat, ta pa vrže listnico, katero je potegnil Staretu hipoma iz žepa nekemu v obližju sedečemu. Stare nato skoči k temu, mu vzame denarnico, njega pa pograbí in drži, dokler ni prišel stražnik in obeh s težavo spravil z voza ter ju aretoval. Možakarja se sicer izgovarjata, da se prav nič ne poznata, a kakor se da sklepati, morata biti prava navihanca. Pri njih so našli srebrne žepne ure, denarnico in večje vsote denarja, kar sta si bržkone »prisluzila« na svojem »znanstvenem« potovanju. Oba laška podanika so izročili deželnemu sodišču, kjer pričakujeta nadaljnje usode.

Kolo ukradeno je bilo snoči iz veže št. 10 v Škofiji ulici gospodu Petru Mateliču. Kolo je »Wafferrad«, ima navzgor zakrivljeno balanco in je na njem naslikana vojaška puška, je prostega »Torpedo« teka, prestavi sta zrezljani, notranja obroča sta ponikljana ter imata v sredi zelen pas. Prvo kolo je zeleno poškrplojeno in ima strešico protiblatu. Kolo ima tovarniško številko 118854, magistratno pa belo na zelenem polju 946 in je vredno 140 K. Pred nakupom se svari.

Pri kopanju okradena je bila minoli mesec g. Jožefa Wal na Črnučah. Orožniki so prijeli 12letnega Franceta Urbanca z Ježice, pri katerem so našli 62 K 04 v. Oče obdolženega dečka nasprosi objaviti, da sta bila g. Walu ukradena dva srebrna kronka petaka, med tem so se je pri njegovem sinu dobilo 60 K v bankovcih in le 2 K v srebru. Fant trdi, da je denar našel.

Aretovana je bila snoči slaboglasna Ivana Slikova, roj. 1884 v Mostah ter pristojna v Vosek, okraj Maribor, ker ima za mesto prepovedan povratek, a se kljub temu povrača še nazaj. Oddali so jo sodišču.

Nesreča. Včeraj se je jermernar Karlu Stoniču iz Dobregopolja blizu Lašč splašil konj, vsled česar se je prebrnil voz in je Stonič tako nesrečno padel, da si je zlomil levo nogo. Prepeljali so ga v deželno bolnišnico.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvorca odpeljalo v Ameriko 12 Macedoncev, 26 Hrvatov in 8 Slovencev, nazaj je prišlo pa 15 Hrvatov, 20 se jih je pripeljalo pa iz Tirolskega.

Izgubljeni in najdeno. Ga. Ema Schischkova je izgubila denarnico s srednjo vsoto denarja. — Delavec Anton Legat je izgubil temnordeč suknič. — Šolski učenec Jakob Križaj je izgubil dežni plašč. — Delavec Valentin Jarc je izgubil denarnico, v kateri je imel 7 K denarja. — Šolska učenka Viktorija Maličeva je našla denarnico z majšo vsoto denarja.

Drenikov vrh je prevzel g. V. Izla kar, kavarnar »Merkurija«.

Dunajski damski elitni orkester svira danes in vsak dan zvečer v kavarni »Central«.

Narodna obramba.

C. M. v Medvodah. Opozarjamo novič na veselico, ki jo priredi podružnica družbe sv. Cirila in Metoda za Medvode in okolico dne 11. avgusta na vrtu gosp. Kolenca na Ladji. Preskrbljeno je za mnogovrstno zabavo in se bo vsakdo dobro imel, kdor pride na to narodno veselico.

Društvena naznanila.

Slovenskemu Sokolstvu.

»Gorenjska sokolska župa« kliče zadnjikrat slovenskemu Sokolstvu, da pohiti dne 15. avgusta na Bled v kolikor mogoče velikem številu in kolikor mogoče dobro pripravljeno.

Kdor moreš, se odtrgaj in podaljšaj sokolske vrste in pomnoži trume delavcev v sokolskem vlogradu.

Slovensko Sokolstvo ima goreče prijatelje, ima hude nasprotnike. So pa tudi taki, ki niso ne to ne ono proti Sokolstvu.

Sokolstvo naj svojim prijateljem pokaže, da njegova reč sokolska živo klije, da rodi obilen sad, da je torej vredno njih podpore, svojim nasprotnikom naj dokaže, da je njegova hiša

postavljena na trdno skalo, ne prhek pesek, da je torej njih jeza ne bo izpodkropala in izpodnesla. Mlačneže pa, katerih je še toliko in toliko, pa ogreje zase.

Sokolstvo ne kliče in ne vabi k sebi samo tega ali onega stanu, ne, ono hoče potegniti k sebi ves narod, ga združiti pod svojima perutima. — Posokoliti ves narod, to je naš namen.

Sele, kadar bo to, bo varen naš narod, bo lahko rekel: skrbi je konec žalosti, nesreče in začeli se bodo zopet časi sreče in slave.

To namreč, ohraniti si stare prijatelje, osramotiti za vedno svoje nasprotnike in vpreči v sokolski jarem one, ki ga do zdaj še niso nosili, pa bo mogoče le, ako bo sokolski zlet na Bledu mogočen po svojem številu, sijajen po svojem delu.

Množina potegne s sabo množino, lepota pa dela naravnost čudeže.

O da bi sokolski zlet na Bledu dne 15. avgusta privabil v Sokolstvo trume našega naroda, o da bi lepota sokolskih prizorov navdušila tega in onega za sokolske vzore in cilje.

Drugo leto bo v Ljubljani vsesokolski zlet. Z blejskim zletom zainteresirajmo svoj narod za to veliko slavo, da bo vseslovenski zlet v Ljubljani živa in pisana slika, krdela našega naroda pa dragocen okvir, da bo vseslovenski zlet v Ljubljani mogočen glas, ki bo desetkrat in še večkrat odmeval po našem narodu.

Blejski zlet bodi poskus vseslovenskega zleta drugo leto.

Vse polno Sokolov je, ki še ni videlo kinča nebeskega, kakor poje pesem o Bledu. Blejski zlet je najlepša prilika, da si ogledamo podoba raja. Svojo domovino bomo ljubili šele tedaj tako goreče, kakor jo je treba, ako se bomo prepričali, da ni krasnejše od nje nikjer. Ako jo bomo pa vzljubili, se bomo zanj tudi vojskovali, ako bi se je hotel polakomniti kdo, ko bo pa tuje videl, da imamo v rokah orožje za obrambo domovine, mu bodo prešle skomine po njej.

Sokoli, bližnji in tudi daljni, dne 15. avgusta se zberite na Bledu v mogočen tabor, ki bo zgovorna priča, da za dom bo Sokol vedno stal junak.

Gorenjska sokolska župa.

Danes zvečer se vrši sestanek v »Narodnem Domu« po § 2. zbor. zak., da pojasnimo stališče narodno - socialne zveze. Vsi, kateri so prejeli vabila, so vljudno vabljani, da se sestanka gotovo udeležijo. Kdor pa ni prejel vabila, ga dobi danes od 6. ure zvečer naprej v restavraciji »Narodnega doma«.

Opozarjamo še enkrat slavno občinstvo na IV. javno telovadbo »Sokola II.«, ki se vrši jutri, v nedeljo, 11. t. m. v »Hribarjevem gaju«. Vse je pripravljeno, da se bo vsak zabaval kar najbolje. Nihče ne zamudi, pohite na našo prireditev, da mu pozneje ne bude žal. Ze »Hribarjev gaj« sam po sebi je tako vabljiv s svojo gosto senco, da mora vzbabiti v svojo sredo vsakogar, ki hoče prebiti par ur na svežem zraku zunaj mestnih ulic in ozkih sobnih sten. Če pa se ti tudi poleg tega tudi še poštena, neprisliljena sokolska zabava, se odzove našemu vabilu in prideš. — Kakor že omenjeno, vsebuje spored telovadbe toliko zanimivosti, da dobi vsak ugoden vtisk o našem delovanju in prepričal se bode, da vzlic vsem preganjanjem še vedno živimo in to častno. — Prijateljem »Sokola II.« pa kličemo: pripeljte seboj svoje znance in prijatelje, da na lastne oči vidijo naš napredek, naše uspehe in vstopijo med naše vrste.

»Sokol I.« naznanja svojim članom, da se udeleži korporativno IV. javne telovadbe bratskega društva »Sokol II.«, ki se vrši v nedeljo, dne 11. avgusta in vabi na obilno udeležbo. Zbirališče ob pol 3. popoldne v Ilirski ulici pred društveno sobo, odkoder odkorakamo točno ob 3. uri. Na zdar!

Društvo slovenskih učiteljic je zaključilo v četrtek šivalni tečaj, ki ga je priredilo v mestnem dekliskem liceju za svoje članice. Tečaja se je udeležilo 16 učiteljic, in sicer 14 s Kranjskega, 2 s Primorskega. Tečaj je vodila z veliko sprotnostjo in z vso ljubeznivostjo gđ. Terezija Hubmayerjeva, strokovna učiteljica v Ljubljani, za kar ji izreka društveni odbor najtoplejšo zahvalo. Pouk je trajal od 15. julija do 8. avgusta po 3 ure na dan. V tem kratkem času so si udeleženke pod odličnim vodstvom gđ. Hubmayerjeve narisale, prikrojile in sešile životek, krilo, život in bluzo; nekatere so si poleg tega napravile po svoji izvirni meri punčko iz lepene za pometanje oblek. — Praktična navodila gđ. Hubmayerjeve so udeleženkam utrdile in povečale zanimanje za šivanje ter jim bodo brez dvoma tudi v gnotno korist. — Tečaj se je zaključil s skupno večerjo, ki so jo priredile v internatu »Mladika« učiteljice, udeleženke go-

spodnjinskega tečaja, svojim kolegicam iz šivalnega tečaja.

Telovadno društvo »Sokol« v Štepanji vasi priredi v nedeljo, dne 18. avgusta veliko vrtno veselico na gostilniškem vrtu brata podstaroste Antona Novaka (na »Gričku«), spofeno z javno telovadbo, prostimi vajami na orodju. Nastopajo bratje telovadci »Sokola I.«, odsek Moste in vrsta štepanskega »Sokola«. — Pred prostimi vajami nastop naraščaja. — Turška kavarna, šaljiva pošta in loterija, paviljoni za cvetlice, slaščice in kmetska sejmarska stojnica. — Pri veselici sodelujeta društvena godba iz Zgor. Kašlja in Magistrova izpod Šmarne gore. Vstopnina 40 v. Začetek ob 3. popoldne. V slučaju neugodnega vremena se vrši veselica dne 25. avgusta po istem sporedu.

Iz Most. Kakor znano, je priredil »Sokol« Moste dne 4. avgusta javno telovadbo, spojeno z vrtno veselico, ki je krasno uspela. Za uspeh pa se ima »Sokol« v Mostah predvsem zahvaliti bratskima društvoma »Sokolu I.« in Štepanja vas za sodelovanje pri telovadbi. Nadalje izrekamo tem potom najsrčnejšo zahvalo vsem cenjenim gospicam za marljivo sodelovanje na veselici. Slavnemu občinstvu pa, ki je pokazalo ljubezen do našega mladega Sokola s tem, da se je udeležilo v tako obilnem številu, pa kličemo iskren Na zdar! — Za »Sokola« v Mostah so nabrale gospodične Slapničarjeve 30 K 20 vin., gospa Terezija Trškan je darovala 5 K, J. in E. Predovič 5 K, Josip Turk 10 kron, Terezija Keber 1 K, neimenoval 1 K. Vsem plemenitim darovalcem najiskrenejša hvala. — Odbor.

»Sokol« v Novem mestu priredi v nedeljo jutraj tekmo v prostih vajah na obširnem prostoru na Loku. Tekme se bodo udeležili tudi člani društev iz Bele Krajine. Popoldne odidejo vsa v Novem mestu zbrana društva v Trebnje na župni izlet. — Pevci v Novem mestu prirede v službu lepega vremena v ponedeljek zvečer »Beneško noč« na Krki. Pevci bodo zbrani na velikem čolnu podjetja »Samohod«, ki drži težo 230 met. stotov. Prireditve se udeležijo tudi vsi ostali čolni, ki bodo jako lepo okrašeni in razsvetljeni. Obeta se mnogo zabave in polnoštevila udeležba.

Telovadno društvo »Sokol« v Radečah pri Zidanem mostu pozivlja vsa ona bratska društva, ki pridejo v Radeče, dne 18. t. m. že z dopoldanskimi vlaki, da vsaj do 15. t. m. prijavijo število bratov, ki žele obedati. Dosedaj sta prijavila bratski lrvški in srbski Sokol iz Zagreba svoj prihod dopoldne ob 11. uri.

Za veselico radeškega »Sokola« dne 18. t. m. so pripravile že v polnem tiru. Kakor čujemo, vlada za to veselico že precejšnje zanimanje. Pa saj je trg Radeče vsled svoje naravne krasote že sam na sebi privlačna sila. Krasna lega ob zeleni Savi v podnožju dolenskega očaka Kuma nudi vsakemu izletniku lep užitek. In še celo veselični prostor! Na sredi trga ob hladnem prijetno šumljajočem potoku, obdan z zelenimi griči bo vsakega očaral. Pozdavljal vas bo, dragi gostje, že v naprej naš sivi stari grad nad trgovim, nema priča starejših kot novjših bojev, ki so jih morali prestati Radečani in posebno »Sokol«. Toda skrbljivo ne bo samo za oči, ampak tudi za razna dobra krepčila v posameznih šotarih. Da se spolni vse v harmonično celoto, pridružila se bo bratska godba iz Zagreba, ob katere melodičnih zvokih bo lahko vsakdo porajal od ranega jutra. Za gostoljubni sprejem milih gostov bodo skrbele naše vrle narodne dame in narodno občinstvo našega trga. Kdor se bo hotel v res prijateljski družbi neprisliljeno pozabavati, naj pohiti dne 18. t. m. v Radeče in mi mu kličemo v pozdrav sokolski »Na zdar«.

Kmetijska podružnica v Lescah priredi v nedeljo, dne 18. avgusta v prostorih gosp. Wucherja (pri »Krištofu«) kmečko veselico. Na sporedu je tudi predavanje ravnatelja gosp. Gustava Pirca.

»Sokol« v Žireh je priredil dne 28. julija veselico z javno telovadbo, katera je v vseh ozirih dobro izpadla. Da je bil pa uspeh v vsem tako zadovoljiv, zahvaliti se je v prvi vrsti bratom Sokolom iz Škofje Loke, Idrije in Cerknega, ki so nas počastili s svojim obiskom ter pripomogli, da je bil nastop Sokolov, bodisi pri sprevedu, kakor tudi pri javni telovadbi tem impozantnejši. Prav lepo zahvalo izrekamo tudi tvrdki Mijo Arko v Zagrebu, pivovarni »Union« v Ljubljani za podarjeno vino in pivo ter gosp. Antonu Baučarju, blagajniku banke »Unional« za podarjenih 10 K. — O d b o r.

Iz Radovljiskega okraja. Podružnica slov. plan. društva v Radovljici sme pač zadovoljna biti, ker ima tako agilni odbor, ki se ne straši tudi iz same gole zavisti inspiriranih notic v »Danu« — temveč je priredila prav dobro vspelo planinsko ve-

selico dne 4. t. m. na prijaznem vrtu znane gostilne »Triglav« v Lescah, ki je last znanega rodoljuba Kmeta. — Veselica je uspela v vsakem oziru, tako v moralnem in kaor se čuje tudi v gmotnem, prav dobro. — Vrt imenovane gostilne, ki se pač lahko primerja velikomestnemu parku, je bil kaj ljubko okrašen s zelenjem, trobojnicami in s petimi paviljoni, v katerih so stregle požrtvovalne dame, ki so se pač zavedale svoje naloge — da niso le igrale vloge statistik, temveč delale v pravem pomenu besede. — V posameznih paviljoni so stregle te-le dame: V paviljonu za jestvine g. J. Brovčeva in gđ. M. Meletova; v pivarni g. J. Katalenačeva in gđ. J. Arteljeva ter gđ. A. Pretnerjeva; vinarna je bila v skrbnih rokah gospe J. Rihertšičeve, kateri so pomagale g. A. Korošičeva, gđ. M. Cerarjeva in P. Rihertšičeva; v šampanjskem paviljonu je bila g. J. Šegova ter gđ. St. Šušteršičeva, tri sestre Vrežičeve in gđ. Poklukarjeva; kavarna je bila v spretni oskrbi g. K. Žegove, ki je postregla s pravo dalmatinsko kavo. Gorske cvetke je prav pridno razpečevala ljubka vila gđ. Silva Šušteršičeva. — Godbene točke je kaj dovršeno izvajala godba kat. izobraževalnega društva na Jesenicah pod osebnim vodstvom kaplana g. Kogejca. Vsa čast ji! — Obisk je bil prav mnogobrojen; opazili smo dokaj ljubih znancev iz vseh krajev, zastopana je bila celo Tržaška podružnica slov. plan. društva, prihitelo je mnogo ljubljancanov, ki so se vračali od otvoritve koč na Vršču, seveda od vlakov od vlaka, a zastoj smo se ozirali po kakem zastopniku glavnega t. j. osrednjega odbora — kar je tudi nekaj. — Sklepno moramo omeniti, da se je udeležilo slavnostne otvoritve koč na Vršču lepo število članov in članic Radovljiske plan. podružnice in odbor je zastopal pri tej priliki sam podpredsednik omenjene podružnice — Kranjskogorska podružnica je ostala lepo doma pri svoji koči. — Vsem, ki so pripomogli, da se je ta prireditelj tako dobro obnesla, iskren planinski pozdrav. — Udeležence.

Hrvaški Sokol v Karlovcu bo obhajal dne 1. septembra na slavnosten način svojo desetletnico. Te slavnosti se bodo udeležila vsa hrvaška sokolska društva, a udeležilo se jih bodo tudi slovenska in srbska sokolska društva.

Razne stvari.

* Umor s pomočjo elektrike. V Hagendingnu je neki delavec za šalo napeljal v zaboj svojega tovariša električni tok. Ko je ta zaboj odprl, ga je tok usmrtil. Storišca so zaprli.

* 138 let stara. Iz Sofije poročajo: V Tirnovem je umrla kmetica Marija Palancov v starosti 138 let. Starica je bila že 110 let vdova. Njenih 14 otrok je že prej umrlo.

* Japonska križarka se potopila. Iz Tokia poročajo: Japonska križarka »Vamira«, ki je bila tudi v kitajsko-japonski in rusko-japonski vojni in na kateri je poveljeval admiral Togo, se je pri Bretoni potopila. Moštvo se je rešilo.

* Zaplenjena nemška tovorna ladija. Iz Bruselja poročajo: V pristanišču mesta Antwerpen so zaplenili nemško tovorno ladijo »Hermio« iz Hamburga. Deklarirala je, da ima na krovu riž, ki je namenjen v Turčijo, faktilno je imela pa vojno kontrabando. Orožje in streljivo so zaplenili. Lastnik ladje bo vsled napačne deklaracije kaznovan s 115.000 frankov.

* Požar petrolejskih izvirkov. Iz Morenija na Romunskem poročajo: Neki petrolejski izvirek, ki daje dnevno 100 vagonov petroleja, je začel goreti. Požar se je razširil tudi še na šest drugih izvirkov in šest rezervarjev za petrolej. Ena oseba je zgorela, tri osebe so bile težko ranjene. Skoda je ogromna, vendar je pa popolnoma krita z zavarovalnino. Izvirki so last holandskih družb Astra in Van Sikle.

* Psi kot čuvajci smodnišnic. »Az Este« poročajo, da si je vojno ministrstvo nabavilo majhne holandske pse, ki naj stražijo smodnišnice na Dunaju. Pse, ki imajo posebno dober nos, vodijo vojaki, ki so na straži, na vrvi.

* Ker ni smel zunaj vojašnice stanovati. Iz Berlina poročajo: V vojašnici 1. gardnega polka se je predvčerajšnjim ustrelil 20letni enoletni prostovoljec Josska, ker se mu ni dovolilo, da bi stanoval zunaj vojašnice.

* Kolera na Ogrskem. Iz Budimpešte poročajo: V Fertőmajorju, v Kašavi in Hermannstadtu nekatero osebo zbolelo na sumljivih znakih kolere. Pravijo, da gre v Hermannstadtu za kolero, ker je neki zdravnik popolnoma določeno konstatiral simptome kolere.

* Jubilej rodbine Krupp. Povodom stoletnice Kruppove tovarne je rodbina Krupp darovala ogromno vsoto štirinajst milijonov mark, ki

naj se vporabi deloma kot jubilejski darovi za Kruppove delavce in uradnike, deloma pa za razne dobrobitne naprave.

* Drama vsled ljubosumnosti na strehi. Čudna ljubavna drama se je odigrala te dni v Genju. Neki krovec je izvedel, da je začela njegova nevesta ljubimkati z njegovim tovarišem. Ko sta s tem tovarišem skupno delala na strehi neke šestnadstropne hiše, je ljubosumni krovec prijel svojega tekmeča. Prišlo je do hudega prepira in ljubosumni krovec je vrgl svojega tekmeča raz streho. Ta je obležal mrtev na cesti. Morilca so aretirali.

* Čuden prerok. Nekemu Mehikancu z imenom Cesario Garcia, ki se izdaja za preroka, se je posrečilo skoraj popolnoma razljuditi mehikansko mesto Guadalajara, ki je sicer štel 150.000 prebivalcev. Prerokoval je, da bo mesto vsled potresa od ognja uničeno. Prebivalstvo je iz strahu zbežalo iz mesta. Oni, ki so ostali v mestu, so postavili Garcii oltar, na katerem ga časte in mu darujejo. Oblasti so hotele temu napraviti konec in so ga zaprle. Toda množica je vdrila v ječo, ga oprostila ter ga z največjim triumfom odpeljala.

* Neurje ob jezeru Como. Iz Milana poročajo: Škoda v okolici jezera Como, ki jo je povzročilo neurje v zadnjih dneh, je zelo velika. Mnogo vil je bilo poškodovanih in so se morali ljudje iz njih izseliti. V Cernoblio je voda odnesla stari rimski most. Pri tem so utonile štiri osebe. V Dovio pri Belluno so tudi utonile štiri osebe. Postaja Capolago ob Luganskem jezeru je bila razrušena. Promet na gotthardski železnici je za več dni onemogočen.

* Sufragetke požigalke. Iz Londona poročajo: Včeraj so se zagovarjale pred porotnim sodiščem tri sufragetke, ki so bile obtožene, da so skušale zažgati royal - gledališče v Dublinu. Gledališki ravnatelj je izpovedal, da je videl, kako je ena izmed obtoženek vrgla goreč stol na oder. Čudno je, da ni zgorelo celo gledališče. Pregrinjala in preproge so bile namočene s petrolejem. Razentega so našli gumijaste posode s petrolejem in bencinom napolnjene in celo zavoj smodnika. Dve obtoženki sta bili obsojeni na pet let, tretja pa na sedem mesecev ječe.

* Policijski skandal v Novem Yorku. »Berliner Zeitung am Mittag« poroča iz Novega Yorka, da je Rockefeller mlajši, edini sin znanega petrolejskega kralja, izročil drž. pravdnikstvu mnogo tvarine, ki policijo težko obremenjuje, ki pa tudi njega zelo kompromitira. Rockefeller je vzdrževal, predno je postal pobožen in začel ustanavljati nedeljske šole, s posredovanjem nekega policijskega agenta toleranco hišo. Da ga je pri tem podjetju varovala policija, je moral plačevati več tisoč dolarjev. Neki policijski nadzornik je dobival mesečno 2500 mark. Znani privatni detektiv Burns je izjavil pred policijo, da vzdržuje on sam že tri mesece igralnico in sicer edino v ta namen, da se prepriča o postopanju policije. Policijskim častnikom, ki so bili v službi, je moral plačevati visoke vsote, ki jih je pa vse natančno zapisal.

* Velika nesreča v premogokopu. Kakor smo že poročali, se je predvčerajšnjim v rovu »Lothringen« prigodila velika nesreča. — Najprej se je zgodila velika eksplozija, ki je povzročila požar v rovu. Več sto premogarjev je bilo vsled tega zaprtih v rov. Število teh premogarjev cenijo na 300 do 600. Vzroka katastrofe dozdej še niso mogli dognati. Nekateri mislijo, da se je nesreča zgodila vsled razstrelbe, vsled česar so eksplodirali podzemeljski plini. Ogenj se je vedno bolj širil. Sto in sto ljudi se je zbralo okoli rova ter čakalo poročil. Okoli rova so morali postaviti kordon. Ko so spravili iz rova prve poškodovance, ki so bili vsi razmesarjeni, je skušala množica predrti kordon. Nekaterim ranjenecem so bili posamezni telesni deli odtrgani. Rešeni premogarji pripovedujejo, da so po eksploziji zbežali v najoddaljeneše dele razprostranega rova, kjer so s strahom čakali, če ne bodo sledile še nadaljne eksplozije. Med ranjenci je tudi več oseb, ki so prihiteli na pomoč in ki so dobile težke opekline. Šele včeraj zjutraj je bilo mogoče dobiti natančnejša poročila o tej grozni katastrofi. Iz rova so potegnili 105 mrtvecev, 6 jih je še v jami, enega pa pogrešajo. Potegnili so tudi 25 ranjencev, od katerih sta dva v bolnišnici umrla. — Zdravniki upajo, da bodo od ranjenecv 21 rešili. Vse ure onesrečenecv so se ob 9. uri 20 minut ustavile. V rovu, kjer se je zgodila nesreča, so se neposredno po katastrofi odigrali grozni prizori. Pri izhodu so se gnetli premogarji in prišlo je do grozovitih bojov. Neki mrtvec je imel v roki še šop las, ki jih je najbrže iztrgal v obupnem boju svojemu tovarišu. Med množico, ki je čakala poro-

čil, je vladalo grozno razburjenje, ko so nosili mrtvece iz rova. Mrtveci so bili grozno razmesarjeni. Med žrtvami je 83 družinskih očetov. Rudarska zveza predbaciva upravi, da je ona kriva nesreče, in izjavlja, da je bilo inženirjem že več dni znano, da so v revirju skalni plini. Upravo električnega ventilatorja so že opetovano zahtevali. Včeraj je prišel tudi nemški cesar na kraj nesreče in dal večjo vsoto za rodbine onesrečenecv.

Proces proti atentatorju Jukiću in tovarišem.

(Telefonično poročilo.)

(Konec včerajšnje razprave.)

V Zagrebu, 9. avgusta.

Ob 2. popoldne je jel govoriti dr. Dušan Popović, eden najboljših hrvatskih zagovornikov. Najprvo je naglašal, da ni bilo edinstvenega dejanja, kakor ga hoče državni pravdnik konstatirati.

Nekaj drugega so razgovori obtožencev z Jukićem o atentatu, ono igranje z bombami, a nekaj popolnoma drugega je sam atentat Jukićev.

Soobtoženci so se bavili z Jukićem, kakor se otroci igrajo z ognjem. Oni mu niso verovali, da bo atentat izvršil, končno so ga vstavili in so se v petek pred atentatom od njega ločili. Jukić je hotel oditi domov. A nato je v soboto pod vtiskom Kovacevega atentata v Pešti zgrabil za revolver in streljal. Pri tem dejanju ga v soboto niti eden od obtožencev ni spremljal ali mu pomagal, da, večina izmed njih niti ni vedela za Jukićevo nakano. Mladi obtoženci so se bavili z revolucionarnimi idejami prisiljeni nato vsled abnormalnih razmer na Hrvatskem. Ako bi teh razmer ne bilo, bi se morda bavili z literaturo.

Nato je omenjal, da mu je neki dalmatinski poslanec pripovedoval, kako je v njegovem času obstojala v Dubrovniku na gimnaziji »revolucijonarna« organizacija.

V tistem času je imela priti v Dubrovnik neka visoka oseba. Vzpricho tega so se dijaki dogovarjali, kaj jim je storiti. Končno so došli do zaključka, da ni nihče izmed njih za kako dejanje ter so sklenili, da ne bodo — sneli klobukov in je ne bodo pozdravili.

Tako bi se izčrpila tudi »revolucijonarnost« naših obtožencev, ako bi med nje ne bil prišel psihopat Jukić. On je takoj spocetka govoril o potrebi atentata izjavljajoč neprestano, da ga bo on izvršil.

Ako je povsem tem v resnici bila v ozadju velika jugoslovanska izdaja, potem obtoženci niso zločinci, marveč izliv, izraz neke velike činjice. Bodoči historiki bodo »prelivali solze«, da ta velika ideja v naši dobi ni našla razumevanja pri odgovornih faktorjih.

V tem slučaju ne more večše oko presoditi, ali nosi krivdo za izvedeno dejanje psihopatska dispozicija Jukićeva ali čas, neznosne absolutistične razmere, v katerih živimo.

Nato je zagovornik ostro kritiziral izvedeniško mnenje psihijatrov.

Omenjal je Kovacev slučaj, ko so izvedenci štiri tedne opazovali Kovacsa, dočim so v tem slučaju izvedenci na sami razpravi podali svoje mnenje, kateremu manjkajo najprimtivnejši elementi znanstvenega preiskovanja. Glede njegovega klijenta Neidhardta niso izvedenci odgovorili na ono, kar jih je on vprašal. Niso namreč povedali, da-li je Neidhardt tudi v bdečem stanju lahko pristopen sugestiji, ako je izredno dober medij, kakor je konstatiral dr. Allain.

Končno je zagovornik prosil sodišče, naj oprostí njegovega klijenta, kateremu se ni dokazala nobena krivda.

Ob pol 4. je predsednik prekinil razpravo.

Ob 5. popoldne je jel govoriti zadnji zagovornik dr. Srgjan Budisavljević, ki brani zadnjo petorico obtožencev.

On se je v prvi vrsti pečal s političnimi momenti, ki so izzvali atentat. Koncem svojih je zaklical: »Trebaja dati narodu svobodo, potem pa ne bo takih obtoženecv.«

Po repliki in dupliki državnega pravdnika in zagovornikov, so obtoženci po vrsti spregovorili par besed v svojo obrambo.

Zadnji — Galogaža — je rekel med drugim: »Ako nas obtožujete radi naših idej, potem shranite to obtožnico, ker po dvanajstih letih ne boste tožili 12 dečkov, marveč 12.000 mož.«

Ob 7. zvečer je predsednik Wandler zaključil razpravo ter naznanil, da se bo razsodba razglasila v ponedeljek 12. t. m. ob 11. uri popoldne.

Slovinci, kupujte vžigalice v korist družbi sv. Cirila in Metodai

Telefonska in brzojavna poročila.

Veselje v Pešti in na Dunaju.

Dunaj, 10. avgusta. Korespondenčni urad z velikim veseljem priobčuje vsebino nekega članka, ki ga je te dni priobčila v Belgradu izhajajoča »Srbska Zastava«. Z ozirom na izlet hrvaških akademikov v Belgrad in z ozirom na Jukićev proces piše »Srbska Zastava«, da so se hrvaški dijaki slabo oddolžili gostoljubnosti, ki so je bili deležni o priliki svojega izleta v Belgrad s srbske strani, ter zaključuje, da so bili Srbi tepci, da so verjeli Hrvatom ter se dali od njih sedaj speljati na led.

Obisk nemškega kancelarja pri grofu Berchtoldu.

Dunaj, 10. avgusta. Nemški državni kancelar Bethman Hollweg obišče ministra zunanjih del grofa Berchtolda na njegovem gradu v Buchlavi, in sicer začetkoma meseca septembra. Sestanku bo prisostvoval tudi nemški veleposlanik na Dunaju Tschirsky.

Nerednosti na železniški postaji.

Brno, 10. avgusta. Na železniški postaji v Hodoninu so prišli na sled velikim nerednostim. Neki železniški uradnik je sistematično kradel zaboje s tobakom in smotkami iz tamkajšnje tobačne tovarne, ter jih prodajal nekam na južno Moravsko. Uradnik baron Klaur je pobegnil.

Afera Boroević - Härdtl.

Košice, 10. avgusta. Pred tukajšnjim okrajnim sodiščem so bile danes zaslišane priče v znanem procesu Boroević - Härdtl. Zaslišan je bil tudi sam general Boroević, ki je izpovedal konformno s pričami, ki so bile pred njim zaslišane. Adjutant Strecker bi moral izpovedati o razmerju med Härdtlom in Boroevićem, a je vsako izpoved odklonil, češ, da ga veže uradna tajnost. Zaslišana je bila tudi gđ. Härdtlova, kateri je občinstvo priredilo pri njenem odhodu s sodišča hrupno ovacijo. Obravnava o Boroević - Härdtlovi aferi se bo vršila pred okraj. sodiščem v Munkaču.

Nenadna vrnitev bolgarskega carja v Sofijo.

Budimpešta, 10. avgusta. V političnih krogih je vzbudilo veliko presenečenje dejstvo, da je bolgarski car Ferdinand na vrat na nos zapustil svoje letovišče na Ogrskem ter se vrnil v Sofijo. Na kolodvoru v Košici je prejel 4 dolge šifrirane brzojavke. Splošno se sodi, da je nenadno odpotovanje bolgarskega carja v zvezi z velekritičnim položajem na Balkanu.

Samomor bivšega hrvaškega poslanca.

Osijek, 10. avgusta. Tu je izvršil samomor bivši hrvaški poslanec in delegat v peštanskem parlamentu Šandor Popović. Zabodel si je nož v srce. Vzrok samomora je težka živčna bolezen. Pred par dnevi se je vrnil z Dunaja, kjer je iskal zdravniške pomoči. Popović je bil poslanec za Daljski volilni okraj. Bil je pristaš srbske samostalne stranke in je pripadal hrvaško - srbski koaliciji.

Revolucija v Albaniji.

Solun, 10. avgusta. Albanski pravki so vročili predsedniku takozvane albanske komisije Ibrahim paši svoje zahteve, ki obsegajo znanih 12 točk.

Berolin, 10. avgusta. Iz Skoplja brzojavljajo, da je predsednik albanske komisije Ibrahim paša ugodil vsem albanskim zahtevam in da so se albanski voditelji že vrnili v Ferisovič.

Turška grozodejstva v Kočanih.

Skopje, 10. avgusta. Število zversko ubitih Bolgarov znaša 112. Blizu 200 oseb je težko ranjenih. Iz Štipa je došlo v Kočane 6 vojaških zdravnikov. Tudi bolgarska mitropolija je poslala svojega zdravnika.

Solun, 10. avgusta. Po poročih iz Kočanov je komisija dognala, da je ubitih 120, težko ranjenih pa 200. Vendar pa natančno število vseh žrtev še ni znano, ker so mnogo ubitih in ranjenih Bolgarov prenesli v njihove rodne vasi. Kakor se zatrjuje so turški tolpi, ki je razsajala v Kočanih poveljevali nekateri mestni prvaki in tudi nekateri mladi oficirji.

Car Nikolaj o Slovanstvu.

Moskva, 10. avgusta. Tu se vrši vseslovanski čebelarski kongres. Car Nikolaj je poslal predsedstvu kongresa brzojavko, v kateri pravi med drugim: **Zaupajoč v sijajno bodočnost Slovanstva se iskreno veselim; da se je zopet enkrat pokazala solidarnost in enodušnost slovanskih čustev vseh slovanskih narodov baš na ruskih tleh, ter želim kongresu vsega uspeha.** Prihodnji vseslovanski čebelarski kongres se bo vršil 1. 1914 v Pragi.

Francoski ministrski predsednik v Petrogradu.

Petrograd, 10. avgusta. Francoski ministrski predsednik Poincaré je danes ob 10. dopoldne prispel semkaj. Na kolodvoru so ga sprejeli predsednik ministrskega sveta Kocovcev, minister zunanjih del Sazonov, francoski veleposlanik Lonis. Na peronu nahajajoče občinstvo je predsednika sprejelo z navduženim ura klici.

Potres na Balkanu.

Carigrad, 10. avgusta. Včerajšnji potres se je močno čutil po vsem Balkanu. Točnih vesti o potresu ni, ker so večinoma pretrgane brzojavne zveze. Kolikor se čuje, je potres napravil največ škode v Jedrenjskem vilajetu. V Čorlu je porušenih 400 hiš. Mnogo ljudi je bilo ubitih. Brzojavne zveze z Bolgarsko so pretrgane.

Radi zastrupljene vode 1200 ljudi obolelo.

Palermo, 10. avgusta. Radi zastrupljene vode je tu obolelo 1200 oseb. Izmed teh jih je že več umrlo, ostali se nahajajo v veliki nevarnosti.

Vojaška konvencija med Francijo in Rusijo.

Pariz, 10. avgusta. »Echo de Paris« javlja iz Petrograda, da se bo ob priliki navzočnosti francoskega ministrskega predsednika Poincaréja vršila važna vojaška konferenca, ki se tiče vojne konvencije med Francijo in Rusijo. V tej konvenciji se bo baje Rusija zavezala postaviti na nemški meji en vojaški kor več, kakor do sedaj.

Velika nesreča v premogokopu.

Bohum, 10. avgusta. Kolikor se more dognati, je v rovu izgubilo življenje 121 delavcev. Izmed rešenih so še 4 umrli. Jutri bo pogreb nesrečnih žrtev. Polože jih v dva velika skupna grobova. V enem grobu bodo pokopani onesrečeni delavci-katoliki, v drugem pa protestantje. Preiskava je dognala, da je katastrofo zakrivil neki paznik, ki je ukazal v rovu streljati, dasi se je že preje dognalo, da se tam nahajajo strupeni plini.

Gospodarstvo.

— Persekucija Slovakov. Sred-

ska »Lidova banka« v nitranskem komitatu je zvišala svoj akcijski kapital in izdala nove akcije. Trije uradniki te banke, predsednik Tománek, namestnik Pálenik in knjigovodja Macháč so pred par dnevi šli v občino Köpöse, da bi tam dobili nove akcionarje. Komaj so obiskali parososedov, je prišel orožnik, vse tri aretiral ter jih postal po izgonu v Tornok, kjer so morali sedeti v zaporu 28 ur. Šele ko se je dal službojoči uradnik prepričati, da ne gre za nikako nedovoljeno politično agitacijo, temveč za navadno kupčijo, je izpustil vse tri. Banka v Seređi je bila tri dni zaprta, ker je bil celi njeni uradniški personal zaprt.

Blejski zlet 15. avgusta.

Vsem bratom Sokolom in sestram Sokolicam naznanjamo, da bode vozil dne 15. t. m. iz Ljubljane do Lesec posebni vlak po sledečem voznom redu:

Ljubljane juž. kolod.	ob 6:18	zjut.
» drž. kol.	» 6:22	»
Vižmarje	» 6:30	»
Medvode	» 6:30	»
Škofja Loka	» 6:54	»
Kranj	» 7:06	»
Podnart	» 7:23	»
Radovljica	» 7:39	»

Prihod v Lesce ob 7:45; odhod iz iste postaje ob 10:16 zvečer — prihod v Ljubljano ob 11:41 zvečer.

Vozne cene za tja in nazaj so sledeče:

	II. razr.	III. razr.
Ljubljana j. k.	3 K 30 v	2 K 10 v
» d. k.	3 » 30 »	2 » 10 »
Vižmarje	3 » 30 »	2 » 10 »
Medvode	3 » 30 »	2 » 10 »
Škofja Loka	3 » 30 »	2 » 10 »
Kranj	2 » 60 »	1 » 60 »
Podnart-		
Kropa	1 » 40 »	1 » — »
Radovljica	— » 60 »	— » 40 »

Vozni listki za posebni vlak podajali se bodo že dan pred zletom to je 14. t. m. pri postajnih blagajnah, na kar opozarjamo osobito ljubljanske udeležnike.

Apelujemo na vas bratje Sokoli in sestre Sokolice, da se tega — za tekoče leto zaključnega zleta v čim največjem številu udeležite.

»Na zdar!«

Predsedstvo »Slovenske sokolske zveze«:
DR. IVAN ORAŽEN,
 starosta.
BOGUMIL KAJZELJ,
 tajnik.

Darila.

Upravništvu naših listov so poslali:

Za »Ciril - Metodovo družbo«: Olga Haring v Crnomlju 2 K 14 v, nabrale deklice: Marija, Vera in Nada ob prički poroke njih punčič od gledalcev te redke prireditve; Blaznik Avgust, podčastnik topništva na N. V. bojni ladji »Nadvojvoda Karol« v Pulju 12 K, nabral v veseli družbi podčastnikov (darovali so: Franc Kos 1 K, Alojzij Cerjak 1 K, Avgust Blaznik 1 K, Al. Japelj 1 K, Ivo Kramar 1 K, Rudolf Mervič 1 K, Ivo Blažič 1 K, Alojzij Jaklič 1 K, Ivo Stanonik 1 K, Rud. Karat 1 K, Adolf Pocač 1 K in Gregor Konestabo 1 krono); Angela Favdek v Ljubljani 4 K, nabrala pri kuharicah in šivančaricah v »Mladiki« za svoje lepo granje na klavir in A. K. v Ljubljani 9 K, pod geslom: »Nabrali 4 Štjerci — marjašarji pri dobri večerji in zlati kapljici. Skupaj 27 K 14 v. Živeči nabiralci in darovalci!

Današnji list obsega 16 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 8. avgusta: Jerica Klein, trgovčeva hči, 11 let, Frančikanska ulica 8. — Boris Ekar, sin urednika, 11 mesecev, Tržaška cesta 4. — Mira Svetic, hči sprevednika južne železnice, 1 leto, Resljeva cesta 23.

V deželni bolnici:

Dne 6. avgusta: Anton Kirschner, železniški strojevodja v pokouju, 80 et. — Marija Prelec, občinska uboga, 89 let. — Edvard Majcen, delovodja, 39 let. — Uršula Vokal, posestnikovka žena, 60 let. — Ivan Tondera, tovarniški delavec, 36 let. — Justina Stiplovšek, služkinja 18 let.

Za prebivalce mest, uradnike itd. Proti težkočam prebavljanja in vsem nasledkom mnogega sedenja in naporega duševnega dela je uprav neobhodno potrebno domače zdravilo pristni »Moll-ov Seidlitz prašek«, ker vpliva na prebavljanje trajno in uravnavalno ter ima olajševalen in topilen učinek. Skadljica velja 2 K. Po poštnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na DUNAJU, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati Moll-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 3 22

V letovišču ne more človek samo od dobrega zraka živeti; potrebuje tudi vsled boljšega teka hrane. Sicer je pa ravno na deželi in na gorah težko hrano dobiti. Zato smo tem bolj veseli, ker je mogoče vsakemu v par trenutkih napraviti najfinjšo, svežo govejo juho. Tej svrhi najbolje služijo Maggijeve kocke za govejo juho z zvezdo in s križcem; treba je kocke samo politi z vrelo vodo. Kadar kupuješ, pazi na ime »Maggi« in varstveno znamko zvezdo s križcem.

Svarilo!

Koder se prodajajo ponaredbe, naročite pristni

naravnost od izdelovalnice pod naslovom:

Rastlinska destilacija „FLORIAN“ v Ljubljani.

Postavno varovano.

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 10. avgusta 1912.

Termin.

Pšenica za oktober 1912.	za 50 kg	11-56
Rž za oktober 1912.	za 50 kg	9-48
Oves za oktober 1912.	za 50 kg	9-63
Oves za april 1913.	za 50 kg	9-42
Koruza za avgust 1912.	za 50 kg	9-30
Koruza za maj 1913.	za 50 kg	7-58

Meteorološko poročilo.

Vilna nad morjem 300-2 Srednji aralni tlak 30-76 mm

avg.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
9	2. pop.	734.3	19.8	sl. jzah.	oblačno
	9. zv.	734.3	14.9	brezvetr.	
10.	7. zj.	736.0	12.8	sl. jzah.	

Srednja včerajšnja temperatura 15.6°, norm. 19.3° Padavina v 24 urah 6.1 mm. Sinoči od 6. do 7. ure nevihta.

Zahvala.

Povodom smrti in pogreba moje drage nepozabne hčere, gospodične

Julijane Brus

izrekam za iskazano sožalje, za častno spremstvo nepozabne rajnice k večnemu počitku in za darovane prekrasne vence, vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, prečistiti duhovščini in gg. pevčevem tem potom najprisrčnejšo zahvalo.

Dolenji Logatec, 5. 8. 1912.

2820 **Josip Brus.**

Mladi psi

7 tednov stari, pravi bernhardinci se dobijo Rožna dolina pri Ljubljani, Vila Čeh št. 268. 2832

Redka prilika! Redka prilika! Dobro ohranjen kratek klavir se po ceni proda na voglu Sv. Petra ceste, vhod Radeckega cesta 2, I. nadstr.

Lepo stanovanje

obstoječe iz 2 sob, kabineta, predsobe, kuhinje in pritliklin, 2815 se odda za novembrov termin. Poizve se v Vrhovčevi ulici št. 3, II. nadstr.

in modno blago za gospode in gospe pripo- roča izredna hiša ::

PROKOP SIKIRKOVSKI in SIN v Humpolcu na Češkem

Vazari na zahtevno fran- ko. Zelo zmerno cene. Na toliko da tukaj izgo- tovili oblike za gosp.

SUKNA ZEFIRE

Preklic oz. izjava.

Naznanjam, da se Ivani Verbič roj. Breznik v Rafolšah ne da, bodisi v gotovini ali blagu na moje ime, kaj na upanje, ker za to jaz nisem plačnik! 2828

V Ljubljani, dne 9. avgusta 1912.

Andrej Verbič.

Izjava.

Jaz Oroslav Bric, župan v Litiji, izjavljam kot sedanjji predsednik krajnega šolskega sveta v Litiji, da je bilo delovanje in poslovanje g. Franca Slanca, posestnika v Litiji, kot prejšnjega predsednika krajnega šolskega sveta v Litiji povsem nepoprekljivo; specijelno glede pregledovanja računov ne morem g. Slancu ničesar očitati.

Besede, ki sem jih morebiti v naglici v nasprotnem smislu izgovoril, obžalujem ter dajem s tem g. Slancu zadoščenje.

Vsled te izjave, ki jo je gosp. Slanc vzel na znanje, odpade tudi vsaka sodna obravnava.

V LJUBLJANI 10. avg. 1912.

Oroslav Bric l. r.

Več dijakov

iz boljše hiše, 2822 sprejme na hrano in stanovanje rodbina brez otrok v Krakem. Naslov pove upravništvo »Sl. Naroda«.

Zdravnik v Zagrebu išče pošteno slovensko dekle

ki zna kuhati navadno meščansko hrano in je čista in gospodarna. V družini sta dva otroka in se ena dekla za pomoč. Plača 24 do 28 kron, če zna malo šivati tudi več. Nastop najkasneje 19. t. m. Potni stroški se povrnejo. — Ponudbe na upr. »Sl. Nar.« pod šifro »Zvestoba“ 2821

Dijaki Stanovanje

z 2 sobama v II. nadstr., 2804 se odda z novembrom t. l. v Krojaški ulici št. 8. Poizve se v gostilni pri Mačku.

Optični zavod Jos. Ph. Goldstein

Ljubljana, Pod tranco 1

prporoča svojo bogato zalogo naočnikov, ščipalnikov, daljnogledov in vse v to stroko spa- :: dajoče predmete. ::

Proda se takoj hiša s staro trgovino

vse v lepem, dobrem stanju v velikem trgu na spodnjem Štajerskem. Prodajalna je ena najstarejših v trgu in na zelo lepem prometnem kraju. Cena nizka ali pa se tudi odda v najem. — Vpraša se na upravništvo »Slovenskega Naroda« pod L. R. 2800

10—15 spretnih tesarjev

se sprejme proti dobri plači v dobro službo. Ponudbe na „Hellingbauten Danubius, Szakasz B Reka“ 2819

Floridol (rastlinske masti) posebno cenó

radi prevzetja volike množine. C. F. Schubert, Inh. Karl Scholz, Gradec, Murplatz 10—12. 2818

Resna ženitna ponudba!

Samostojen posestnik in veletrgovec, 34 let star, dobroščeren in mirnega značaja, v lepem mestu Notranjske ob železnici, želi znanja z gospo enakega značaja v starosti 24 do 34 let, katera bi imela veselje do nadzorstva v trgovini in gospodinjstva s primernim premoženjem (25.000 K); pripeljala bi tudi lahko starše ali sestro v hišo. — Cenj. resni dopisi s sliko pod strogo zadržano tajnostjo se prosijo pod: »Veliki a mirni dom« na upravništvo »Slov. Naroda« do 20. avgusta 1912. 2823

Pozor brivci!

Dobro idoča brivnica v lepem kraju na Gorenjskem se radi prevzetja posestva takoj proda. — Ponudbe na uprav. »Slov. Naroda« pod »Brivnica“.

Absolviran šestošolec želi kot praktikant vstopiti v kako lekarno.

Ponudbe pod »Sestošolec« na upravništvo »Slovenskega Naroda«. 2759

Deklica stara 16 let, ki je nekoliko izurjena v trgovini, zna tudi šivati in ima trgovski večerni tečaj, želi primerne službe z vso oskrbo v hiši. Ponudbe pod 2814 „Začetnica“ poštno ležeče, Ljubljana.

Moderno stanovanje

s 4 oziroma 5 sobami in drugimi pritliklinami se odda za avgustov rok Poljanska cesta št. 22.

Kurilca Stanovanje

izvežbanega v vseh delih, treznega in zanesljivega, 2803 sprejme v trajno delo Centralna mlekarina v Skofji Loki. Vstop takoj — plača po dogovoru.

Proda se posestvo

obstoječe iz 2 hiš, gostilne, prodajalne, hieva, kozolca, sadnega vrta, hoste, travnikov in njiv. — Natančneje pove g. Bric v Gradskih Lazah pri Litiji.

Anton Jeršinič

:: Micka Župan ::

poročena

Ljubljana, dne 10. avgusta 1912. 2830

Naznanilo in priporočilo.

Podpisani naznanjam sl. občinstvu, da sem otvoril na novo občno priljubljeno restavarcijo »Drenikov vrh«

Poskrbljeno bode vedno z dobrimi gorkimi in mrzlimi jedili, z raznimi vini in pivom. — Za zajterk kakor celi dan tudi s kavo, čajem, likerji itd. itd. Se priporoča za obilen obisk in bode postrežba vedno p. n. gostom najvljudnejše izvršena. — Obenem naznanjam, da se nahaja kavarna »Merkur« od sedaj naprej na Rimski cesti 5, nasproti restavracije g. Mraka. Se priporoča 2829 **M. V. Izlakar, kavarnar.**

Preselitev mizarske obrti.

Podpisani vljudno naznanjam, da sem svojo delavnico preselil iz Žabjeka v Krakovsko ulico 7 in se prijazno priporočam slavnemu občinstvu. — Cene najnižje. Z vsem spoštovanjem 2831

Jos. Velkavrh, mizarski mojster

Kavarniškega vajenca

iz boljše hiše sprejme takoj kavarna »Central«.

Išče se takoj ali v 3 mesecih gostilniški lokal

s koncesijo ali brez nje za mladega izvežbanega gostilničarja. — Ponudbe pod »gostilničar« na upravništvo »Slovenskega Naroda«. 2783

Proda se hiša

z vrtom, hlevom za 3 živine, šupo za :: vozove in eno za tesarsko obrt. :: Da se tudi v najem kakemu tesar. obrtniku. Več se izve: Dolenjska cesta 48, blizu dolenskega kolodvora. 2811

Namizno grozdje

najfinejše vrste, za zdravilne namene in desert, sveže potrgano, zavoj s 5 kg K 3-50. Čebelni med, zajamčeno naravnočist, najfinjša kakovost, pušica s 5 kg K 7.—. **L. Altneu, Versecz 43, Ogrsko.**

Stanovanje

z dvema sobama in pripadki ter vrtom se odda takoj ali za november. Izve se na Zaloški cesti št. 158, pri železniškem prelazu nasproti gostilne Debeljak.

Išče se stanovanje

pri dobri rodbini, za dve odrasli deklici. Pogoj strogo nadzorstvo, tečna hrana in zračno stanovanje če mogoče z glasovirjem. — Tozadevne ponudbe pod »St. 1000 stanovanje Zatična“.

Modna trgovina v Ljubljani **Stritarjeva ulica št. 7.** Solidno blago. Nizke cene. Vzorci poštnine prosto.

ANTON SCHUSTER

Novosti konfekcije za dame in deklice, bluze, modno blago za dame in gospe, pristni tirolski loden, parhent, platno, šifon, gradl, preproge, zavese, garniture, odeje, pleti, šerpe, rute in žepni robci.

J.C. MAYER

Zaloga vseh vrst sukna, platna ter manufakturna blaga.

Manufakturna trgovina
na debelo in drobno.
Ljubljana, Stritarjeva ulica.

PATENTE

vseh dežela izposluje inženir
M. GELBHAUS, oblastveno avtor. in zapriseženi patentni odvetnik
na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

Potniki v Severno in Južno Ameriko se vozijo sedaj le po domači avstrijski progi

Avstro-Amerikana

Trst — New York, Buenos Aires, Rio de Janeiro, Santos itd.

z najnovjšimi brzoparniki z dvema vijakoma, električno razsvetljavo, brezžičnim brzojavom, na katerih je za vsakega potnika preskrbljeno, da

dobi dovolj domače hrane z vinom, svež kruh, posteljo, kopej itd.

ODHOD PARNIKOV: V Severno Ameriko vsako soboto, v Južno Ameriko vsakih 14 dni. Vsakovrstna pojasnila daje radevolje brezplačno in prodaja vozne liste glavni zastopnik za Kranjsko, Štajersko in Koroško

SIMON KMETETZ, Ljubljana, Kolodvorska ul. 26.

Slupec! Ali si še sedaj nisi zapomnil, da kadim samo

JACOBIEVE ANTINIKOTINSKE
1468—1 cigaretno stročnice!

Na debelo: Adolf & Alexander Jacobi, Dunaj VIII.

Vinko Majdič

valjčni mlin v Kranju

(Kranjsko).

Največja proizvodnja priznana naj boljših pšeničnih mok in krmnih izdelkov, ki izvirajo iz najbolj izbranih pšeničnih vrst. Proizvodi vzamejo jako veliko vode v se in dajo kvantitativno nedosegljiv pridelok, kar je zlasti za gospode pekovske mojstre neprecenljive vrednosti.

Zastopstva in zaloge: 34
V Ljubljani, Cerknici, Trnovem, Podgrađu, Trstu, Pulju, Reki, Zadru, Spljetu, Ercogovem, Kotoru, Sv. Luciji ob Soči, Beljaku, Celovcu, Inomestu, Bolcanu in Tridentu.
Brzojavi: Valjčni mlin, Kranj.

Uničevalec stenic

Zing - Zing, 2056

oblastveno varovan, pomori takoj vse stence z zalogo vred.

Nestrujeno, blago dišeče, razkužujoče. Dobiva se v steklenicah po 60 vin, zraven spadajoča brizgalna 20 vin. V 1/4 in 1/2 litrskih steklenicah razmeroma ceneje

v glavni zalogi v Ljubljani pri **Antonu Kanc, drogerija.**

Druga sredstva odločno odvracajte!
Poglavitna zaloga: Dunaj, XVIII. Gantzgasse 27.

Pred porabo.

Lepe prsi

dobe deklice in žene vsake starosti, ako rabijo moje najnovejše mazilo ali vodo za prsi, rabi se samo na zunaj, edino resnično učinkujoče sredstvo, zajamčeno neškodljivo. Cena K 3.—, 6.— in 8.—. Zraven spadajoče milo 60 vinarjev.

Suhi

dobe lepe, polne telesne oblike s mojo redilno moko »Käthe«, zajamčeno neškodljivo, mnogo zahvalnih pism. Cena kartonu K 2-20 po povzetju. Od 4 kartonov naprej pošt. prosto. — Pošiljajte poste restante samo če se pošlje denar naprej. — Raspoložljiva ga

Käthe Menzel, Dunaj IX., Währingerstr. 55 I. P.

Po porabi.

Anton Kovačič

tovarna peči in štedilnikov
Vič pri Ljubljani 14.

Priporoča se sl. občinstvu za vsa v njegovo stroko spadajoča dela.

Naročila se sprejemajo tudi v Ljubljani v gostilni g. Kovačiča, Sv. Jakoba trg 5.

Edino slovensko narodno podjetje

HOTEL TRABESINGER

v Celovcu, Velikovaška cesta št. 5.

Podpisani voditeljci hotela Trabesinger se vlijudno priporočata vsem velečenjenim slovenskim in slovanskim gostom, ki prenočujejo ali za več časa ostanejo v Celovcu.

V hotelu se dobe lepe, snažne sobe po primerni ceni; nudi se izborna kuhinja in zajamčeno pristna in dobra vina iz Slovenskih goric. Na razpolago je tudi kegljišče poleg senčnatga vrta. V hotelu Trabesinger dobite vsak dan, posebno pa v sredah, prijetno slovensko družbo. — V poletnem času pričakuje na kolodvoru gostov domači omnibus.

Slovenski romarji in romarice, ustavljajte se samo v edini slovenski gostilni „Hotel Trabesinger“ v Celovcu, kjer boste vedno dobro postreženi.

Za mnogobrojen obisk se priporočata voditeljci hotela

Lojzika in Pepca Leon.

2403

F. L. Popper čevlji

za gospode in gospe so nogam najbolj priležni, lični in najboljše kakovosti. Naprodaj samo pri

JULIJI STOR, Ljubljana

Prešernova ulica št. 5.

Goyserski čevlji za turiste, higijenični čevlji za otroke in Lawn-tennis-čevlji.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavnica K 8.000.000.

Stritarjeva ulica šteč. 2.

Rezervni fond 800.000 kron.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Celju in agencija v Gradežu.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun

4 1/2 %

Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje

ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

vseh vrst po dnevnem kurzu.

Zacherlin

pomaga žudevito kot nede-sežni „uničevalec mrčosa“.
Pristen sumo v steklenicah.
Naprodaj, kjer so obešeni plakati.

Rastlinska izločila.

(Iz predavanja v »Organizaciji svobodomiselnega narodno-naprednega dijaštva«.)

Kakor živalska, tako tudi rastlinska telesa bodisi naravno ali patološko izločujejo razne organske tvarine, ki imajo za človeka deloma direktno ali pa vsled uporabljanja v industriji velik pomen.

Koliko stvari spada v ta, zgoraj očitni okvir, ne da bi velika večina ljudi vedela za način, kako nastanejo, kako jih dobivamo, ali kako jih industrijsko uporabljamo. Kolikokrat govorimo o eteričnih oljih, parfumi, terpentinu ali kafri, kolikokrat slišimo o lakih, gumiji ali benzoe in kolikokrat rabimo razne gumijeve izdelke, gutaperčo ali ebonit, ne da bi si mogli kaj več predstavljati o vsem tem, kakor to, kar nam izdaja vid, tip ali vonj.

Vendar je važno, seznaniti se bližje s temi, v vsakdanjem življenju tako važnimi produkti, in zato hočemo govoriti o njih v sledeči razpravi.

Prvo skupino rastlinskih izločil tvorijo eterična olja (hlapljiva olja ali esence). Vsi različni rastlinski vonji imajo svoj izvor v teh eteričnih oljih. Na papirju provzročijo tako olje prosojen, masten madež, ki pa posebno pri toploti kmalu izgine, ker so ta olja v razliko z mastnimi, hlapljiva in se lahko destilirajo.

Ta olja so med razstlnostvom splošno razširjena, največ pa jih imajo družine: umbelifere, kompozite, labiate, aurantiaceje, mirtaceje, lauraceje, kupsresineje, konihere, in to posebno v cvetih, semenih ali semenskih glavah. Navadno je v vseh rastlinskih delih iste rastline isto olje, lahko pa je tudi različno. Toplota in sonce pospešujeta tvorbo eteričnega olja. Južno podnebje daje tedaj več eteričnega olja, hladnejše pa finjšega, kar je posebno pri parfumičnih oljih. O postanku eteričnih olj ni mnogo znano, vendar so v erikaceah in koniferah našli substance, ki se v posebnem razkrojevalnem procesu s pomočjo zredčenih kovinskih kislin razdele v ogljenčeve hidrate in eterično olje. Podobno nastane tudi v živi rastlini ogljenčev hidrat in eterično olje iz iste snovi. Kemična sestava eteričnega olja je zelo različna. Mnogo jih je čistih ogljenčevih hidratov z empirično formulo $C_{10}H_{16}$ (terpeni), ki se razlikujejo med seboj le po vonju ali okusu, druga imajo pa poleg tega še druge sestavine, n. pr. aldehide, alkohole, fenole, ketone, kisline in sestavljene etre. Pri nizki temperaturi izločujejo nekatera olja trde snovi (kafra in stearoptene). Na zraku absorbirajo eterična olja kisik, postanejo temnejša in težje tekoča in ogljenčevi hidrati se spremene v smolaste, nehlapljive substance z istočasno tvorbo mravljinčne, octove in ogljenčeve kisline.

Tehnološko dobivamo eterična olja ali s stiskanjem oljnatih žlez (pri oranžah in limonah), z destilacijo in kočno z mazeracijo.

Destilacija se vrši z razgretjem rastlinskih snovi v vroči vodi ali pari in z destiliranjem v hladilnem aparatu. Destilacijski produkt, kalna, aromatična tekočina se v takozvani florentinski steklenici počasi loči v vodo in v lažjo oljnatu tekočino, ki splava na vrh vode. Največja tvornica za to je v Miltitzu pri Lipskem (Schimmel & Co.).

Mazeracija pa je mešanje aromatičnih rastlinskih snovi z oljem. Temu dišečemu olju se odtegne aromatično snov s pomočjo vinskega cveta. Take izvlečke imenujemo ekstrait ali esence, ki jih rabimo za najfinjše parfume.

Eterična olja rabimo za parfume, likerje in pri izdelovanju bonbonov.

Rastline, iz katerih pridobivamo eterična olja se večkrat umetno goje. Tako cimet in klinčki (Gewürznelkenbaum) v Aziji, vrtnice pri Kazanlissu v Bolgariji, v južni Franciji (Grasse, Cannes in Nizza) in v največjem času tudi v Nemčiji (Miltitz pri Lipskem). Meto in sivko (Lavendel) goje posebno na Angleškem v Mitchamu, Surrey in Hitchu.

Destilacije, ki se vrše večkrat tudi z najfinjšim spirito dajo le majhne kvantitete čistega eteričnega olja, ki je zato naravno zelo drago. Tako dobimo iz 3000—6000 kg vrtnic le 1 kg rožnega olja. Preostala rožna voda je seveda tudi parfum slabše vrste.

V trgovini kroži čez 400 eteričnih olj. Janeževo in Kumino olje se rabi pri likerski fakrikaciji, mandlovo olje (sedaj največ umetno) za parfumarjenje toiletne mila. Sivkino olje (Lavendel) in oranžno olje se uporablja pri fakrikaciji kolinske vode (Eau de Cologne). Iz metinega olja se dobiva kafrastr mentol, ki se s parafinom vporablja za pripomoček proti migreni. Pačulijevo, resečno in rožmarinovo olje so par-

fumi, cimetovo olje pa se vporablja za likerje. V medicini so važne sledeče eterične vode (aque destillatae): mandlova voda (aqua dnygdalarum amararum), cimetova voda (aqua cinnamomi), oranžna voda (aqua florum aurantii), koprecova voda (aqua foeniculi, Fenchelwasser), lavorikova voda (A. laurocerasi), metina voda (A. menthae crispae et A. menthae piperitae) rožna voda (A. rosae) ter malinovec (A. rubi idaei).

Ker se gibljemo že okoli parumov, dišečih mil itd. si dovoljujem še par besed o teh kozmetičnih sredstvih moderne dame. V prvi vrsti pridejo tu v poštev Parizanke in ker so te velike ljubiteljice cvetic, zato ljubijo tudi parfume. Tu zasledimo opojni cvetični vonj počeni v njeni omari za perilo pa do šopka na prsih, ki je večkrat še umetno parfimiran, ko zimski hlad umetno gojenim cvetkam ne da razviti toliko eteričnega olja.

Vendar elegantna dama ne ljubi težkih parumov, ki so in ostanejo specijaliteta koketk. Zato rafiniran elegant želi po parfumu zna presojati dame.

Najprijetnejši moderni parfumi pa sta pred vsem fini in nežni vijolični: »Violette San Remo«, nekoliko močnejši »Orchidée«, ki vpliva opojno in je priljubljen pri damah posebno, če želijo še posebno vplivati na kavalirje.

Ostali parfumi so modni otroci in izginejo in zopet prihajajo z modnimi senzacijami. Sem štejemo: Corylopsis, Heliotrop, Narciss in Mimoso; vendar trajno prevladujeta te Violette in Orchidée.

Enako važno je milo. Staro pravilo je tu, da se mora marke stalno menjavati, da se tako paralizuje specifičen vpliv posamezne vrste. Pri nas razširjene dobre vrste so: Ray, Doering, Kaloderma, Iris, Kiehlhauser, Taussig, Dralle in Nuphar.

Higijenično neoporečno je dalje neparfumovano lilično mlečno - benzoe - boraksovo milo. Pri vporabi tega mila je treba seveda vodo samo parfimirati.

Navadna soda in natronova mila pa so fini koži direktno škodljiva. Če še povemo, da je za sedaj najprijetnejši parfum »Eau de Portugal« in »Eau de Sapin«, lahko zaključimo to diskretno toiletsko poglavje.

Ob prehodu k razpravljanju o sinolah nas bo zanimal terpenin, nekak balzam, če tako označujemo naravne raztopine smol v eteričnem olju. Terpenin (latinsko Terebinthina) se dobiva kot izločilo iz narezanega iglastega dreva. Tako daje eno drevo na leto povprečno 2—3 kg terpenina, lahko se ga pa dobi tudi do 40 kg iz močnih dreves, ki pa vsled te abnormne produkcije seveda propadejo. Izgleda terpenin čisto, rumenkastobelo, lepljivo, reaguje kislo, diši po terpeninovem olju in je raztopljiv v alkoholu, etru ter eteričnih oljih. Analiza izkazuje 15 do 30% terpeninovega olja, smole, smolne kisline (pinarna, pininska, silvinska in abietinska kislina) in nekoliko mravljinčne in jantarjeve kisline.

Pridobiva se terpenin pri nas zlasti iz nižje avstrijskega črnega borovca (pinus nigra), v Nemčiji iz gozdnega bora (pinus silvestris) in smreke (picea excelsa) in francoski terpenin iz obrežnega borovca (pinus maritima). Zelo fin je benečanski terpenin iz mecesna (larix europaea, Lärche) in kanadski balzam iz jelke abies balsamea. Terpenin se rabi pri dobivanju terpeninovega olja in za izdelavo raznih mazil, obližev, pokostov, lakov, pečatnega voska in ker razkrajja smole in tolsče, se z njim odstranjuje tudi taki madeži iz obleke. Kanadski balzam pa je važen za izdelovanje mikroskopskih preparatov, ker edino ta izmed terpeninov najboljše lomi svetlobne žarke. Tako n. pr. se edino v kanadskem balzamu da zaznati krompirjev skrob, med tem, ko v drugih terpeninih izgine. Specifična teža kanadskega balzama je do malega enaka vodi in znaša 0,9984 pri 15° C.

Iz brezvodne destilacije terpenina dobivamo kolofonijo, iz vodne destilacije pa terpeninovo olje (terpeninov cvet, Terpentinspiritus). To je tanko tekoča, čista in skoro brezbarvna tekočina, ki je raztopljiva v 10—12 delih 90odstotnega vinskega cveta. V terpeninovem olju se topi žveplo, fosfor, smola, kavčuk in druge tvarine.

Z vodo tvori terpeninovo olje terpeninovo kafro (terpinhydrat $C_{10}H_{16} \cdot 2H_2O + H_2O$). Kot majhne brezbarvne kristale, s suhim klorovim vodikom tvori terpeninovo olje umetno kafro (solnokislis terpenin $C_{10}H_{17}Cl$). V zdravništvu rabi jo umetno kafro pri neuralgijah, difteriji, pljučni gangreni, gonoreji, katarju mehurja, legarju itd.

Naravna kafra (lauracejska, japonska kafra, Camphora) pa je produkt drevesa Camphora officinalis

Nees. Ta les se dobiva na Japonskem in na Formosi. Zdrobljeni les v vodnih parah izločuje kafrine pare, ki jih v posebnih posodah kondenzirajo. Po dovršeni sublimaciji in rafinaciji dobimo potem kafro kot trgovski produkt. Ker je kafra formula $C_{10}H_{16}O$, se kaže kafra kemično kot terpenov oksid.

Kafra vpliva v majhnih dozah na človeški organizem pomirjujoče in to zlasti na živce cirkulacijskih, respiracijskih in spolnih organov. V večjih dozah je strupena. Da zmanjšajo rdečico na licu, nosijo dame po nekod kafro na prsih... Uvele cvetke se v vodi, v kateri je nekoliko kafrinega spirita, hitro poživje. V tehniko pa porablja kafro pri razstrelivih, za izdelovanje celuloida, pri napravljaju raketov in kot varstvo proti molom in raznim žužkom v muzejskih zbirkah. (Konec prih.)

MOJA STARA

izkušnja je in ostane, da za preganje peg ter za pridobitev in ohranitev ne-ne, mehke polti ni boljsega mila nego svetovnoznano **liljsko mlečno milo s konjčkom**, znakma konjček tvrdke Bergmann & Co., Dečin n. l. — Komad po 80 vinarjev se dobiva po lekarnah, drogerijah, parfumerijah in vseh enakih trgovinah. — Istopako se Bergmanova liljska krema „Manoia“ čudovito obnaša za pridobitev nežnih, mehkih damskih rok. V puščah po : : 70 vin. se dobiva povsod. : :

Zelo okusno govejo juho

dajo najhitreje

MAGGI-JEVE kocke

(gotova goveja juha).

Ena kocka da takoj — samo z vrelo vodo polita. brez vsakega drugega dodatka — 1 krožnik tečne goveje juhe. Komad po 5 vin.

Pazite na ime MAGGI in

varstveno znamko zvezdo s križcem.

SALVATOR

gumijevi podpetniki

Nedosegljive trdnosti.

Glavna zaloga: Anton Krisper, Ljubljana. Dobiva se povsod.

Proti 18 zobobolu in gnjilobi zob

izberno deluje dobro znana antiseptična

Melusine ustna in zobna voda

ki utrdi desno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.

1 steklenica z navodilom 1 krono. Deželna lekarna Milana Leusteka v Ljubljani, Rožljova cesta št. 1 poleg Franc Jožetovega jubilejnega mosta. V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani bolniških blagaja juž. železnice, c. kr. tobačne tovarne in okr. bol. blagajne v Ljubljani.

Melusine-ustna in zobna voda. Sunja, Hrvaško, 22. februarja 1908.

Blag. gospod lekarnar! Prosim vlijudno, pošljite mi zopet tri steklenice vaše izberno delujoče antiseptične melusine-ustne in zobne vode, katera je neprekosljivo sredstvo zoper zobobol, utrja desno in odstranja neprijetno sapo iz ust. Za ohranjenje zob in osveženje ust jo bom vsakomur kar najbolje priporočal. Spoštovanjem

Mato Kaurinovič, kr. pošte meštar

A. KUNST

Ljubljana

Zidovska ulica št. 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospe in otroke je vedno na izbero.

Vsakična naročila se izvršujejo točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. — Pri zunanjih naročilih naj se blagovni vzorce pošlati. 40

G. F. JURÁSEK

prvi in edini slovenski uglaševalec in trgovec glasovirjev

Ljubljana, Poljanska c. 13. I.

Glasovirje, pianine in harmonije iz prvovrstnih dvornih in komornih tvrdk imam v lastni zalogi bogato izbiro po solidnih cenah. Jamčim pismeno 10 let! Tudi stare glasovirje imam vedno v zalogi. Vglaševanje vseh sistemov glasovirjev in harmonijev ter vsa popravila izvršujem precizno in ceno. Stare glasovirje ugodno zamenjam! — Glasbeni Matici in drugim slovenskim zavodom uglašuje glasovirje izključno le

koncesionirana tvrdka G. F. Jurásek.

Svoji k svojim! Zastonj

dobi vsak 1 ploščo in 200 igel, ako naenkrat naroči 6 plošč. : :

: Zastonj :

dobi vsakdo 1 album in 200 igel, ako naenkrat naroči 10 plošč.

Gramofoni že od 21 K naprej Automati že od 80 K naprej tudi na prav primerne mesečne obroke.

Posebno ugodni nakup za gg. gostilničarje. Vsa popravila gramofonov izvršujem v svoji lastni delavnici točno in solidno. — Glavni zastopnik največjih tvornic, kakor znamke Angel Zonophon, Favorite, Odeon, Jumbo idr.

Preprodajalci dobijo popust.

Zahtevajte cenik, pošljem ga zastonj.

Fr. P. Zajec

Ljubljana, Stari trg 9.

□□□□□□□□□□

Josip Stupica

jermenar in sedlar

v Ljubljani, Slomškova ulica št. 6.

Priporočam svojo bogato zalogo najrazličnejših

konjskih oprav

krasno opremljene

kočije, druge vozove in najrazličnejšo vprežno opravo

katero imam vedno v zalogi, kakor tudi vse druge v sedlarsko obrt spadajoče potrebne ščine, že obrabljene vozove in konjske opravne.

□□□□□□□□□□

Specialna trgovina

liljskih

ročnih del

TONI JAGER

v Ljubljani,

Zidovska ulica št. 5.

Predtiskarija

Tamburiranje

Montiranje : :

Plisiranje : : : :

!! 500 kron !!

Vam plačamako moj izkoreninjevalec „mazilo RIA“ (Riasalbe) Vaših kurjih oces, bradavice, trde kože v treh dneh ne odstrani brez bolečin. Lonček z garancijskim listom 1 K. Komény, Kašava 1, Postfach 12/64 Ogrsko.

Stampilije
vseh vrst za urade, draštva, trgovce itd.
Anton Cerne
graver in izdelovatelj kavčukovih stampilij
Ljubljana, Stari trg 20.
Ceniki franco. 235

Marxov emajl in glazure za podo,

izvrstne specijalitete, ki se hitro suše in jih lahko vsak vporablja. Zaloga tovarne lakov Ludvika Marxa.

Depot: 1041

Brata Eberl v Ljubljani.

Superfosfati

mineralni in živalski, najbolj preizkušeno, najzanesljivejši in najcenejši gnojilo s fosforjevo kislino za vse

vrste zemlje

Vsebinska strogo zajamčena.

Najzanesljivejši in najhitrejši oživljenje krmnih nasadov, doseženje velikih donosov fosforovih soli polne krme.

Superfosfat

povzroča pri žitu in sočivju najpopolnejšo tvoritev zrn in požlahtnenje sadu, tako tudi pri krompirju, repi itd.

dalje amonijakove, kalijeve in solitrove

dobavljajo 4323

vse tvornice umetnih gnojil, trgovci, poljedelske zadruge in društva.

Centralna pisarna: Praga, Příkopy 17/III

FRANC KOS

Ljubljana, Sodna ulica št. 3.

Specijalna mehanična pletilna industrija in trgovina

za površne in spodne jopice, moderke, telovnike, nogavice, rokavice, posebne obleke zoper trganje pletilni material i. t. d. na drobno in debelo

Sivalni stroji od 70 K naprej;

pletilni stroj

patent »Wederman« je edina in najuglednejša prilika za dober zaslužek, poduk brezplačen, trajno delo zagotovljeno; ker se ne poslužujem agentur so cene veliko nižje. — Stare nogavice se ceno podpletujejo. 232

Podpirajte domačo industrijo. : :

Milijoni rabijo proti

kašlju

hrupavosti, kataru in zaslezenju, krčnemu in oslovskemu kašlju, nego slastne

Kaiserjeve prsne karamele s „tremi jolkami“

not. poverjenih izpričeval od zdravnikov in zasebnikov zamčuje gotov uspeh. Izredno prijetni in slastni bonboni.

6050

Zavitek 20 in 40 vin. škatlija 60 v. Prodaja jih v Ljubljani:

Ubald pl. Trnkoczy, lekarna. Rih. Sušnik, lekarna. Dr. G. Piccoli, lekarna. Deželna lekarna. Mr. Ph. And. Bohinc, lekarna pri kroni. Mr. Ph. Jos. Čičmar, lekarna. Ant. Kane, drogerija. B. Cvančara, drogerija »Adrija«. Daniel Pirce, lekarna Idrja. J. Bergmann, lekarna. Novo mesto. C. Andrijašič, lekarna. Novo mesto. Jur. Hus, lekarna pri Mar. P. V. pava. Milan Wacha, lekarna. Metlika. A. Roček, lekarna. Radovljica. Hinko Brill, lekarna. Litijska. Karel Šavnik, lekarna pri »Sv. Trojici«. Kranj. Fr. Bacaric, lek. Postojna. Jos. Močnik, lekarna. Kamnik. E. Burdich, lekarna v Šk. Loki. Mg. Ph. B. Levčič, lekarna. Tržič. Ph. Mr. E. Koželj, lekarna. Jesenice. V. Arko, trgovec. Senožeče. Jos. Rudolf, drog. Litijska. J. Kandišar, trg Mengel. Jos. Ančič, lekarna v Ribnici. 1905

Spretne zastopnike

za provizijsko prodajanje šivalnih strojev na zmerne delna odplačila sprejme J. Klimesch, veletrgovina s šivalnimi stroji, Praga, Smičhova 593. 2570

Učenca

sprejme v trgovino mešanega blaga Peter Durjava v Škocijani.

Ali ste oženjeni?

Potem zahtevajte nove vzorce 3 za 1 K, 6 za 1 K 80 h, 12 za K 3-40. Ilustrovan cenovnik z zdravniškimi nasveti gratis in franko (zaprtro 30 h). — I. Singer, higienski manufaktura, Dunaj 1, Wiesingerstr. 8 F.

Naznanilo.

Zadruga kovinskih obrtov v Ljubljani naznanja svojim p. n. članom, da se njena pisarna odslej nahaja na Sv. Petra cesti, hotel pri Avstrijskem carju. Valentin Urbančič t. č. načelnik. 2774

Samo K 3-80.

Najnovejša posebno ploščata, z dvema pokrovcema kavalirska ura Chronos z nikljastim žepnim vzglavom in amer. double zlato dvojnato veritico najmodernejših členkov s prekr. obeskom in 3 letnim jamstvom. Vse skupaj po povzeju za samo K 3-80. Izvoz ur L. Schächter, Dunaj 920 YVI/2 Lerchenfeldgr. 5.

Vsled smrti gospodinje

se odda gostilna pri Štefanu v Ljubljani na račun. 2816

Rosredovalci izključeni. Ponudbe do 20. avgusta 1912 na naslov: Alojzij Pogačnik, Miklošičeva cesta št. 4.

G. Flux

Gospodsk. ulica 4, I. nadstropje, levo. (Poprej Poljanska cesta). Uradno dovoljena, že 20 let obstoječa najstarejša ljubljanska posredovalnica stanovanj in služeb je v udobnost cenj. občinstva zopet v središču mesta. Priporočila in nameštila le boljše službe iskajoče vsake vrste kakor

privatno trgovsko in gostilniško osebje izbira različnih služeb, zlasti za ženske Vestna in kolikor možno hitra postrežba zagotovljena. 2806 Pri vnanjih vprašanjih se prosí znakma za odgovor.

Zenitna ponudba.

Samostojni zasebni uradnik z K 5000 letnimi dohodki, 25 let star, prijeten zunanosti 179 cm visok, se želi poročiti z gospodično, katera bi imela nekoliko premoženja. — Ponudbe ako mogoče s sliko (katera se vrne) pod: „Jesen 1912“ pošto ležeče, Ljubljana. — Stroga tajnost zagotovljena! 2805

Ni več boganja kadilcev cigaret „Ottoman“

ker so s sodbo upravnega sodišča na Dunaju od 9. marca 1912 vse imitacije izbrisane.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajočimi se 101 vplačili.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi. Rezervni fond K 53,758.285-24. — Izplačane odškodnine in kapitalije K 115,390.603-61. Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko-narodno upravo. Vsa poljsnita daje: čigar pisarne so v lastnej bančnej hiši Generalno zastopstvo v Ljubljani v Gosposki ulici šte. 12.

Zavaruje postopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Skode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživata najboljši sloves, koder postuje. Dovoljuje iz čistega dobička izdatno podporo v narodne in občekoristne namene.

Gospodična

vešča strojepisja, slovenske in nemške stenografije, z enoletno prakso išče službe. 2793 Ponudbe pod „eno leto“ upravi »Sl. Naroda«.

Sprejmeta se takoj 2 dobra krojaška pomočnika Viljem Pfundner, Kranj.

Sprejme se dobrega trgovskega pomočnika in prodajalko za mešano trgovino. Valentin Repinc, Prem, Notranjsko

Na obroke!

Iz velikanske tvoriske zaloge dobavljam po vsem Avstro-Ogrskem takoj za K 14— prve vrste pristno srebrno remonirano uro s tremi srebrnimi pokrovi, najfineje graviranimi. In 14 karatno zlato oklepno veritico najmoderneje oblike, 60 gramov težko za K 140— po mojih najugodnejših pogojih samo K 4— mesečno. Dobavlja se takoj na vse strani po povzetju prvega zneska K 14— Trgovina z zlatino R. LECHNER, Břeclava (Lundenburg) št. 299.

Zobotehnik

Herman Peters

odpotuje do 5. septembra.

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem. se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušk za lovce in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, sprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro vibršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene preizkušene. — Ilustrovani ocniki zaštetj. 31

Odlikovana z najvišjo odliko grand prix : na svetovni razstavi St. Louis 1904. : Najboljši skrob na lesk GLAZINE FRITZ SCHULTZ im. & dr. Uster, Češko. Zlasti svetloje na strojni razstavi v Pragi leta 1900. Zlasti svetloje na razstavi leta 1902. Po Glanzini je likano perilo najlepše. V tablicah po 10 vin. se dobi povsod.

V Ameriko in Kanado

prilpurna, cena in zanesljiva voznja CUNARD LINE. Saxonia iz Trsta, dne 20. avgusta 1912. Pannonia iz Trsta, dne 27. avgusta 1912. Ivernia iz Trsta, dne 10. septembra 1912. Iz Liverpoola: Najhitrejši in najlepši parnik sveta, Lusitania, dne 17. avgusta, 7. septembra, 28. septembra, 26. oktobra 1912. Mauretania, dne 31. avgusta, 21. septembra, 12. oktobra 1912. Pojasnila in vozne liste pri Andr. Odlašek v Ljubljani, Slomškova ulica št. 23 poleg cerkve Srca Jezusovega.

Primarij

dr. Josip Stojc

zopet ordinira in sicer dopoldne od 11. do 12. in pop. od 4. do 5.

Eternit

ETERNIT-TOVARNA LJUDEVITA MATSCEK LIMZ VOCKLABRUCK DUNAJ BUDIMPESTA NYERGES-UJFALU. Glavno zastopstvo za južne dežele: V. JANACH in DRUG, Trst. Vprašanja na Teodorja Korna, krovca in kleparskega mojstra v Ljubljani, kjer se izdejujejo strelovski, kleparska in krovška dela iz različnega blaga.

Suhe jedilne gobe

se kupuje vsako množino proti takojšnjemu plačilu. — Nakupovalec se išče. WILCH. SCHEUERER, Straubing Bavarsko.

Odvetniški kandidat

z dveletno prakso išče službe. Gre tudi na deželo. 2801 Naslov pove upravnistvo »Sl. Naroda«.

Prostorna in zračna

meblovana soba

se takoj odda na Starem trgu št. 34, I. nadstr.

Išče se prostorno in varno

transito skladišče

v bližini južnega kolodvora. 2790 Ponudbe na upravnistvo »Sl. Naroda«.

Svinčniki

sloviti budejeviški izdelek tucat 40 h. Cena na drobno okoli 80—96 h. — Trgovci zaslužijo 50%. Vzorci: 30 tucatov sortiranih, cedrov les, šeststogelnat, tudi anilinovih svinčniki 12 K po povzetju. 2826 Adolf Weber, Budejevice šte. 144, Češko.

Trgovski lokal

prostoren, z večjimi izloženimi okni išče ali takoj prevzame dunajska tvorniška firma za ustanovitev trgovine na drobno. — Najboljša lega za nadrobno prodajo: Glavni trg ali Stritarjeva ulica. — Pismene ponudbe z navedbo cene in event skico pod. 'Vorwärts 5000' na Dunaj, Postamt 88.

Drva

mehka in trda, (suha); radi pomanjkanja prostora znižane cene. Dostavijo se na zahtevanje tudi na dom. Parna žaga SCAGNETTI, za skladiščem državnega kolodvora.

Potnik

ki obiskuje krojače, klobučarje in trgovce, ima znaten postranski zaslužek s prodajanjem črnih klotovih ostankov proti dobri proviziji. 2809 František Pech, tkalnica, kopalništvo Bělohrad, Češko.

Erzovjavke: Prometna banka Ljubljana. Telefon šte. 41.

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, preje J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 29 podružnic. Vagal Marijin trg-Sv. Petra cesta (v hiši „Assicurazioni Generali“). Delniški kapital in reserve 52,000.000 kron. Stanje denarnih vlog na hran. knjizice 28. jun. 1912 K 75,210.101.—

C. kr. priv.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne knjizice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevno vedno ugodnim obrestovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih papirjev in posojila nanje. Ustmena in pismena pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroko spadajočih transakcijah vseskar brezplačno.

Najkulantnejše izvrševanje borznih naročil na vseh tuzemskih in inozemskih mestih. — Izplačevanje kuponov in izžrebanje vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih novcev. — Najmodernejše predelovalne samoshrambe (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih papirjev, listin, dragotin itd. pod lastnim zaklepkom stranke. — Brezplačna revizija izžrebanih vrednostnih papirjev. — Promese za vsa žrebanja, izplačila in nakazila v Ameriko in iz Amerike. 166

Za kratek čas.

Mlad gospod je pri godbi kokečiral z mično gospodično in jo je potem v trnanski ulici prav predrzno ustavil.

— Cenjena gospodična...
— Gospod, vi me podcenjujete....
— Prosim — za koliko pa?

Rodbinski oče: Kaj — vi snubite mojo hčerko? Anko snubite? Ja, slišite gospod, ali imate sploh toliko dohodkov, da ste v stanu celo famulijo vzdržati?

Snubec: Kaj ima Vaša gospodična hčerka že famulijo?

Fajmošter Matevž: Kako čudovito je vendar svet vstvarjen! Tu berem, da kamela lahko 14 dni dela, ne da bi kaj pila...

Fajmošter Jaka: Viš, pri meni je pa ravno narobe: jaz lahko 14 dni pijem, ne da bi kaj delal!

— Ali si čital — florentinsko »Banco per il clero« (banko za duhovščino) so duhovniki tako temeljito okradli, da je prišla na kant in je izkazala poldrug milijon izgube. Kako si bodo neki pomagali?
— Papež naj naroči 30.000 puščic za nabiranje po cerkvah, pa bo škoda na enkrat poravnana.

Star obiskovalec gledališča je srečal mladega igralca, ki je dan po prvič nastopil in je bil izžvižgan.

»Mladi umetnik,« je rekel stari obiskovalec gledališča, »verjemite, da je za vas prava sreča, da so vas pri prvem nastopu izžvižgali. To vam utrdi življenjski značaj. Ko vas bodo drugič izžvižgali, vas že ne bo več tako bolelo; ko vas bodo tretjič izžvižgali, boste že komaj čutili, da vas to boli, ko vas bodo četrtič, petič in šestič izžvižgali...
»Ali oprostite,« je rekel mladi igralec, »jaz vendar upam, da mi ne bodo vedno žvižgali!«
»A tako,« je vzkljnil stari gospod, »pardon, a jaz nisem vedel, da hočete gledališče pustiti.

Zena: Ah, možiček, povej, da me še vedno ljubiš!

Mož: Ljubim te, sladka ženička, bolj kakor kdaj poprej.

Zena: Ti hinavec! Na dan poroke si pa rekel, da ti sploh ni mogoče me bolj ljubiti, kakor si me ljubil tisti dan.

Mož: Takrat si tehtala 57 kilogramov, danes jih pa tehtas 72. Če se je tvoja obilnost povečala za 15 kilogramov, se je morala vendar tudi moja ljubezen povečati. Jaz vendar ne morem samo 57 kilogramov tvoje 72 kilogramov teškega telesa ljubiti.

— Poznam pisatelja, ki dobi za vsako vrsto pet kron.
— Prava reč! Jaz poznam pisatelja, ki je dobil za eno samo vrsto pol milijona kron.

— Ni mogoče! Kaj je pa spisal?
— Ženitovansko ponudbo: Ali hočete postati moja žena? Adresatinja, vdova s pol milijonom denarja je odgovorila z »da« in kupčija je bila perfektna.

— Če si se časih kaki babi zametil, je rekla »le počakaj, bog te bo že štrafal«, zdaj pa pravi »le počakaj, bom že gospodu Moškercu povedala, da te bojo v cajntengah strgali.«

— Vidiš ta lepi hotel — ta je deloma tudi za moj denar sezidan.

— Kaj si lastniku kaj denarja posodil?
— Tisto ne, ampak ta hotelir je bil prej plačilni natak in je marsikdaj dobil od mene po dva krajcarja napitnine.

Sodnik: Ali je res, da vas vaš mož vsak dan pretepava.

Zena (zagleda krvave poglede svojega moža): Ne, ne, nikoli!

Sodnik: Kdo vam je pa zadnjič uho na pol odtrgal, da ste morali v bolnišnico?

Zena: Oh — jaz sama.

Gospod baron je najel novega kočijaža. Popoldne je šel gledat v hlev, da vidi, če je kočijaž vse prav naredil.

Baron: No, kako se pa kaj konjem godi?

Kočijaž: Hvala — pav dobro. Kako pa kaj njim, gospod baron?

— A, slišiš prijatelj — saj si vendar oženjen, pa imaš na suknji le še en sam gumb.

— Ah, in že ta je prišit še iz časov, ko sem bil samec.

Gospod svetnik je prišel po opravljenju v registraturo in se tako zaklepetal, da so ga začele noge boleli. Ker pa še ni bil pri kraju s svojimi pripovedovanjem o sanjah, ki jih je imela njegova stara mati l. 1857, ko je zadelo ambo, se je vsedel na prvi stol, ki je bil pri rokah. Komaj se je vsedel, je že skočil pokonci.

Svetnik: O, pardon — zdaj sem se pa vsedel na vaš klobuk.
Kancelist: Oh, prosim, gospod svetnik, kar vsedejo naj se, zame je to le čast.

Star potepuh stoji novič pred kazenskim sodnikom. Ko je zaslišanje prič končano, vzame sodnik kazenski zakon in išče po njem paragraf, po katerem je izreči sodbo. Potepuh gleda nekaj časa to listanje po kazenskem zakonu in se potem oglasi:

Ali vam smem malo pomagati, gospod sodnik; tisto, kar iščejo, je na strani 317, tretji odstavek od zdolaj.

V uradu so dobili novega slugo. Ko je šel gospod predstojnik opoldne k obedu, je novega slugo vprašal:

— Ali so vam gospod nadoficijal že povedali, kaj imate popoldne delati?

— Da, gospod predstojnik.
— Kaj pa so vam naročili?

— Gospod nadoficijal so mi naročili, da jih moram zbuditi, kadar pridejo gospod predstojnik popoldne v urad.

Na vasi je velik in buren shod. Vsa zbegana prihiti kmečka žena pred zborovalni lokal in se obrne do tam stoječega klerikalnega reditelja.

Zena: Prosim vas, ali je moj mož na shodu? Pokličite ga no ven.
Reditelj: Zdej ga ne morem poklicati, ker govore gospod fajmošter. Kaj bi pa radi od moža?

Zena: Domov naj gre...
Reditelj: Oh, saj vaš mož je liberalac. Kar malo potrpite — saj ga bodo itak koj ven vrgli. Pa kaj vode pripravite in obvezo...

Izletnik: Povejte no, mož, kaj pa delate poleti od nedeljah popoldne?

Kmet: Jaz privežem živino, poženem kuretino v hlev in ga dobro zaprem, zaklenem otroke v sobo, denem psa na verigo in se vsedem v krčmo — tako smo zavarovani vsi, da nas kak avtomobil ne pozvozi.

Pepček je našel kurje jajce in izročivši je mamiči začel obširen razgovor o jajca nosečih živalih.

— Ali nese muca tudi jajca?
— Ne, Pepček, kura in golob in druge take živali.

— A konj ne?
— Konj pa ne!
— Zakaj pa konj ne nese jajc?

— Ker ne zna po zraku letati. Zapomni si, Pepček, samo tista bitja nesejo jajca, ki imajo perutnice in znajo po zraku letati.

— A tako. Ali nese jajca tudi Giovanni Vidmar?

Fajmošter: No, soseda, kako je pa z vašim možem. Ali je že zdrav?

Kmetica: Zahvalim za vprašanje — čisto zdrav se ni, pa toliko si je že opomogel, da se je včeraj spet napil.

— Razmere so se res hudo izpremenile in četudi je naša katoliška stranka mogočna, versko mišljenje ljudstva gineva. Časih so si štele najodličnejše gospe v čast, da so smele na koru peti, dandanes pa se vsaka sramuje.

— Časih je prišlo na Porcijunkulo vse polno najodličnejših kmetov in kmetic, zdaj pa prihaja samo še kmetski proletarijat in še ta kdo ve iz kakih nagibov.

Hišina: Kaj naj storim, kaj naj storim?...

Kuharica: Kaj ti pa je?

Hišina: Mladi gospod mi je snoči naročil, naj ga danes ob šestih zbudim, pa je šele ob sedmih domov prišel. Kaj praviš, kaj naj storim?

Nekje na Štajerskem je mala fara, kateri je vojvoda patron. Vas ima samo 80 duš in zgodi se, da župnik marsikako leto nima ne krsta, ne poroke, ne pogreba. Stari vojvoda je umrl in patron je postal njegov sin. Župnik je porabil ta slučaj in je za umrlega vojvodo marljivo bral maše - zadušnice. Po tri goldinarje je računal za mašo in poslal račun vsak mesec novemu patronu. Nekaj mesecev je župnik redno dobival maše - zadušnice plačane, ko je pa zopet poslal račun, je dobil namesto denarja od mladega patrona brzovjavo:

»Maše ustaviti. Papa je že v nebesih.«

Foulardna svila

od meter 1 K 15 vin naprej za bluze in obleka. Franko in še večerjajmo se pošilja na dom. Bogata izbira vzorov se pošlje s prvo pošto. Tovarna na avst. Memmeberg, Zürich. 2 164

Za otroške bolezni

od zdravnikov prav rada priporočena.

MATTONIJEV GIESSHÜBLER

naravna
alkalična kislina
Ob želodčni kislini
skrofeljnih, rachitis
oteklosti zlez
katarjih
oslovskem kašlju.

„Berson“

gumijevе podpetnike
nosil vsak

življenski
umetnik.

Naznanilo.

Slavno občinstvo blagovoli prijazno vzeti na znanje, da bom trdsko Fr. Čuden trgovino z urami, zlatino, srebrnino, kolesi in šivalnimi stroji neizpremenjeno vodila dalje s pomočjo svojega sina Frana Čudna ki se je v tej stroki izvežbal v Švici.

Obenem se za vse doslej izkazano zaupanje vlijudno zahvaljujema in se priporočava nadaljni naklonjenosti 2742

z odličnim spoštovanjem

Josipina Čuden
Fran Čuden, sin.

Zajamčen uspeh

ali denar nazaj.
Zdravilski izkaz
o izvrstnem učinku.

Bujne, lepe
prsi

dobite ob rabi med.

dr. A. Rixa kreme za prsi

oblastveno preiskano, gar. neškodljivo za vsako starost, zanesljiv uspeh. Rabi se zunanje. Poizkusna pušica K 3, velika pušica, zadostna za uspeh K 8—
Razpošiljanje strogo diskretno. 2711

Kos dr. A. Rix, laboratorij, Dunaj 17., Berggasse 17/E

Gramofon za gostilničarje z magnetnim vmetom, popolnoma sam delujoč, začne in jenja sam — K 80—
Enoletno pismeno jamstvo. Pišite po cenik. Igle K 1-50 za 1000
Velika zaloga gramofonskih plošč.
Pazite natančno na naslov. :

Gramofoni — avtomati

iz prve roke se dobe le v
:: ateljeju za gramofone ::

A. Rasberger, Ljubljana

Sodna ulica št. 5.
Velika tverniška zaloga.

Perje

za postelje in puh

priporoča po najnižjih cenah

EMIL KRAJEC

preje F. Hiti

Pred Skofijo št. 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Fr. P. Zajec

Ljubljana, Stari trg 9.

Kot prvi edini slovenski oblastveno koncesion. optik in strokovnjak priporoča svo

optični zavod

kakor vsakovrstna očala in ščipalnice, toplomere, zrakomere, hygrometre, daljnogled vseh vrst, kakor „Zeiss, Busch, Goerz“ itd., ter vse v to stroko spadajoče predmete. Vsa popravila izvršujemo točno in solidno v svoji z električnim obratom urejeni delavnici.

Zahtevajte cenik, pošljem ga zastonj.

Ustanovljeno 1845.

Paro barvarstvo

ter kemično čiščenje in snaženje oblek.

Apretura sukna.

JOS. REICH

Poljanski nasip - Ozka ulica št. 4.

Sprejemališče

Selenburgova ulica št. 3.

Postrežba točna. Solidne cene.

xx xx xx xx

AVG. AGNOLA

v Ljubljani, Dunajska cesta 21.

Velika zaloga

steklenine, porcelana, svetilk, zrcal, šip, kozarcev, vrčkov

i. t. d.

Gostilniška in kavarnarska namizna posoda

po najnižjih cenah.

F. K. Kaiser, puškar

Ljubljana, Selenburgova ulica št. 6

priporoča svojo bogato zalogo raznovrstnih pušk in samokresov

lovskih potrebitin, vseh del koles (biciklov)

kakor tudi

umetnični ogenj po najnižjih cenah.

Popravila pušk, samokresov in biciklov točno in solidno.

Cenovnik zastonj in poštne prosto.

Orožje

vseh vrst

razpošiljam na deset dni na poskušnjo in ogled. Enocevne lancastre od 20 K naprej, dvocevne od 30 K naprej, Hammerloss od 70 K naprej, Floberti od 8 K naprej, samokresi od 5 K naprej, Flobertrevolver od 2 K naprej. — Ilustr. cenovnik gratis in franko.

Fr. Dušek, tvornica orožja, Opočno št. 2145 na stat. dr. Češko. 2492

Pristen dober

brinjevec

se dobi pri 95

L. SEBENIKU v Spod. Siški.

Stavbne parcele

na Dunajski cesti v Ljubljani pred delavskimi hišami in na Glincah takoj ob mestni meji na Tržaški cesti, vse z najlepšo lego so po izbiri za primerne cene

na prodaj.

Več se poizve pri lastniku Jos. Tribuč, na Glincah 37. 2416

Lasne kite

najfineje kakovosti po 5, 7, 9 in 12 kron — vse vrste lasne podlage in mrežice — lasulje, brade in druge potrebitine za maskiranje vse po zmernih cenah priporoča

Stefan Strmoli,

brivec in lasničar

Ljubljana, Pod Frančo št. 1,

(zraven čevljarskega mostu).

Izdeluje vsa lasničarska dela solidno in okusno. Cena za delo kite 3 K. Kupuje zmedene in rezane ženske lase po najvišjih cenah. 1788

Od leta 1868 se

Bergerjevo medicinsko kotranovo milo

G. Hella & Comp.

ki ga priporočajo odlični zdravniki, skoro v vseh evropskih državah z odličnim uspehom uporabljajo proti

vsake vrste izpuščajem

zlasti proti kroničnim lišajem in paraz. izpuščajem, luskinam na glavi in v bradi, ima v sebi 40 odstotkov lesnega kotrana in se razlikuje bistveno od vseh drugih kotranovih mil, ki se nahajajo v trgovini

Pri polnih boleznih rabite jako uspešno Bergerjevo kotranovo žvepleno milo.

Kot blažje kotranovo milo: Bergerjevo glicerino-kotranovo milo.

Dalje: Bergerjevo boraksovo milo

in sicer proti ogrcom, ogorenju, pegam, mozoljem in drugim neprijetnim kož. Cen. komadu vsake vrste z navodilom o uporabi 70 vinarjev.

Novo: Bergerjevo tekoče kotranovo milo je izvrstnega učinka pri kožnih boleznih, in sklanja na glavi in v bradi kakor tudi kot sredstvo za rast las. Številčnica 1 K 50 vin.

Zahtevajte po lekarnah in zadevnih trgovinah izključno Bergerjevo kotranovo milo in pazite na poleg stoječo varstveno znamko in na polegstoječi firmni podpis G. Hella & Co. na vsaki etiketi. Odklikovan s častno diplomom na Dunaju 1883 in z zlato svetinjo na svetovni razstavi v Parizu 1900

Tvornica: G. Hella & Comp., Dunaj, L. Biberstrasse 8. V Ljubljani se dobi v lekarnah:

Milana Leustka dedič, Pl. Mr. Josip Jizmar, J. Mayr, G. Piccoli, Ubald pl. Trnkoczy in v vseh drugih lekarnah na Kranjskem

Josip Gregorin

krojačnica prve vrste za gospode in dame

„ se nahaja na „

Dunajski c. 20

nasproti kavarni „Evropa“ — Tramvajška postaja.

Zaloga inozemskega in pristno angleš. blaga.

Cene solidne. :: Postrežba točna. Z odličnim spoštovanjem

Jos. Gregorin, krojač.

Industrijski vozov
Franc Visjan
 Ljubljana, Kolodvorska ulica 25
 priporoča svojo bogato zalogo
 43 novih in že rabljenih
VOZOV.

Deželni zbor kranjski in deželne finance

Spisal bivši deželni glavar Fr. pl. Suklje.
 Dobi se v
„Narodni knjigarni“ v Ljubljani.
 Cena: 1 K 80 vin., s pošto 20 vinarjev več.

Pozor! 2817 **Pozor!**
Kdor hoče kupiti hišo z vrtom
 in sadnim drevjem, ki se jako dobro obrestuje, pod ugodnimi
 plačilnimi pogoji, naj vpraša v posredovalni pisarni
Peter Matelič, Škofja ulica št. 10. Telefon 155.

E 449/12/3. 2824
Dražbeni oklic.
Na javni dražbi se bo prodalo dne 13. avgusta 1912
dopoldne od 8. ure naprej v Krškem h. št. 22,
ozir. po končani tej prodaji v Leskovcu:
Z blagajni in večja zaloga manufaktur. in špecerijskega blaga itd.
 Reči se smejo ogledati dne 13. avgusta 1912 v času med 8. in 8 1/2 uro do-
 poldne v Krškem h. št. 22, oziroma v Leskovcu pol ure pred začetkom prodaje.
C. kr. okrajna sodnija v Krškem, oddelek V.,
 dne 9. avgusta 1912.

Samo 6 dni! z brzoparniki francoske družbe.
Najkrajša vožnja čez Havre v New York.
 Veljavne vozne liste (šifkarte) za vse
 razrede dobiš edino pri 3439
ED. ŠMARDA
 oblastveno potrjena potovalna
 pisarna v
Ljubljani, Dunajska cesta 18
 v hiši Kmetске posojilnice, nasproti
 gostilne pri „Figovcu“.
 Vozne listke iz Amerike v staro
 domovino po najnižji ceni. Izdaja
 vozne listke po vseh železnicah
 za prirejanje zabavnih in romar-
 skih viakov. Vsa pojasnila istotam
 brezplačno.

Kaj pripoveduje neki upravitelj.
 Upraviteljja pokrajine Poitiers, je napadla težka bolezen na želodcu. Izvrigel je vsako
 hrano.
 Imel sem tudi (pravi) veliko kostipacijo ter se nekaterikrat 8 do 10 dni nisem moge
 rešiti telesno zaprtja. Bil sem bled in prcpadel. Med tem, ko sem zdrav, imam lepo barvo
 ter sem vedno dobro razpoložen. Ta moj položaj me je napravil
 žalostnega ter me je najmanjša reč vznemirjala. Izgubljal sem vsak
 dan bolj potrpljenje in hladnokrvnost ter bil sem vedno bolj raz-
 burjen. Imel sem priliko izvedeti, kako učinkuje uporaba prašnega
 oglja Belloc, šel sem nekega dne v Poitiers ter kupil steklenico tega
 zdravila. Po preteku nekaj ur po uporabi sem takoj čutil neko zbolj-
 šanje, kar se mi je zdelo nadnaravno. Bolezen, ki sem jo imel, je
 bila huda. Vzel sem oglje Belloc v večji množini od 3-4 žlic zjutraj
 in zvečer. Použil sem ga s slastjo. Po prvih žlicah končalo je biju-
 vanje in po štirih dneh popolnoma prenehalo. Od tistega časa sem
 lahko prebavljal, spanje je bilo lahko, lahko sem čital ter se pri-
 praviljal za nadaljne pridige.
 Nadaljeval sem s tem zdravljenjem mesec dni ter uporabil štiri
 steklenice oglja Belloc. Odsihmal uživam to, kar mi ugaja, ter sem
 Veleč. župnik Adrian si popolnoma rešil zdravje, ne da bi bil še kdaj bolan po treh letih.
 Dubois.
 V resnici zadostuje, da se uživa oglje Belloc po vsakem kosilu po 2-3 žlice,
 da se v nekoliko dneh ozdravijo želočne boleznii, da, celo zastarele in take, ki se zoper-
 stavljajo vsakemu drugemu zdravilu.
 Ogje Belloc provzroča prijeten občutek v želodcu, daje tek pospešuje prebavo in
 od stranuje telesno zaprtje, Ogje Belloc je neprekosljivo sredstvo proti težavam v že-
 lodcu proti migreni, ki je posledica slabega prebavljanja, proti gorečici, proti vzpehavanju
 kakor tudi proti vsem živčnim boleznim želodca in čreves.
 Najprostejše sredstvo vživati oglje Belloc v prašku je, da se v kupici na čisti ali
 poslajni vodi pomeša in naenkrat ali v presledkih spi.
 Ogje Belloc lahko samo koristi, škoditi pa ne more, v kakršnikoli množini ga rabimo
 Dobiva se po vseh lekarnah.
 Poskušali so oglje Belloc ponarejati, ali so te ponaredbre brez učinka in ne ozdravijo
 nič, ker so pač slabo pripravljene.
 Da se izognete vsaki pomoti, pazite natančno na to, da je na vsaki steklenici ime
 Belloc in naslov laboratorija: Maison L. Frère 19, rue Jacob, Paris.
 Oni, ki se ne morejo privaditi ogljev prašek požirati, naj vzamejo raje pastilje Belloc.
 2-3 pastilje po vsaki jedi in kadar nastopijo želočne bolečine, zavzeti zadostujejo
 popolnoma, in imajo isti gotov učinek. Pastilje vsebujejo čisto oglje Belloc. Zadostuje v usta jih
 dati, in s slinami, ki jih raztopi, požreti.
 Dobiva se v Ljubljani: Lekarna br. Piccoli, lekarna Sušnik, lekarna U. pl. Trnkoczy.
 A. Bohinc lekarna Ph. Mr. Jos. Čizmar.

Ključavničarstvo
Ig. Faschinga vdova
Peljanski nastip št. 8.
Reichova hiša.
 Velika zaloga
štedljivih ognjišč.
 Izvratno in solidno delo.
 Cene zmerno. Popravila se
 : : točno izvršujejo. : :

Največja zaloga navadnih do najfinjših
otroških vozičkov
 in navadne do najtinejše
žime.
M. Pakič
 v Ljubljani.
 Neznanim naročnikom se
 pošlje s porzajem.

Josip Rojina
 krojač prve vrste
 se nahaja sedaj v lastni hiši
Franca Jožeta cesta 3.
 konkurira z največjimi tvrdkami
 glede **finega kroja** in ele-
 gantne izvršitve.
 Tvorniška zaloga najfinjših angl.
 in franc. specijaliteta blaga.
 : Zavod za uniformiranje. :

Najboljši kozmetički predmeti
 za olepšanje polti in telesa so:
A da milo po 80 h.
 = cream po 1 K;
A da = Menthol =
 = ustna voda po 1 K;
 zobni prašek po 60h;
 za ohranitev in rast las:
A da lasna voda po 1 K;
 lasna pomada 1 K.
 Ti izdelki „Ada“, ki so oblastveno
 varovani, so naprodaj le v
Orlovi lekarni
 Ph. Mr. Josip Čizmar
 v Ljubljani.
 Kupite zaupno te domače izdelke!

Odlikovana
Prva kranjska
tvornica klavirjev
 Ljubljana
 Hilšarjeva ulica 5 Recherjeva hiša
RUDOLF A. WARBINEK
 Jamstvo šest let. Ekspert v vse detale.
 Priporoča svoje prve vrste, za vsa podnebja
 spidno narejene **planice, klavirje** in
 harmonije tudi **samoigraine**
za gotov denar, na delna od-
plačila ali napovede.
 Poprave in uglaševanja se izvršujejo točno
 in računijo najceneje.
Največja tvornica na avstrijskem jugu

Prava in neprava ljubezen.
 Povest. — Spisal Blaž Pohlin.
 Cena broš. 1 K 60 vin., vez. 2 K
 50 vin., s pošto 20 vinarjev več.

Opotov praporščak.
 Zgodovinska povest. Spisal Iv. Remec.
 Cena broš. 1 K 80 vin., vez. 2 K
 70 vin., s pošto 20 vinarjev več.

Ti najnovejši zabavni in veseli knjigi priporoča najtopleje
Narodna knjigarna v Ljubljani.

ky
kocke za govejo juho
 družbe **Liebig**
 so kocke za izboljšanje kakovosti.
 Njih fini, ne vsiljivi okus, ki izvira
 od uporabe najboljšega MESNEGA
 IZVLEČKA, jih odlikuje pred vsemi
 drugimi izdelki.
 Cena 5 v komad.

Prodajni razglas. 2798
 Podpisani upravnik konkurznega sklada trgovca **Antona Rajmerja v**
Metliki naznanja, da se
proda iz proste roke
zaloga manufakturnega in špecerijskega blaga
s prodajniško opravo in druge premičnine, kakor seno,
slama, ržnje, krompir, razna posoda, nekaj pohištva itd.
 Proda se cela zaloga blaga s prodajniško opravo in vse druge pre-
 mičnine en bloc ali pa v posameznih skupinah.
 Zaloga blaga s prodajniško opravo brez drugih premičnin je sodno
 cenjena 6077 K 84 h.
 Kupec cele zaloge blaga in prodajniške oprave sme rabiti prodajal-
 niške prostore en mesec od dne kupa v svrhu razprodaje.
 Odklanja se jamstvo za kakovost blaga in točnost inventure.
 Ponudbe je vložiti pri podpisnem upravniku
do 16. avgusta 1912
 z 10% cenilne vrednosti kot varščino, ki zapade v prid konkurznemu skladu,
 ako bi kupec ne izpolnil pogojev.
 Kupec mora pred prevzetjem kupljenih predmetov v petih dneh po
 obvestilu o sprejemu njegove ponudbe založiti kupnino pri podpisnem uprav-
 niku, ki ima na ogled inventurni zapisnik, razkaže na željo zalogo in daje
 potrebna pojasnila.
 V kolikor se zaloge blaga, prodajniške oprave in drugih premičnin
 ne proda v gornjem smislu iz proste roke, vršila se bode sodna izvršilna pro-
 daja na drobno dne 19. avgusta 1912 in naslednje dni, na kar se opo-
 zarjajo zlasti tudi konkurzni upniki.
Metlika, dne 4. avgusta 1912.
Ivo Bakovnik,
 c. kr. notar v Metliki kot upravnik konkurznega sklada.

Zaradi opustitve
 raznih vrst perila in švicarskih vezenin posameznih
 prtov in spodnjih kril, se prodaja po zelo nizkih cenah.
Opreme za neveste
 Platno, šifon in švicarske vezenine se kupijo zelo
 ugodno, dalje rjuhe, brisalke, prti, prtiči, oprave za
 kavo, nogavice in žepni robci.
Glavna zaloga c. kr. priv. tovarnen platna
 in vseh platnenih izdelkov **Norbert Langer & Söhne**
 znano najboljši izdelki, originalne tovarniške cene.
Opreme za novorojenčke.
Anton Šarc Ljubljana, Selen-
 burgova ulica 5.

CERESIT dela mokre kleti vlažni stanovanja zajamčeno suha

Avstr. ceresitna družba z av. Dunaj, Maria-Theresia-Strasse 71. T. Tel. 22288.

VARAŽDINSKE TOPLICE (Hrvaško)

Žvepleno zdravilno kopališče

Nov, zdraviliški hotel z električno razsvetljavo.

protinu, revmi, ischias i. t. d.

Pitno zdraviljenje pri urodavnih boleznih v vratu, jabolku, prsti, na ledicah, v žolcu in črevesih.

Električ. masaža, lužne, ogljikovkisline in solčne kopeli.

Vse leto otvoreno. Moderen hamlet. Novi hoteli. Prekrasna okolica. Topliški zdravnik dr. J. Lochert.

Najboljši češki nakupni vir. **Ceno posteljno perje!**

1 kg. sivega, dobrega, puljenega 2 K; boljšega 2-40 K; prima polbelega 2-80 K; belega 4 K; belega puhačega 5-10 K; kg večinega snežnobelega, puljenega, 6-40 K, 8 K; kg puha, sivga 6 K, 7 K, belega, finega 10 K; najfinjši prsni puh 12 K. Naročila od 5 kg naprej franco.

Zgotovljene postelje iz gostonitega rdečega, monkinga, pernica 180 cm dolga, 120 cm široka, z dvema zglavnicama, 80 cm dlj, 60 cm šir., polnjena z novim, sivim, prav stanovitnim puhačim perjem 16 K; napoli puh 20 K; puh 24 K; posamezne pernice 10 K, 12 K, 14 K, 16 K, zglavnice 3 K, 3-50, 4 K. Perna, 200 cm dolga, 140 cm šir. 13 K, 14 K 70, 17 K 80, 21 K, zglavnice, 90 cm dolga, 70 cm šir. 4 K 50, 5 K 20, 5 K 70, spodnja pernica iz močnega, črtastega gradla, 180 cm dolga, 116 cm šir. 12 K 80, 14 K 80. Razpošilja se po povzetju, od 12 K naprej franco. Lahko se franco zamenja za neugajajoče se vrne denar.

Natančni cenovniki gratis in franco. S Benisch, Dešenice št. 767, Češko.

Praktične in cené ograje za predvrtovce, parke itd. itd.

iz žicastih mrež in kovanega železa preprosto ali tudi najkрасneje opremljene, vrne ograje iz kovanega železa, stopniške ograje, okenske mreže, ograje za grobove, grobnice, balkone in pročelja, večkrat sukane sesteroglate, v ognju pocinkane ter štriglate strojne žicaste pletenine za ograditve gozdov, travnikov in vrtov, za varstvo proti zajcem, pasjake, fazanerije, voliere igrališča za lawn-tennis, Rabitzve stene in monirske gradbe, dalje mreže za pesek in gramoz, jeklena bodeča žica za plotove, ves ograjevalni material in vse zadržne izdelke dobavljajo po najnižjih cenah

Hutter & Schrantz d. d., Dunaj, VI., Windmühlg. 23 tvornica sitarskega in klobučevinastega blaga.

Vzorčne knjige, preračuni in pojasnila vsake vrste gratis in fr. Dobiva se v vseh večjih železninskih trgovinah.

Ivan Jax in sin v Ljubljani, Dunajska cesta 17

prporoča svojo bogato zalogo vozniških koles.

Šivalni stroji za rodbino in obrt. Brezplačni kurzi za vezenje v hiši. Pisalni stroji „ADLER“. Pletilni stroji vseh velikosti.

Fr. Ševčik Ljubljana, Zidovska ul. 7. puškar

prporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih pušk in samokresov

lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, sulskih in čeških strogo preizkušenih pušk, za katere jamčim za dober strel. Posebno prporočam lahke trecevske in puške Beck s Kruppovimi cevmi za brezdimni smodnik. — Prporočam tudi veliko zalogo vseh lovskih potrebščin po najnižjih cenah.

Popravila in naročila se izvršujejo točno in zanesljivo. Cenovniki na zahtevanje zastoj in poštino prosto.

August Repič sodar v Ljubljani v Trnovem, izdeluje in popravlja vsakovrstne sode

po najnižjih cenah. Kupuje in prodaja stare vinske sode.

Blaž Jesenko Ljubljana, Stari trg 11 prporoča

klobuke, slamnike, cilindre, čepice itd.

najnovije fasone po najnižji ceni.

Ilustrovani ceniki zastoj in poštino prosto.

Jos. Vidmar Ljubljana, Pred Skofijo 19 — Prešernova ulica 4.

dežnike in solnčnike

domačega izdelka prporoča tvornica dežnikov in solnčnikov

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Fr. P. Zajec Ljubljana, Stari trg 9.

Najboljši in najcenejši nakup!

Predno se obrnete drugam, oglejte si mojo bogato zalogo pravih, najfinjših švicarskih ur iz zlata in srebra, ure za dame z diamanti in briljanti, zapestnice, uhane, vratne veržice, poročne in druge prstane, krasne nastavke iz kina srebra, namizna orodja itd. Zahtevajte cenik, pošljem ga zastoj!

Vsa popravila izvršujem v svoji lastni delavnici točno in solidno.

Teodor Korn (poprej Henrik Korn)

pokrivalce streh in klepar, vpeljalet strelovodov, ter instalater vodovodov Ljubljana, Poljanska cesta št. 8.

Prporoča se sl. občinstvu za izvrševanje vsakršnih kleparskih del ter pokrivanje z angleškim, francoskim in tuzemskim škrljem z avstrijsko-ameriškim škrljem (Eternit) patent Hotschek z izbočno in ploščnato opeko, lesno-cementno in strešno opeko.

Vsa stavbinska in galanterijska kleparska dela v priznani solidni izvršitvi. Hitra in kakovajna uprava. Posušljiva posoda. Poprave točno in cenovno. Proračuni brezplačno in pošt. prosto.

Za nakavo vsakovrstne železine se prporoča **veletrgov. z železnino Merkur**

Peter Majdič :: Celje

Svetovna znamka **LAURIN & KLEMENT** d. dr. v Mladi Boleslavi **AVTOMOBILI**

Zastopnika: Nikodem & Wetzka — Gradec.

Izboljšajte promet v svoji gostilni z izvršnim cenim **plzenjskim pivom**

iz Češke delniške pivovarne v Čeških Budejevicah. Največja čisto slovanska pivovarna.

Zaloga v Ljubljani: V. H. Rohrmann. Zaloge v Zagrebu, Trstu, Pulju, Zadru itd.

Poskusite to pivo v slovanskem grandhotelu „Balkan“ v Trstu, Via della Caserma in v slovanskem hotelu „Lacroma“ v Gradežu.

Združeni čevljarji v Ljubljani, Wolfova ulica št. 14

prporočajo svojo bogato zalogo obuval za poletno sezijo. Vse vrste moških, damskih in otroških čevljev lastnega in tujega izdelka. Gumi za pete, vrvice, zaponke, čistila itd. vedno v največji izbiri.

Specialisti za prave gorske in lovške čevlje. Izdelujejo se po meri v lastni delavnici, sprejemajo se tudi popravila. Postrežba točna, cene solidne. — Zunanja naročila proti povzetju. — Zahtevajte cenike.

Najkrajša in najcenejša pot v Ameriko z modernimi velikimi brzoparniki iz Ljubljane čez Antwerpen v New-York je proga **Red Star Line Rdeča zvezda**

Na naših parnikih Finland, Kroonland, Vaderland, Zeeland, Lapland in Samland, ki oskrbujejo vsak teden od sobotah redne vožnje med Antwerpenom in Novim Yorkom je snažnost, izborna hrana, vjudna postrežba in spalnice po novem urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminentnega pomena, ter traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldne. Naši parniki vozijo tudi na mesec po večkrat čez Kanado v Severno Ameriko in je ta vožnja izdatno cenejša kakor na Novi York.

Pojasnila daje vladno potrjen zastopnik **Franc Dolenc Anversa New York** v Ljubljani, Kolodvorska ulica odsej **stev. 26**, od južnega kolodvora na levo pred znano gostilno „pri Starem Tišlerju“

Najnižje cene. **Tovarna pohištva J. J. Naglas** Ljubljana, Turjaški trg št. 7. 237

Največja zaloga pohištva za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmet, zimnat modroci, otroški vozički itd.

Najsolidnejše blago.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske prometopne družbe v Trbovljah

prilporeča svoj priznato izvrsten Portland-cement v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in podorne trdote daleč nadkriljujoči dobroti kakor tudi svoje priznato izvrstno apno.

Priporočila in izpričevala

2307 raznih uradov in najslovitějšíh tvrdk so na razpolago.

Centralni urad: Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

9.000.000

kvadratnih metrov letnega svetovnega konsuma ima

Ruberoid.

Najboljše kritje Ruberoid rdeč za vse stavbe, tvornice, za stanovanja in šole gospodarska poslopja itd. : : cerkve vile itd.

Varujte se ponaredb.

Brošure, vzorci in proračuni zastoj.

R. Avenarius, Dunaj III/2

Bechardgasse 16.

Anton Presker

krojač

Ljubljana, Sv. Petrac. 16

prilporeča svojo

veliko zalogo gotovih oblek za gospode in dečke, jopic in plaščev za gospe, nepremičljivih havelokov itd. itd.

Obleke po meri se po najnovejših vzorcih in najnižjih cenah izvršujejo.

Vsak dan svež

sladoled

in ledena kava

se dobi v slaščičarni J. ZALAZNIK Stari trg št. 21.

Tovarna oljnatih barv, laka in firneža

1842

154

Brata EBERL

črkoslikarja, lakirarja, stavbna in pohištvena pleskarja

Prodajalnica: Miklošičeva ulica št. 6. nasproti hotela „Union“.

Ljubljana

Delavnica: Igriška ulica šte. 6. Električna sila.

Edna zaloga izvernih ameriških čevljev.

Avstr.-Ameriška zaloga čevljev

Ljubljana, Prešernova ulica št. 50.

Alfonz Breznik

sodni izvedenec in učitelj Glasbene Matice.

Največja in najstarejša trgovina in izposojevalnica klavirjev in harmonijev. Velikanska zaloga vsega glasbenega orodja strun in muzikalij.

Ljubljana, Kongresni trg št. 15

Klavirje dvorne tvrde Bösendorfer, Czapka, Hözl & Heitzmann, Stelzhammer in Horngel (amer. harm.) imam le jaz izključno edini zastopnik za Kranjsko v velikanski zalogi in izbiri. Ne dajte se varati po navidezno cenem, vsiljivem blagu, osobito, ker nudim vsakomur, da si po kolikor mogoče najnižji ceni ali na čudovito majhne obroke brez vsakega zadatja nabavi prvovrsten instrument z resnično pismeno 10 letno garancijo. Stari klavirji najugodnejše v zameno. Izposojevalnica najnižja. Popravila in ugaševanje vseh glasbil najceneje. Preigrani klavirji vedno v zalogi. Violine, kitare, tamburice, harmonike, telov. rogovi in strune po tovarniških cenah. — Ves dan odprto!

Od dobrega najboljše!

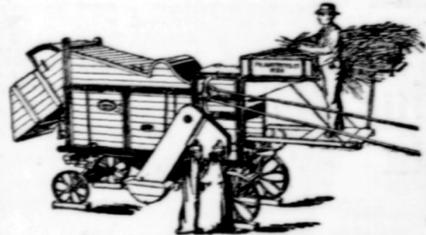

Singer Ko. deln. družba šiv. strojev

Ljubljana, Sv. Petra cesta 4. Kranj. Kočevje. Novo mesto.

Zahtevajte brezplačno!

1596 ilustrovani katalog št. 284a o mlatilnih strojih gepljih z okroglimi ležišči za mazaanje za rečni motorni ali gepljev pogon. za vozno živino, kosilnih strojih za travo, deteljo in žito, obračalnih za seno, grabalnikih za seno in žito, čistilnikih za žito, trije-rjih, robkalnikih za koruzo, strojih za rezanico, krhalnikih za repo, drobilnikih in vseh drugih poljedelskih strojih naj-novejše odlikovane konstruk. od

Ph. Mayrath & Ko. tvornice poljedelskih strojev, telezo-litnice in parne kline

DUNAJ II., Taborstrasse šte. 71. Ustan. 1872. 1500 delavcev. Zelo povečano, najmodernejše urejeno tvorniško podjetje. Odlikovano z nad 700 darili. Zelo se preprodajati in zastopniki

ELEKTROTEHNIŠKA DELNIŠKA DRUŽBA PREJE KOLBEN IN DR. PRAGA-VYSOCANY

Dinamo stroji in električni motorji. : : Naprave za električne razsvetljave in prevajanje električne sile. : : Električni obrat vseh vrst. : : Ventilatorji. : : Turbogeneratorji, električne železnice in lokomotive, žerjavi in dvigala. : : Oblo-nice in žarnice vseh vrst. : : Vodne turbine vseh sestavov (Francis, Pelton). : : Točna, cena in hitra popravila vseh električnih strojev drugih tvrdk. : : Vse potrebe za instaliranje. : : : : :

G. Čadež

v Ljubljani Mestni trg št. 14 poleg Urbančeve manuf. trgovine prilporeča

klobuke slamnike

čepice, razno moško perilo, kravate, ovratnike itd. itd. Blago imam solidno, cene zmerne. Postrežem točno.

L. MIKUSCH

Ljubljana, Mestni trg 15 prilporeča svojo veliko izber dežnikov in solničnikov. Popravila se izvršujejo točno in solidno.

Mihael Kastner

Najcenejši nakup za:

špecerijsko blago, kuhinjsko in živinsko sol. Petrolej, tudi v originalnih pločevinastih kangljah, obdavčeni in neobdavčeni bencin (za motorje in avtomobile). Gasolin, ligroin (za razsvetljavo). Kurilno olje za Dieslove motorje. Vseh vrst strojna olja. Parafin. Vse mineralne vode in vsi proizvođi izvirkov vedno sveži v zalogi.

Ljubljana, Kongresni trg 10.

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko s parniki „Severonemškega Lloyd“

Bremna v New York

s cesarskimi brzoparniki „KAISER WILHELM“, „KRONPRINZ WILHELM“, „KAISER WILHELM d. GROSSE“.

Prekomorska vožnja traja samo 5 do 6 dni. Natančen, zanesljiv pouk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega parobrodnege društva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite v Ljubljani edino le pri

EDVARDU TAVČARJU, Kolodvorska ulica šte. 35 nasproti občeznani gostilni „pri Starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in sobota. — Vsa pojasnila, ki se tičejo potovanja, točno in brezplačno. — Postrežba poštona, realna in solidna.

Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Meksiko, Kalifornija, Arizona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington nudi naše društvo posebno ugodno in izredno ceno čez Balveston. Odhod na tej progi iz Bremna enkrat mesečno. se dobivajo pa tudi listki preko Baltimora in na vse ostale dele sveta kakor Brazilijo, Kuba, Buenos-Aires, Colombo, Singapore v Avstralijo itd.

POZOR!!

K 180 najnovejši amerik. fotogr. aparat „Mignon“
Elegantna in priznana izviritev, pripravno tudi za potovanja in izlete. 4 x 4 cm vel. kompletno z opremo, polkromsko sliko in soho, po kateri vsak začetnik lahko takoj ne da bi prej kaj znal fotografirati in slike izvrši. Povzetju za samo K 180. Slike nato vsakdo. — Več pove pri naročilu aparata. — Schächter, Dunaj 841 XV/2 Larchenfeldgürtel 5.

Proda se iz proste roke lepo posestvo
Srednjem vrhu pri Kranjski gori, obstoječe iz zidane hiše, gospodarskega gospodja, ter 150 oralov njiv, travnikov in gozda. Proda se ugodno radi družinskih razmer. — Vprašanja na Lavtizar, Srednji vrh, pošta Kranjska gora.

Gostilna-kantina
Na cesti ležeča, pri delanju železnice in predoru in velikem kamnolomu, kjer je zaposlenih nad 300 mož, je proti naplačilu na prodaj. — Ponudbe na upravnishvo »Sl. Narod« pod »C. C. gostilna-kantina«. 2799

Izredna prilika!
Trgovina z mešanim blagom s traifko in gostilno, vsako posebej v svoji hiši, se da takoj v zakup, ker lastnik stopi v privatno življenje. Staro mesto, že 17 let obstoječe, trgovanje s delalnimi produkti, pol kilometra od pristanišča železniške postaje. Nadatka 6000 K. Vprašanja na E. Röthel, Podzemelj pri Metliki na Dolenjskem. 2512

Kadležne kocine
na obrazu ali na rokah odstrani v 5 minutah
Dr. A. Rixa odstranjevalec kocin.
Zaj. neškodljivo, gotov uspeh. Pušica za 4 K zadostuje. Raz-2395 pošiljanje strogo diskretno.
Koc. dr. A. Rix, laboratorij, Dunaj IX., Berggasse 17/E.

STOCK 3587
COGNAC MEDIZINAL
parne destilerije CAMIS & STOCK
Barkovlje
v uradno plombiranih steklenicah.
Dobiva se povsod!

Kdor je siv, izgleda star!
Izborno, zajamčeno, zdravju neškodljivo barvilo za lase in brado je 1. Vitkov „Odoline“, ki barva takoj in trajno, plavo (blond), rjavo in črno. I. karton z navodilom K 4—, 2. Vitkov „Nucin“, dvojnata, cenejša vrsta. I. karton K 2—, 3. Vitkov „Nucin“, enostavno barvilo. I. steklenica K 1—.
Ta barvila so se v tisočih in tisočih slučajih izkazala najboljša. Edino pravo (vse drugo zavračajte) iz tvornice kosmet. in diet. izdelkov tvrdi Fran Vitek & drug, Praga.
Glavna zaloga: **Drogerija Adrija** Ljubljana, Seidenburg, ul. 5, nasproti glav. postji. Anton Kanc, drogerija, Zidovska ulica Slov. 1.

Izjavljam,

da je zanesljivo razkuževalno sredstvo potrebno pri vsaki hiši. Za čiščenje ran, oteklin, za irigacije pri damah, za razkuževanje pri belnikih in odpravljanje slabega duha, tudi pri potanju nog, je steklenica

lyzoforma

„desinfekcijskega sredstva, priznanega najboljšega!“
Dobiva se z navodilom v vsaki v lekarni in drogeriji po 80 vinarjev v originalnih steklenicah. — Lyzoformovo toaletno milo komad 1 krono.

Gospodinje! Pozor!!

Ne kupujte presnega masla ali nadomestila zanje, dokler niste poizkusile slovite splošno znane svetovne znamke

BLAIMSCHEINA UNIKUM MARGARINE

„UNIKUM“ ni rastlinska margarina. „UNIKUM“ se izdeluje iz najčistejše goveje obisne toišče z visoko pasterizirano smetano, ima torej največjo redilno vrednost in je resnično zdrav. „UNIKUM“ ni umeten, nego najčisti naravni izdelek. „UNIKUM“ je 50% cenejši od našega 50% vadnega presnega masla in zajamčeno mnogo izdatnejši nego to.

SAMO BLAIMSCHEINOV „UNIKUM“ je resnično edino in pravo nadomestilo za presno maslo, ki daleč prekaša vse doslej hvalisano. Izdelovanje **BLAIMSCHEINA „UNIKUM“** je varovano s stalno državno kontrolo in je to razvidno na vsakem zavitku.

Cenjena gospodinja!
Ne dajte se torej begati od drugih oglasov in rabite za nadomestilo presnega masla za pečenje praženje kuhanje maslen kruh samo

BLAIMSCHEINA „UNIKUM“ MARGARINO
Dobiva se povsod. — Poizkušnje gratis in franko.

Združene tvornice za margarino in presno maslo, Dunaj XIV.

Lepa družinska najemniška hiša
davka prosta, 6% čistega donosa, se čeno proda v Mariboru, imenovanem štajerski Meran. Vprašanja ustmeno ali pismeno na hišnega posestnika v Mariboru, Nagyjeva cesta št. 10.

Pozor peki!
Lepa, prenovljena hiša
z velikim vrtom, obstoječa iz 3 stanovanj, prodajalne in pekarije
se takoj proda ali pa odda po zelo ugodnih pogojih.
Poizve se pri:
I. Liningerju v Ljubljani.

Proda se v Kranjski gori iz proste roke lepo iz okoli 55 oralov obstoječe posestvo
ali pa tudi samo

HIŠA
s stopami in vodno močjo ter drugimi pritliklinami. Hiša je pripravna za usnjarsko obrt, ker se je takšna v njej izvrševala že stoletje ter se tudi ta obrt daleč na okoli nikjer ne izvršuje. Podrobnosti in cena se izve pri **F. S. Skrabarju** trgovcu **Kranjska gora.**

Pozor!!
!!Za sladokusce!!
Najfinejša namizna olja brez duha za družine, gostilne, jedilnice. Naročbe se izvršujejo točno in skrbno zavite ter z obratno pošto po povzetju v posodah po 5 kg in naprej, vstevši omot, franko poštarina:
fino olje prima po K 180 — 2— liter
izredno fino „ „ 240 — 280 „
izredno sublime „ „ 3— — 350 „
Cisto oljično fino „ „ 220 „
Naročbe s točnim naslovom prosim poslati na skladišče olja
Reka, ulica Giuseppe Parini št. 9.
S spoštovanjem **E. P. Marče.**

Zenitna ponudba 2732 Zenitna ponudba

Vdovec, 38 let star, s 4 že precej odraslimi dekletji, najmlajša 9 let, se želi v svrhu živitve seznaniti s slovenko, gospodnico ali vdovo brez otrok v starosti 25 do 32 let. Ima lepo posestvo in izvršuje dobičkanosno obrt. Ponudbe z navedbo visokosti dote, ki se rabi v povzdigo obrti, in silko naj se pošlje pod šifro „F. V. ženitev“ na upravništvo „Slovenskega Naroda“.

Zenitna ponudba Zenitna ponudba

Jeste li radi pepel? ali opekin prah? ali žažanje?

Vi menite, da se kaj takega ne je? In vendar se nahajajo vse te ljubke reči v semletem začimbinem prašku, ki ga kupujete odprto.

Ako hočete obvarovati svoj želodec takih zdravju škodljivih snovi, tedaj ne kupujte nikdar semletih začimb odprto temveč izključno le zajamčeno čiste začimbine praške

Varnostna znamka: **Küchensegen** v pušicah in zavitkih firme Alex. Ertl sinovi v Gradcu v poleg stoječi, postavno varovani opremiti

KÜCHENSEG Gesundheits-Gewürz und rein dem Lebensmittels 5 besten Gewürzen

Rein Schutzmarke

Dobiva se povsod! Pozor na varnostno znamko!

✱ □ ✱
Cementne cevi
 v vseh dimenzijah,
 barvaste plošče itd.
 ✱ □ ✱

Kranjska betonska tvornica Tribuč & Komp.

Ljubljana.

✱ □ ✱
Stopnice,
 balkone, spomeniki,
 stavbni okraski itd.
 ✱ □ ✱

Triumph-
Štedilnike, peči,
trajno gorilne vlože
 (za uzidat v lončene peči)
 varstvena znamka

ceniki zastoj!
 Do bavnih nastolov se usakemu raznarjajo.

Triumph tovarna
 Štedilnikov in peči z.z.o.z. Wels
 Gorenje Avstrijsko.

Otroška igrača
 je opravljanje domačega perila, ako rabimo 1208

Persil
 samodelujoče pralno sredstvo.

Zajamčeno neškodljivo! Ni klor!
 Po polurnem kuhanju
bleščeče belo perilo.

„Persil“ varuje tkanine in perilo se v kotli obeli kakor od solca na trati
 Tvornica: Bogomil Voith, Dunaj III./I.
 Dobiva se povsod.

A. Hauptmann-a nasledniki
A. ZANKL SINOVI
 LJUBLJANA.

Tvornica kemičnih barv, lakov in firnežev, priporoča:

Oljnate barve		Vse vrste: :: firnežev, :: :: čopičev, :: :: lakov, ::
Suhe barve		Mavec (Gips)
Emajlne barve		Olje za podelje in stroje
Fasadne barve		Karbolinej
		Marijin trg št. 1.

Naslov zadostuje:
A. Zankl sinovi v Ljubljani.
 Ceniki zastoj! 171
 Ceniki zastoj!

Zastopstvo le prvovrstnih tovarov in priznani najboljših koles „KINTA“ modeli 1912

Karel Čamernik & Ko.
 Ljubljana, Dunajska cesta 9-12.

Specialna trgovina s kolesi, motorji, avtomobili in posameznimi deli.
 Mehanična delavnica prvega razreda za vsa v to stroko spadajoča dela in popravila.
 Garaža za avtomobile. Zaloge pnevmatikov za avtomobile, motorje in kolesa.
 Popravila pnevmatikov potom vulkaniziranja. Bencin in olje za vse vporabe. Izposojevalnica koles. Sola za vožnje z vsemi vozili. Interesentom smo s strokovnimi pojasnili brezplačno na razpolago

Strogo solidna najstarejša domača tvrdka.
Juveli, zlatina, srebrnina ter razne ure.

Popravila in nova dela po najnižji ceni.
 Edina zaloge ur z znamko
„TUP“

Lud. Černe,
 juvelir, trgovec z urami ter zapri-seženi sodni centlec.
 Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.
 Ceniki zastoj in poštnino prosti.

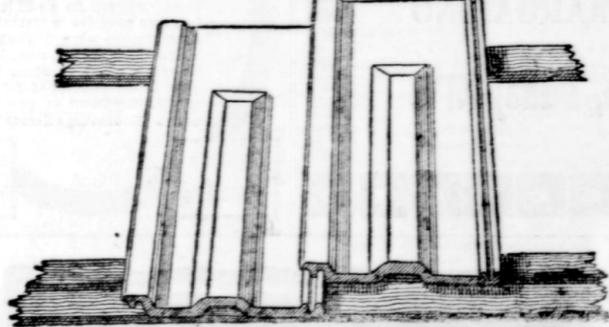

F. P. VIDIC & KOMP., LJUBLJANA
 :: tovarna zarezanih strešnikov ::
 ponudi vsako poljubno množino patent. dvojno zarezani

strešnik-zakrivač

s poševno obrezo in priveznim nastavkom „sistem MARZOLA“.
 Brez odprtih navzgor! Streha popolnoma varna pred nevihtami!

Najprprostejše, najcenejše in najtrpežnejše kritje streh sedanosti. Na željo pošljemo takoj vzorce in popis. Spreti zastopniki se iščejo.

Delniška glavnica: 150,000.000 kron. Rezervni zaklad pribl.: 97,000.000 K.
Podružnica c. kr. priv.

Avstrijskega kreditnega zavoda za trgovino in obrt

v Ljubljani, na Franc Jožefovi cesti št. 9.

Sprejema vloge na obrestovanje v tekočem računu, na kiro-konto in na vložne knjižice, kupi in prodaja tu- in inozemske vrednostne papirje in daje vestne nasvete ob naložbi glavnic,
 eskontira menice in devize ter dovoljuje kredite vseh vrst, preskrbuje in deponira vojaške ženitvene kavcije, vadije itd. itd.
 Povodom potovalne sezije priporočamo svoje prot ognju in vloga varne safe - deposites pod lastnim zaporom stranke ter sprejemamo vrednostne predmete (precljezo) v hranitev proti majhni pristojbini; prevzame dalje zaprite zavitke in posamezne predmete v začasno oskrbo; preskrbujemo upravo depotov, spojeno z natančno revizije izrebranih efektov ter unovčevanjem zapadlih kupenov.
 Svojim komitentom prepuščamo potovalna kreditna pisma, s katerimi lahko na vseh poljubnih mestih dvigajo denar, ne da bi jemali gotovine s seboj.

PODRUZNICA C. KR. PRIV. AVSTRIJSKEGA KREDITNEGA ZAVODA ZA TRGOVINO IN OBRT V LJUBLJANI.